اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۶ تیر ۱۴۰۲
• ۸ ذی‌الحجه ۱۴۴۴
• ۲۷ ژوئن ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۶۶۴ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۴۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

برق صنایع یک روز در هفته قطع می‌شود

مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران گفت: برق صنایع یک روز در هفته با اطلاع قبلی قطع شده و تامین برق این بخش به‌صورت سهمیه‌بندی خواهد بود. این خبر در حالی اعلام می‌شود که فعالان صنعتی در سال «رشد تولید، مهار تورم» انتظار حمایت بیشتر دارند.

علی رسولیان با بیان اینکه هزینه تامین زیرساخت برای هر مترمربع زمین در شهرک‌ها و نواحی صنعتی به‌طور متوسط یک میلیون تومان است، اظهار کرد: برای تامین زیرساخت‌هایی مانند آب و برق با وزارت نیرو مشارکت داشته‌ایم. خرید پساب نیز به‌عنوان یک رویکرد دیگر در دستور کار سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران قرار دارد.

۲

مالیات واردات دارو و تجهیزات پزشکی صفر شد

نوشدارو بعد از مرگ سهراب

در جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی، واردات داروهای ضروری و تجهیزات مصرفی پزشکی که فاقد مشابه تولید داخل هستند از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف شد و نرخ مالیات برخی کالاهای اساسی نیز به یک درصد کاهش یافت. حذف مالیات واردات دارو و تجهیزات پزشکی در حالی به تصویب نمایندگان مجلس رسید که ۲۹ خرداد سومین گزارش کمیسیون بهداشت و درمان مجلس درباره عملکرد دستگاه‌های اجرایی این حوزه قرائت شد و مورد بررسی قرار گرفت. براساس این گزارش، بعد از بحران کمبود برخی از اقلام دارویی در پاییز و زمستان گذشته که هنوز هم ادامه دارد، نوبت به کمبود و افزایش بی‌رویه نرخ تجهیزات پزشکی رسیده و عملکرد مراکز درمانی و فرآیند درمان را با اخلال جدی مواجه کرده است. هرچند ورود جدی مجلس به موضوع دارو امیدواری نسبت به حل این مشکل را بیشتر کرده، اما بسیاری حذف مالیات واردات دارو و تجهیزات پزشکی را اقدامی مثبت اما ناکافی دانسته و معتقدند سایر مشکلات از جمله مالیات تولید، تخصیص ارز و قیمت‌گذاری همچنان ادامه دارد.

۲-۷-۸-۱۳

عکس: اصمت

در بررسی صمت از دلایل نابسامانی بازار ملک نمایان شد

تماشای اجباری تئاتر مسکن!

۱۰

سرمقاله

مغالطه‌هایی که به سنت‌های غلط تبدیل شدند

۲

گفت‌وگو

در هاله‌ای از دود و ابهام

۶

گزارش‌های روز

بانک‌ها در سال ۱۴۰۰ روزانه ۴۵ میلیارد تومان زیان کردند

۱۱

کیفیت خودروها قربانی فضای غیررقابتی

مجلس قانون حمایت از مصرف‌کنندگان خودرو را در خرداد ۱۳۸۶ تصویب و وزارت صمت را مکلف کرد سیاست‌های لازم در راستای استانداردسازی، ایجاد ایمنی، رقابت‌پذیری، کیفیت خدمات پس از فروش و کیفیت خودرو را اجرایی و بر آنها نظارت کند، اما دولت‌های گذشته به این قانون توجهی نکردند و خودروسازان هم در برابر هر تغییر ایستادند. از سال ۱۳۹۷ که صنعت خودرو مورد تحریم قرار گرفت و واردات خودرو ممنوع شد، همه بر این باور بودند که این صنعت به رشد و بلوغ رسیده و می‌تواند نیاز کشور را تامین کند، اما روزبه‌روز از تولید خودرو کاسته شد و حتی در مقطعی کاهش ۵۰ درصدی تولید خودرو را شاهد بوده‌ایم. در این میان، تولید خودروهای معیوب و بی‌کیفیت هم باعث شد مشکلات این صنعت روند افزایشی به خود بگیرد. در حالی که اغلب کارشناسان معتقدند کیفیت خودروهای داخلی چندان مقبول نیست و اکثر مصرف‌کنندگان نیز به‌وضوح از کیفیت خودروهای خود رضایت ندارند، قیمت خودروها افزایش زیادی داشته که اتفاقا در برابر آن تقاضای بالایی هم وجود دارد.

۴

مناقصه عمومی
خرید جرم 702s2-TL50/F-L50/F

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد تامین ۸۰تن جرم 702s2-TL 50/F-L50/F برای کارخانه گندله خود، واقع در استان همدان را به شرکت واجد شرایط واگذار نماید، لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱-۲۷۶۴۵۳۱۴ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان – مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۰ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ - طبقه سوم (بخش دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

مناقصه عمومی
تامین ورق استیل ۳۱۰

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد تامین ورق استیل ۳۱۰ برای کارخانه گندله، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید، لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان – مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۹ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق العاده
شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۷۳ شناسه ملی ۱۰۸۶۱۶۷۰۰۱۶

معدن کار باختر

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت معدن کار باختر(سهامی خاص) دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام این شرکت که راس ساعت ۱۱:۰۰ در روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۸ در آدرس: تهران، سعادت‌آباد، نرسیده به خروجی بزرگراه آیت‌ا... هاشمی‌رفسنجانی -شرق، خیابان شهید حق‌طلب غربی (۲۶)، پلاک ۴۹، ساختمان صبانور طبقه همکف برگزار می‌گردد، حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:
۱. تصمیم‌گیری در خصوص افزایش سرمایه
۲. تغییر موضوع فعالیت شرکت
۳. سایر مواردی که در صلاحیت مجمع فوق‌العاده می‌باشد.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

مناقصه عمومی
ساخت ۱۲ عدد شفت آبگرد کوره گندله‌سازی

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد ساخت ۱۲ عدد شفت آبگرد کوره گندله‌سازی خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید، لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان – مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۹ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

مناقصه عمومی
تامین قطعات پمپ متسو

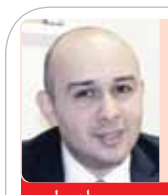
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد تامین قطعات پمپ متسو کارخانه کنسانتره خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید، لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان – مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۹ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

سرمقاله

مغالطه‌هایی که به سنت‌های غلط تبدیل شدند

پیمان مولوی
کارشناس اقتصاد

مدت‌هاست که تورم به ریشه بسیاری از مشکلات اقتصادی و حتی اجتماعی در ایران تبدیل شده است و بخش عمده مردم و به‌ویژه افراد با سطح درآمد پایین‌تر، از این پدیده مزمن و خطرناک رنج می‌برند. به‌همین دلیل است که در وضعیت کنونی، آمار پایه پولی و نقدینگی که از جمله مهم‌ترین موتورهای رشد تورم هستند، از اهمیت بالایی برخوردارند.

از سوی دیگر، روند صعود در نرخ ارز ادامه دارد و براساس آمار در یک دهه گذشته ارزش این ارز مرجع در مقایسه با پول ملی ایران ۵۰ برابر شده است. این روند مشکلات اقتصادی را به اوج رسانده و با این‌همه برخی آمارهای دولتی همچنان از کاهش نرخ تورم و نقدینگی و بهبود شرایط نسبت به سال قبل خبر می‌دهند، هرچند واقعیت بازار و تولید حکایت از سخت‌تر شدن شرایط ادامه حیات دارد.

این واقعیتی انکارناپذیر است که در کشورهایی نظیر ایران که با تورم مزمن روبه‌رو هستند، امکان پوشش تورم، ابزاری ضروری برای بازار مالی به‌حساب می‌آید. دولت باید برای خروج از تورم موتور خلق پول را متوقف سازد، زیرا اگر خلاف چنین اتفاقی رخ دهد، تورم همان درد بی‌درمان اقتصاد ایران باقی می‌ماند و مردم ناگزیرند برای حفظ ارزش دارایی‌شان به خرید کالاهای سرمایه‌ای پناه ببرند.

هنگامی که رشد قیمت‌ها بیش از متوسط نرخ تورم باشد، نرخ طلا و دلار رشدی بیش از تورم خواهد داشت؛ بنابراین بسیاری از مردم برای جلوگیری از کاهش ارزش پول در اختیار خود، از خرید طلا و دلار به‌عنوان ابزاری برای جلوگیری از افت ارزش پول استفاده می‌کنند.

گرایش مردم برای سرمایه‌گذاری در بازارهای موازی و خرید طلا و دلار از بلاتکلیفی پرونده توافقات و مذاکرات ادامه‌دار طرفین نشأت می‌گیرد. در نتیجه، به‌نظر می‌رسد تا زمانی که تحولی در مذاکرات تهران و واشنگتن رخ نداده است، سیر نرخ دلار همچنان صعودی خواهد بود.

انعکاس پیش‌بینی‌های ۲ گروه یادشده در بازار ارز است که نرخ ارز را به ابرکانال جدید رسانده، ضمن آنکه نگرانی‌ها از کسری بودجه سنگین دولت در ۱۴۰۲، احتمال کاهش درآمدهای ارزی در صورت قطعی گاز صنایع در زمستان و ادامه رشد بالای متغیرهای پولی هم دیگر محرک‌های این روند افزایشی هستند.

گذشته از تمام موارد یادشده، در اقتصاد ایران مغالطه‌هایی وجود دارند که آرام آرام در شمایل سنت‌های غلط مرسوم درآمده‌اند. این عبارت که تحریم در اقتصاد ایران تاثیرگذار نیست، یکی از این مغالطه‌هاست. تحریم نه‌تنها در اقتصاد تاثیر دارد، بلکه بخش قابل‌توجهی از مشکلات کشور در حوزه‌های گوناگون برآمده از مشکل تحریم‌هاست.

مغالطه دیگر، وعده‌هایی است که روسای بانک مرکزی یا سایر مدیران اقتصادی درباره حفظ ارزش پول ملی می‌دهند.

هرگز مشاهده نشده است که رئیس کل بانک مرکزی یا حتی روسای‌جمهوری، روبه‌روی مردم بنشینند و با شهامت و شجاعت اعلام کنند، ای مردم! شرایط اقتصادی مطلوب نیست و با این رشد اقتصادی، تحریم، نقدینگی و...امکان بهبود شاخص‌های اقتصادی و حل مشکلات معیشتی در کوتاه‌مدت وجود ندارد.

موضوع مهم بعدی، برخی تصمیمات سنتی در اقتصاد ایران است که اساسا مشخص نیست، چرا این سنت‌های اشتباه در حال تکرار هستند. یکی از این سنت‌ها، چندنرخی شدن اقلام و کالاها در ایران است. تا امروز کسی در این کشور متوجه نشده، چرا خودرو در بازارهای ایران دونرخی و چندنرخی است؟ چرا ارز با قیمت‌های متفاوت ارائه می‌شود؟ حتی لوازم‌خانگی هم چنین وضعیتی را دارد و به نرخ‌های مختلف ارائه می‌شود. اما آسیب‌زاترین نمود این سیاست در اقتصاد ایران در بازار ارز نمایان می‌شود.

در این بین، هرگونه نقد، تصویرسازی رئالیستی، واقع‌نمایی و... به‌معنی سیاه‌نمایی تفسیر شده و کنار گذاشته می‌شوند. نمی‌شود که با کلمات بازی و همواره اعلام کرد به‌زودی مشکلات اقتصادی حل می‌شوند، رشد نقدینگی کاهش یافته، تحریم‌ها بی‌اثر هستند و تورم کاهش می‌یابد، اما در عمل واقعیت‌های دیگری نمایان شوند. این چنین است که برخی یکی از معضلات جدی در اقتصاد و اساسا مدیریت ایرانی را گفتاردرمانی به‌جای واقع‌گرایی می‌دانند. به این مشکل، روند آمارسازی و عدم‌تطابق آمار شاخص‌های کلان اقتصادی مانند نرخ تورم، نرخ رشد نقدینگی با واقعیت‌های بازار، معیشت و تولید و... را هم اضافه کنید.

برق صنایع یک روز در هفته قطع می‌شود

معاون وزیر صمت گفت: قطع برق صنایع یک روز در هفته با اطلاع قبلی و به‌صورت سهمیه‌بندی است.به گزارش سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، علی رسولیان با بیان اینکه هزینه تامین زیرساخت برای هر مترمربع زمین در شهرک‌ها و نواحی صنعتی به‌طور متوسط یک میلیون تومان است، اظهار کرد: برای تامین زیرساخت‌هایی مانند آب و برق با وزارت نیرو مشارکت داشته‌ایم. خرید پساب نیز به‌عنوان یک رویکرد دیگر در دستور کار ما قرار دارد.مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران افزود: ۹۵ پست برق را با وزارت نیرو مشارکت کردیم و ۲ هزار لیتر بر ثانیه سال گذشته برای تامین آب، پساب خریداری کردیم.معاون وزیر صمت گفت: در حوزه تامین برق باتوجه به قطعی برق به‌خاطر کسری در ساعات پیک مصرف، هماهنگی و تعامل بسیار خوبی با وزارت نیرو داشته‌ایم، قطع برق اکنون با هماهنگی و اطلاع قبلی و به‌صورت سهمیه‌بندی‌شده یک روز در هفته است که سبب شده فعالان اقتصادی برای ادامه روند تولید خود برنامه‌ریزی لازم را داشته باشند. این خبر در حالی اعلام شد که به گفته مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران بزرگ در روزهای گذشته با تاکید بر صرفه‌جویی در مصرف برق گفت: براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته و با همراهی مشترکان، پیش‌بینی می‌شود که امسال مشکلی در تامین برق شهر تهران وجود نداشته باشد.ناظریان بااشاره به مصوبه هیات‌وزیران برای کنترل مصرف برق گفت: همه دستگاه‌های اجرایی و دولتی متعهد و مکلف هستند تا از ۱۵ خرداد تا ۱۵ شهریور نسبت به کاهش ۳۰ درصدی مصرف نسبت به دوره مشابه سال قبل اقدام کنند و همچنین در ساعات غیراداری، میزان مصرف ۶۰ درصد نسبت به ساعات اداری کاهش داشته باشد.

رئیس‌جمهوری در همایش گرامیداشت هفته قوه قضاییه:

پرونده‌های قضایی باید کاهش یابد

رئیس‌جمهوری محور اصلی همکاری دولت و قوه قضاییه را مبارزه با فساد و اصلاح ساختارهای فسادزا دانست و گفت: وظیفه همه دستگاه‌ها پیشگیری از وقوع جرم است تا میزان پرونده‌های ورودی به دستگاه قضایی روز به روز کاهش یابد.

به گزارش ایرنا، آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی روز دوشنبه در همایش بزرگداشت هفته قوه قضاییه، بااشاره به گزارش رئیس قوه قضاییه درباره عملکرد این قوه گفت: نکات خوبی در این گزارش وجود داشت که نشان می‌دهد بخش‌های مختلف قوه قضاییه همه تلاش خود را برای احقاق حق و اجرای عدالت به‌کار گرفته‌اند.

ریاست‌جمهوری شهید بهشتی را به حق، معمار دستگاه قضایی جمهوری اسلامی دانست و اظهار کرد: شهید بهشتی تنها یک سال و نیم در دستگاه قضایی مسئولیت داشت و به‌طبع در این مدت کوتاه کار آنچنانی نمی‌توان کرد، اما ایشان به اعتبار شخصیت مخلص، مومن، عالم، منضبط، ولایتمدار و برخوردار از نگاه تشکیلاتی که از قبل برای خود ساخته بود، در همین مدت کوتاه نیز منشأ آثار بزرگی شد.

سیدابراهیم رئیسی ادامه داد: شهید بهشتی اگرچه جایگاهی موثر در یک تشکیلات سیاسی مهم داشت، اما هیچ‌کس نمی‌تواند ادعا کند که ایشان در کار خود از مسیر انصاف و عدالت خارج شد. وی به‌هیچ‌وجه تحت‌تاثیر جوسازی‌ها قرار نمی‌گرفت که این خصوصیت ایشان برگرفته از سیره عملی انبیا و ائمه بود که هیچ‌چیز جز خشیت و رضای الهی در وجود او موثر نبود.

وی بااشاره به اینکه در سال‌های گذشته در مسیر شناخت، گرایش و ایستادگی بر حق کارهای زیادی در قوه قضاییه انجام شده است، گفت: رهبر معظم انقلاب مهم‌ترین نیاز دوره پیش‌رو را تحول عنوان کردند و در تبیین تحول نیز فرمودند که عبارت است از شناخت وضع موجود و وضع مطلوب و تلاش برای کم کردن فاصله بین این دو وضعیت.

رئیس‌جمهوری نخستین شرط تحول را تحول شناختی برشمرد که نیاز به برخورداری از روحیه تحول‌خواه دارد و افزود: دومین شرط تحول نیز تحول فرآیندی است که برای دست یافتن به آن نیاز به یک بازنگری به عملکرد خود داریم تا نقاط ضعف آن را برطرف و نقاط قوت آن را تقویت کنیم.

آیت‌الله رئیسی با بیان اینکه برای تحقق هدف رشد اقتصادی ۸ درصدی نیاز به افزایش سرمایه‌گذاری و ارتقای بهره‌وری داریم، اظهار کرد: بروکراسی و دموکراسی با هم متولد شدند و بروکراسی قرار بود بستر دموکراسی باشد، اما امروز پیچیدگی‌های به‌وجودآمده در نظام‌های اداری و بروکراسی حتی صدای حامیان و بانیان بروکراسی و دموکراسی را هم درآورده است.

رئیس‌جمهوری در ادامه تحول نهادی را سومین محور مهم در فرآیند تحول دانست و گفت: در تحول نهادی باید بازنگاهی داشته باشیم نسبت به اینکه آیا این میزان از سازکارهای موجود برای انجام امورات لازم است یا امکان چابک‌سازی و افزایش بهره‌وری وجود دارد که در این راستا نظرات مدیران دستگاه‌های اجرایی و قضایی بسیار اثرگذار خواهد بود.

رئیس قوه مجریه با بیان اینکه این همایش علاوه بر تجلیل از مقام شهید بهشتی و قضات مجاهد و پرتلاش، تجلی همصدایی، همراهی و همدلی تمام قوا را به همراه دارد، افزود: تمام ادارات و دستگاه‌های مختلف کشور باید با بازنگری در عملکرد خود بررسی کنند که تا چه میزان به منویات رهبر معظم انقلاب در کاهش مشکلات و آسیب‌های اجتماعی و اداری نزدیک شده‌اند.

رئیس‌جمهوری در ادامه با تاکید بر ضرورت تلاش همه دستگاه‌های مختلف کشور در ۳ قوه برای رسیدن به جامعه‌ای عاری از جرم، جنایت و فساد، اظهار کرد: نقطه مطلوب ما رسیدن به جامعه‌ای مبتنی بر اخلاق، معنویت و عدالت است که هم در طول این ۴ دهه گذشته و هم در بیانیه گام دوم انقلاب از سوی رهبر معظم انقلاب به‌عنوان یک راهبرد و هدف موردتوجه قرار داشته و تحقق آن نیازمند همدلی و همگرایی ۳ قوه است.

آیت‌الله رئیسی با بیان اینکه هیچ دستگاهی در کشور نمی‌شناسیم که ماموریت آن پیشگیری از جرم نباشد، بر ضرورت بازدارندگی و کاهش میزان جرم در کشور تاکید کرد و ضمن تقدیر از دستگاه قضا برای رسیدگی به تعداد قابل‌توجهی از پرونده‌های قضایی، گفت: آمار بالای ورودی پرونده به دستگاه قضایی افتخار نیست، بلکه کاهش آن موجب افتخار است و باید همه تلاش ما این باشد که پرونده‌های ورودی به دستگاه قضایی و میزان جرم در جامعه روزبه‌روز کاهش پیدا کند.

وی با تاکید بر لزوم همگرایی بیشتر ۳ قوه برای اجرای عدالت، ارتقای امنیت، افزایش اعتماد عمومی به نظام اداری و ایجاد رضایتمندی در مردم، کف تعاملات دولت با دستگاه قضا را مرتفع کردن مشکلات اداری، مالی و پشتیبانی این قوه دانست و گفت: دولت از ۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۰ تلاش کرد برخی نواقص را به‌صورت مقطعی حل کند، اما در سال ۱۴۰۱ و با کمک مجلس سعی کردیم آن میزان از بودجه موردنیاز قوه قضاییه را که مقدور است، تامین کنیم و در سال ۱۴۰۲ نیز نسبت به سال ۱۴۰۱ ، بودجه دستگاه قضا را ۲ برابر کردیم.

رئیس‌جمهوری در ادامه سقف همکاری مشترک دولت و قوه قضاییه را تلاش برای کاهش ناهنجاری‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در جامعه، اجرای عدالت، امنیت تمام‌عیار و فراگیر، مبارزه با فساد، اصلاح ساختارهای فسادزا و برخورد با مجرمان و متجاسران به قانون عنوان و اظهار کرد: در این راستا باید تلاش مضاعفی انجام گیرد تا آنچه رهبری فرزانه انقلاب از ما خواسته‌اند، محقق شود.

مذاکره را برای مذاکره نمی‌خواهیم

سخنگوی وزارت خارجه در نشست هفتگی با خبرنگاران گفت: مذاکرات جدی و صریحی بین باقری و طرف‌های اروپایی برگزار شده است؛ باید ببینیم طرف مقابل آمادگی اصلاح رفتار خود را دارد یا خیر؟ به‌گزارش ایرنا، ناصر کنعانی درباره گسترش روابط ایران با کشورهای منطقه و برخی گمانه‌زنی‌ها درباره توافق ایران با امریکا اظهار کرد: موضع ایران درباره امریکا کاملا مشخص است. رویکرد ایران به امریکا برآمده از این رفتارهای خصمانه آنها است و تا زمانی که رفتارهای امریکا به‌طوربنیادین تغییر نکند، طبیعی است که نگاه ایران هم به امریکا تغییر نمی‌کند.

سخنگوی وزارت امور خارجه با رد گمانه‌زنی‌های رسانه‌ای درباره مذاکرات رفع تحریم‌ها تصریح کرد: ایران پایبند میز مذاکره بوده و هست و ادامه و به نتیجه رسیدن آن بستگی به طرف مقابل و مشخصا دولت امریکا دارد. کنعانی درباره مذاکرات هفته قبل علی باقری، معاون سیاسی وزارت خارجه با آنریکه مورا، معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و همچنین مذاکرات قبلی با ۳ طرف اروپایی حاضر در برجام گفت: ما مذاکرات و رویکردهای دیپلماتیک را در شیوه‌های مختلف ادامه می‌دهیم و باتوجه به تمایل کشورهای اروپایی برای انجام گفت‌وگو با ایران این مهم انجام می‌شود. سخنگوی وزارت خارجه بااشاره به اینکه ما موضوعات موردعلاقه برای گفت‌وگو داریم که یکی از آنها مسئله رفع تحریم‌ها است و در این‌باره مذاکراتی با ۳ کشور اروپایی در ابوظبی و همچنین نشستی با مورا در دوحه انجام گرفت، گفت: مذاکرات جدی و صریحی بین باقری و طرف‌های اروپایی برگزار شده است؛ باید ببینیم طرف مقابل آمادگی اصلاح رفتار خود را دارد یا خیر؟ کنعانی افزود: مواضع ایران صراحتا به طرف‌های اروپایی بیان شده و مواضع آنها هم شنیده شده است و ما اعلام کردیم که برای دستیابی به نتایج مثبت و رفع تحریم‌ها به مذاکرات می‌رویم و مذاکره برای مذاکره را نمی‌خواهیم. سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: در این میان ما از ظرفیت طرف‌های دیگر همچون عمان برای تامین منافع ملی خود استفاده کرده‌ایم.

سخنگوی وزارت امور خارجه درباره تحریم‌های جدید اروپا علیه ایران اظهار کرد: این موضوع حرکت در مسیر باطل است، درخواست برای گفت‌وگو از یک‌سو و از سوی دیگر، تحریم‌های جدید علیه ایران اقدامی نامتناسب است.

تبادل‌نظر ایران و جمهوری آذربایجان برای رفع تنش‌های منطقه

حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه کشورمان و جیحون بایرام‌اف، وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان، درباره مناسبات سیاسی، اقتصادی و کنسولی مورداهتمام طرفین به گفت‌وگو و تبادل‌نظر پرداختند. به‌گزارش ایسنا، وزیر امور خارجه کشورمان در این گفت‌وگو بااشاره به تحولات مهم جاری منطقه‌ای و بین‌المللی، بر اهمیت رایزنی و مشورت مستمر و نزدیک طرفین تاکید کرد. امیرعبداللهیان افزود: روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری‌آذربایجان به‌گونه‌ای است که می‌توانند مسائل و مشکلات موجود در روابط را به‌صورت دوجانبه حل‌وفصل و آن را به مسیر صحیح خود هدایت کنند.

وزیر امورخارجه جمهوری‌آذربایجان نیز در این گفت‌وگوی تلفنی با تقدیر از تلاش‌های سازنده وزیر امور خارجه در حل‌وفصل تنش‌ها، این گفت‌وگو را مثبت ارزیابی کرده و با تاکید بر ارتباط مستقیم طرفین در حوزه‌های مختلف، نسبت به توسعه بیش از پیش مناسبات و حل‌وفصل برخی مسائل باقیمانده در آینده نزدیک ابرازامیدواری کرد. در این تماس طرفین درباره سایر موضوعات موردعلاقه فیمابین، از جمله پروژه کریدور شمال ـ جنوب، برنامه آتی همکاری ۲ کشور در قالب سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی ازجمله سازمان اکو و جنبش عدم‌تعهد گفت‌وگو و تبادل‌نظر کردند.

۱۶ مرداد، آغاز ثبت‌نام داوطلبان انتخابات مجلس

دبیر ستاد انتخابات کشور گفت: اگر طرح اصلاح قانون انتخابات نهایی و به قانون تبدیل شود، از ۱۶ مرداد ثبت‌نام اولیه از داوطلبان انتخابات مجلس شورای اسلامی آغاز شده و برای یک هفته ادامه دارد. محسن اسلامی در گفت‌وگو با ایسنا درباره آخرین وضعیت برگزاری انتخابات تناسبی در تهران، اظهار کرد: نمایندگان مجلس ابتدا در نظر داشتند انتخابات تناسبی را در حوزه‌های دارای ۴ کرسی به بالاتر برگزار کنند،اما در صحن رأی نیاورد، اما برگزاری انتخابات تناسبی در حوزه انتخابیه تهران رأی آورد. در ادامه، شورای نگهبان برخی ایرادات را به انتخابات تناسبی وارد کرد و مجلس هم اصلاحاتی در آن اعمال کرد و طبق گفته سخنگوی شورای نگهبان، این طرح توانست تایید شورای نگهبان را به‌دست آورد. با این حال، هیات‌عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام اعلام کرد انتخابات تناسبی با سیاست‌های کلی انتخابات مغایرت دارد. به هر حال، ما در ستاد انتخابات کشور تابع قانون هستیم و اگر این طرح پیشنهادی به قانون تبدیل شود، آن را اجرا می‌کنیم. وی در ادامه، درباره دلیل بررسی این طرح در هیات‌عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام، اظهار کرد: شورای نگهبان با اینکه نظر خود را برای انتخابات تناسبی اعلام کرده است،اما منتظر اعلام نظر نهایی هیات‌عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت بود؛ زیرا سیاست‌های کلی در مجمع تشخیص مصلحت بررسی شده و با تایید رهبر معظم انقلاب ابلاغ می‌شود. اصولا قوانینی که قرار است در ذیل سیاست‌های کلی به تصویب برسد، باید نظر مجمع تشخیص مصلحت را هم داشته باشد، یعنی این مجمع، قوانینی را که به تایید شورای نگهبان رسیده است، با سیاست‌های کلی انطباق می‌دهد. پیش از این، هیات عالی نظارت نظر داده بود که انتخابات تناسبی، مغایرت‌هایی با سیاست‌های کلی انتخابات دارد و پس از اصلاحات مجلس شورای اسلامی، این هیات نظر خود را اعلام کرد که باز هم مغایرت‌هایی وجود دارد؛ بنابراین هنوز تکلیف اصلاح این ماده از قانون انتخابات مشخص نشده است.

عکس روز

گرامیداشت هفته قوه قضاییه با حضور سران قوا

عکس:ایسنا

ویژه‌تر از خبر

مالیات واردات دارو و تجهیزات پزشکی صفر شد

واردات داروهای ضروری و تجهیزات مصرفی پزشکی که فاقد مشابه تولید داخل هستند، از پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده معاف شدند و نرخ مالیاتی برخی کالاهای اساسی نیز به یک درصد کاهش یافت. به‌گزارش خانه‌ملت، در جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی، گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات درباره لایحه دوفوریتی الحاق یک بند به تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور در دستور کار قرار گرفت و جزئیات این لایحه با ۱۶۴ رأی موافق، ۱۹ رأی مخالف و ۸ رأی ممتنع از ۲۲۵ نماینده حاضر در صحن مجلس به تصویب رسید. کلیات این لایحه در جلسه روز یکشنبه مجلس تصویب شده بود و در ادامه جزئیات مورد بررسی نمایندگان قرار گرفت و برخی از پیشنهادات نیز به ماده واحده لایحه پس از تصویب اضافه شد. البته حذف معافیت مالیات بر اقلامی مانند برنج، چای و دانه‌های روغنی از جمله پیشنهادات نمایندگان بود که به تصویب مجلس نرسید. براساس ماده واحده لایحه و پیشنهاد اعمال‌شده، متن زیر به‌عنوان بند (ظ) به تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور الحاق می‌شود که طبق آن در سال ۱۴۰۲، واردات داروهای ضروری و تجهیزات مصرفی پزشکی که فاقد مشابه تولید داخل باشند از پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده معاف بوده و نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده گندم، برنج، دانه‌های روغنی، انواع روغن خام، حبوبات (شامل عدس، نخود، لوبیا و ماش)، قند، شکر، گوشت مرغ، گوشت قرمز، چای و همچنین نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده قند و شکر تولید داخل به یک درصد تقلیل می‌یابد. حذف مالیات واردات دارو و تجهیزات پزشکی در حالی روز گذشته به تصویب نمایندگان مجلس رسید که ۲۹ خرداد، سومین گزارش کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی درباره بررسی عملکرد دستگاه‌های اجرایی در ۲ حوزه واردات و ترخیص تجهیزات پزشکی و مدیریت بازار دارویی کشور با استناد به ماده ۱۰۷ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی قرائت شد و مورد بررسی قرار گرفت. در گزارش کمیسیون بهداشت و درمان مجلس تاکید شد که بانک مرکزی در اسرع‌وقت نسبت به رفع موانع موجود در مسیر حواله کرد ارز دارو و تجهیزات پزشکی اقدام کند. نتایج بررسی‌های صورت گرفته در کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی موید آن است که بعد از بحران ناشی از کمبود برخی اقلام دارویی در پاییز و زمستان گذشته که هنوز هم ادامه دارد، نوبت به کمبود و افزایش بی‌رویه نرخ تجهیزات پزشکی به‌ویژه تجهیزات پزشکی مصرفی که نیاز اولیه بیمارستان‌ها و مراکز درمانی است، رسیده؛ به گونه‌ای که عملکرد مراکز درمانی و فرآیند درمان بیماران در این مراکز با اخلال جدی مواجه شده است. نمایندگان مجلس نیز در راستای جلوگیری از اخلال در نظام سلامت کشور، به دولت تکلیف کردند، چنانچه تصمیم به اصلاحات ارزی در حوزه تجهیزات و ملزومات پزشکی در فاز دوم اجرای طرح دارویار را دارد، لازم است معادل ریالی مابه‌التفاوت حذف ارز ترجیحی از ابتدای زنجیره تامین و تولید ملزومات و تجهیزات پزشکی همانند بخش دارو به بیمه‌ها منتقل شود.

توصیه بازوی پژوهشی مجلس در روزهای بررسی برنامه هفتم توسعه:

تجربه برنامه‌های پیشین، نقشه راه آینده شود

امیرعباس آذرموند: روز شنبه نخستین جلسه کمیسیون تلفیق لایحه برنامه هفتم توسعه برای اصلاح آیین‌نامه داخلی کمیسیون تلفیق برگزار شد و به این ترتیب بررسی سند بالادستی برنامه‌ریزی برای ۵ سال آتی در مجلس شورای اسلامی آغاز شد. بازوی پژوهشی مجلس شورای اسلامی نیز به مناسبت بررسی این برنامه، توصیه‌هایی برای نمایندگان مجلس داشته تا با نگاهی به روند تصویب و اجرای برنامه‌های پیشین، بهترین تصمیمات برای برنامه هفتم اتخاذ شود. صمت در تحلیل پیش‌رو به بررسی گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی پرداخته است.

تاکید بر توجه به مستندسازی

مستندسازی به‌عنوان یکی از ارکان کلیدی مدیریت دانش، سیر تکامل یک فعالیت را از آغاز تا پایان همراه با تحلیل و ارزشیابی برای بهبود و توسعه آن فرآیند نشان می‌دهد. بررسی‌ها نشان می‌دهد تحول در فرآیند برنامه‌ریزی نیازمند توجه به موضوعاتی چون «تقویت سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی»، «ضرورت جانمایی جدیدی اقتصاد ایران در زنجیره جهانی ارزش» و «افزایش سرمایه اجتماعی و کاهش آسیب‌های اجتماعی» است که در برنامه هفتم قابلیت پیگیری دارد. همچنین در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی، نظام اقتصادی کشور به صراحت نظامی مبتنی برنامه‌ریزی عمومی، منظم و صحیح بوده و بر این اساس پایه‌ریزی شده است. همچنین در اصول دیگری از قانون اساسی وظایفی چون ایجاد رفاه و رفع فقر بر دوش دولت گذاشته شده که دستیابی به آنها بدون برنامه‌ریزی ممکن نیست. اکنون که ساختاری سیاسی کشور در حال تهیه و تصویب برنامه هفتم است، جمع‌آوری مستندان مرتبط با آن اهمیت فراوانی دارد.

فرآیند اجرای سیاست‌های برنامه‌ریزی!

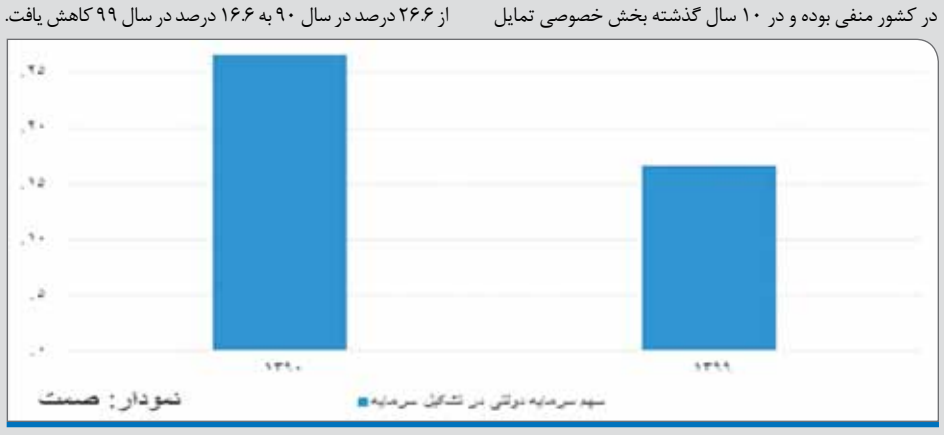
آغاز فرآیند ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه هفتم با ابلاغ اولیه ایده سیاست‌های کلی برنامه هفتم در آبان ۹۹ توسط رهبری به مجمع تشخیص مصلحت نظام آغاز شد. در بهمن ۱۴۰۰ پیش‌نویس سیاست‌های کلی برنامه هفتم در ۲۱بند توسط دبیرخانه مجمع مبتنی بر نگاشت اولیه‌ای که از سوی رهبر جمهوری اسلامی ابلاغ شده بود، آماده و جهت بررسی و اعلام نظر در اختیار مجمع تشخیص مصلحت نظام قرار گرفت.

از اردیبهشت ماه سال گذشته بررسی سیاست‌های کلی برنامه هفتم در صحن اصلی مجمع تشخیص مصلحت نظام در دستور قرار گرفت و در نهایت در شهریور سال گذشته تدوین سیاست‌های کلی برنامه پایان یافت و نسخه نهایی سیاست‌های کلی پیشنهادی مجمع در ۲۹ بند تدوین و در هفته سوم شهریور ۱۴۰۱ به دفتر رهبری نظام ارسال شد.

در زمان تدوین و تصویب سیاست‌های کلی پیشنهادی مجمع تشخیص از ۴ تیرماه ۱۴۰۱ تا ۳ شهریورماه ۱۴۰۱ سازمان برنامه و بودجه از طرف دولت و رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس از طرف این مرکز نظرات خود را در جلسات کمیسیون مشترک برنامه هفتم در مجمع مطرح کردند. در صحن اصلی مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز روسای قوای مجریه و مقننه نیز نظرات خود را پیش از تصویب بندهای مختلف سیاست‌های کلی پیشنهادی اعلام کردند.

نیازهای واقعی در برنامه هفتم توسعه

تقویت زیرساخت‌ها از مهم‌ترین پیشنهاداتی است که به دولت وجود داشته و همچنان منتقدان از نمایندگان مجلس هم حساسیت لازم را داشته باشند. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که در شرایط نااطمینانی اقتصادی در سال‌های گذشته، تشکیل سرمایه در کشور منفی بوده و در ۱۰ سال گذشته بخش خصوصی تمایل خود به سرمایه‌گذاری را از دست داده و از سوی دیگر دولت به‌دلیل مشکلات کسری عملیاتی بودجه، حضوری کمرنگ در این حوزه داشته و بودجه‌های عمرانی عم صرف اعتبارات هزینه‌ای شده است. نسبت تشکیل سرمایه بخش دولتی به کل تشکیل سرمایه از ۲۶.۶ درصد در سال ۹۰ به ۱۶.۶ درصد در سال ۹۹ کاهش یافت.

در صورت اقتصادی ایران می‌تواند به دوره رشد اقتصادی بیش از ۴درصدی برگردد که روند تشکیل سرمایه با سرعت مناسبی رشد کند. همچنین صعودی شدن روند تشکیل سرمایه باید طوری باشد که استهلاک سرمایه‌های ثابت فعلی جبران شود.

از سوی دیگر موقعیت ایران در کنار گفتمان «مقاومت» عوامل تعیین‌کننده نحوه تعامل کنشگران بین‌المللی با ایران هستند. سیاست امریکا تلاش برای کوچک کردن جایگاه کلان اقتصادی جمهوری اسلامی در نظام جهانی بوده است. جهت مقابله با این سیاست، علاوه بر ارتقای توانمندی داخلی باید به جانمایی جدید ایران در عرصه بین‌المللی پرداخت. مهم‌ترین اقداماتی که برای نیل به این هدف می‌توان معرفی کرد عبارت است از: بازطراحی بازیگری ایران در نقشه زنجیره تامین جهانی اقلام اساسی، توسعه کریدورهای حمل‌ونقلی، تدوین نقشه راه توسعه صنعتی در انطباق با دیپلماسی اقتصادی، توسعه دریامحور و... .

تصمیم‌هایی که دولت در امور اقتصادی می‌گیرد، از راه‌های مختلف بر تمامی بخش‌های اقتصاد اثر دارد. به‌عبارتی اگر سیاست‌های بخش دولتی نتواند اقتصاد را در مسیر توسعه قرار دهد، حتی سیاست‌های کارآمد و سازگار بخش خصوصی هم بی‌اثر می‌شود و در پاره‌ای از مواقع می‌تواند رشد اقتصادی را به خطر بیندازد.

در ایران سازمان برنامه متولی اصلی تعیین سیاست‌های عمومی است اما به‌دلیل تغییرات تشکیلاتی متعدد و گاهی سلیقه‌ای در این سازمان و افت سطح کیفی مدیران و کارشناسان این سازمان، سازکار هماهنگی سیاست‌ها بین وزارتخانه‌های مختلف به‌عنوان پیش شرط لازم برای انطباق با انعطاف‌پذیری سیاست‌های عمومی به منظور تحقق رشد اقتصادی مختل شده است. به همین دلیل مرکز پژوهش‌های مجلس بر ایجاد نهاد راهبر توسعه کشور زیرمجموعه رئیس‌جمهوری با ساختار دانش‌محور، چابک و جهادی با بکارگیری نیروی انسانی شایسته، با ماموریت‌های تعیین اولویت‌های سرمایه‌گذاری تاکید کرده است.

ضرورت توسعه همه‌جانبه کشور و رعایت عدالت اجتماعی سبب شده است تا تکمیل نقشه بهره‌مندی جامعه در پهنه سرزمینی از زیرساخت‌ها مورد توجه قرار بگیرد. این مهم سبب می‌شود خیلی سریع نه‌تنها یکی از وظایف قانونی دولت، یعنی تامین رفاه همگان و مقابله با فقر عملی شود، بلکه با بهبود وضعیت زندگی مردم زمینه‌های لازم برای افزایش سرمایه اجتماعی هم فراهم خواهد شد.

یکی از انگاره‌هایی که خود موجب بروز آسیب‌های جدی در فرآیند تدوین برنامه‌های توسعه می‌شود، این تصور است که گویی برنامه توسعه، مسئول و متولی رسیدن به همه آرمان‌های کشور، بدون توجه به محدودیت‌های موجود است. همین امر باعث شکل‌گیری انواع تکالیف یا وظایف نامتناسب با ظرفیت‌های طبیعی و انسانی کشور و اجرایی نشدن احکام شده است. یکی از اصلی‌ترین دستاوردهای حوزه برنامه‌ریزی توسعه‌ای، تغییر رویکرد به برنامه‌ریزی توسعه بوده به‌نحوی که نزد سیاست‌گذار کشور برنامه توسعه به یک سند سیاست‌گذاری عمومی تبدیل شده است.

اهمیت توجه به تجربه‌های پیشین

برنامه‌ریزی و تدوین سند برنامه توسعه یکی از مهم‌ترین ابزارهای نظام تدبیر به منظور اداره خردورزانه و اجتناب از رفتارهای ناهماهنگ، متعارض، سلیقه‌ای و فاقد مبناست. در صورتی که برنامه‌ریزی با تمهید لوازم و رعایت اصولی و فلسفه‌های بنیادی برنامه‌ریزی انجام گیرد، می‌توان نسبت به تحقق اهداف یادشده در برنامه امیدوارتر بود.

بنابراین با توجه به مطالعات پشتیبان و رعایت اصل هماهنگی در سند برنامه باید نسبت به اولویت‌بندی موارد مهم در برنامه اقدام کرد. بااین نگاه انتظار می‌رود تحقق اهدافی تضمین شود که توده مردم را به سطح مطلوبی از رفاه برساند.

در این مسیر، مستندسازی تجارب گذشته به‌منظور بهره‌برداری مطلوب از آنها و بهبود مداوم فرآیند برنامه‌ریزی به‌ویژه در سطح ملی ضروری است.

دولت با درک صحیح از موقعیت خطیر کشور و نقش بنیادین برنامه‌های توسعه در حل و فصل چالش‌ها و بهبود شاخص‌ها توسعه‌ای کشور، به‌وظیفه خود در تدوین لایحه برنامه‌های توسعه کشور مبتنی بر آنچه در قوانین برنامه مربوطه تصریح شده پایبند باشد و نسبت به تدوین لایحه‌ای با کیفیت اقدام کند.

بنابراین توصیه می‌شود نمایندگان مجلس شورای اسلامی در زمان بررسی لایحه دولت بر گنجاندن و اجرای موارد مهم در متن لایحه توجه ویژه داشته و بر لازم‌الاجرا بودن مفاد مورد تصویب تاکید داشته باشند.

از طرفی مجلس ضمن اشراف به اهمیت نقش نظارتی خویش در ارتباط با ترسیم مسیر توسعه کشور، با اولویت بخشیدن به منافع ملی، از گنجاندن خواست‌های منطقه‌ای و حاکم شدن نگاه کوتاه‌مدت بر برنامه‌های توسعه کشور جلوگیری کنند.

با توجه به جایگاه مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان در فرآیند تصویب برنامه‌های توسعه‌ای، انتظار می‌رود این دو نهاد ضمن نظارت بایسته بر فرآیند یاد شده در خصوص پیشگیری از ورود احکام با ماهیت غیربرنامه‌ای، ناسازگار با اولویت‌ها و توان کشور و مغایر با منافع ملی و سیاست‌های کلی نظام اهتمام ویژه‌ای بورزند.

نوبت اول

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۲/۰۵

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران در نظر دارد پروژه‌های ذیل را ازطریق برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت واگذار نماید.

ردیف	موضوع	شماره مناقصه در سامانه ستاد	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)	برآورد اولیه (ریال)
۱	احداث یک باب مسجد در سایت مسکن مهر پیشوا مشتمل بر محوطه‌سازی و جمع‌آوری فونداسیون موجود	۲۰۰۲۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۰۶	۹,۶۵۵,۳۷۶,۲۸۳	۱۹۳,۱۰۷,۵۲۵,۶۵۳
۲	احداث ساختمان مجتمع فرهنگی و هنری پیشوا	۲۰۰۲۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۰۷	۱۱,۷۰۳,۷۶۳,۰۶۳	۲۳۴,۰۷۵,۲۶۱,۲۵۶

کلیه مراحل برگزاری مناقصات از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. همچنین ارسال فیزیکی پاکت الف مطابق برنامه زمانی زیر به آدرس مناقصه‌گزار الزامی است. (نوع تضمین یکی از تضامین معتبر در آئین‌نامه تضمین به شماره ۱۲۳۴۰۲ مورخ ۹۴/۹/۲۲ می باشد.)

آخرین مهلت زمانی ثبت‌نام و دریافت اسناد: از تاریخ درج آگهی تا ساعت ۰۹:۰۰ مورخ: ۱۴۰۲/۰۴/۱۳

آخرین مهلت زمانی ارسال پیشنهاد در سامانه ستاد و تحویل فیزیکی پاکت الف به دبیرخانه مناقصه‌گزار: ساعت ۰۹:۰۰ مورخ: ۱۴۰۲/۰۴/۲۷

زمان بازگشایی پاکات ارزیابی کیفی راس ساعت ۱۰:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۷

آدرس مناقصه‌گزار: تهران، خیابان سپیدار قرنی، خیابان کلانتری، پلاک ۸۰، ساختمان شماره ۱ اداره کل راه و شهرسازی استان تهران. **تلفن تماس:** ۸۸۹۲۱۵۰۵ داخلی ۲۲۰۷

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۴/۰۶ | تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۴/۰۷ | اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

نوبت دوم
شناسه ۱۵۰۵۵۸۲

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۹۰۰۱۰۰۰۴۲۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۸ کلاسه ۱۴۰۱۱۱۴۴۰۹۰۶۸۰۰۰۳۴۱ موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین تصرفات مالکانه بلامعارض **متقاضی خانم رقیه بابائی به شناسنامه شماره ۵۰۹۰۱۰۷۳۸۶ کد ملی ۵۰۹۰۱۰۷۳۸۶ فرزند حسن علی در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۸۶/۴۶ مترمربع** به استناد ثمن اعیانی اشاره شده (تبصره یک ماده ۱۰۵ آئین‌نامه قانون ثبت) **پلاک شماره ۱۲۴ فرعی از ۵۳ اصلی واقع در روستای خیرآباد قزوین بخش ٤ جنوب‌غرب حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین** که در ازای سهم مشاعی متقاضی در سهم مالک متن قرار گرفته گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید. ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۳/۲۱ | تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۴/۰۶

شعبان عسگری، مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه یک قزوین

یادداشت

صنعت خودرو و استراتژی‌های عقیم

مرتضی شجاعی
کارشناس صنعت خودرو

واقعیت این است که در سال‌های گذشته برای صنعت خودرو استراتژی‌هایی تدوین و ابلاغ شده، اما پراکنده بوده و به‌معنای واقعی اجرایی نشده‌اند. استراتژی تدوین می‌شود، اما در مرحله اجرا یا به‌طور کلی عملیاتی نمی‌شود یا از آنچه در برنامه آمده، دور است. یکی از موضوعاتی که درباره صنعت خودرو مطرح می‌شود، خصوصی‌سازی است و یکی از ریل‌گذاری‌ها برای واگذاری سهام صنعت خودرو این است که استراتژی‌های کلان تدوین و اجرای این سند از بخشی که قرار است به‌عنوان بخش خصوصی، متولی این صنعت شود، مطالبه شود؛ به‌عبارتی، داشتن استراتژی کلان، یکی از الزامات خصوصی‌سازی صنعت خودرو به‌شمار می‌رود. در این شرایط، چون بازار انحصاری است، اگر بخش خصوصی در یک چارچوب مشخص و روی ریل توسعه و رقابت‌پذیری صنعت خودرو حرکت نکند، آسیب‌ها مضاعف می‌شود و نوعی انتقال رانت به بخش خصوصی است.

در سند استراتژی صنعت خودرو، مسائل مهم و الزامات به‌طور دقیق تعیین می‌شود. مهم‌ترین ویژگی که می‌تواند در سند استراتژی لحاظ شود این است که در بخش‌های مختلف، به‌ویژه ایمنی و کیفیت، خودروسازان ما مکلف به پاس کردن استانداردهای بین‌المللی مانند استانداردهای اتحادیه اروپا در تصادفات، ترمز، استحکام ورق و... شوند. این راهبرد رقابت‌پذیری را به‌دنبال خواهد داشت و چون محصول با استانداردهای بین‌المللی محک زده می‌شود، در نهایت می‌تواند در بازارهای بین‌المللی قدرت رقابت داشته باشد و در این بازارها عرضه شود. در این میان، مصرف‌کننده داخلی هم تامین نیاز می‌شود و وقتی محصول داخلی را دارای ویژگی‌های بارز و مثبت مانند تولیدات روز دنیا ببیند به استفاده از محصولات داخلی تمایل بیشتری خواهد داشت.

واقعیت این است که توسعه‌ای که تاکنون در صنعت خودرو داشته‌ایم، مبتنی بر فعل‌وانفعالات سیاسی بوده؛ یعنی اگر خط مونتاژ یا محصول جدید داشته و پروژه‌های توسعه‌ای را اجرا کرده‌ایم، اگر نگوییم صرفا به‌دلیل منافع سیاسی بوده، دست‌کم می‌توانیم بگوییم نیازمند رضایت سیاسی بوده است. به‌عنوان نمونه، سایت تولید خودرو در منطقه‌ای با عدم‌توجیه اقتصادی، با پافشاری نمایندگان مجلس راه‌اندازی شده یا اینکه از خودرویی صرفا به‌دلیل تاکید گروهی خاص رونمایی شده؛ در حالی‌که تولید آن توجیه اقتصادی نداشته است.

صنعت خودرو ما در فضایی بسیار پیچیده و ملتهب قرار گرفته و یکی از اصلی‌ترین راهبردها برای اینکه از این فضای سخت فاصله بگیرد، حرکت به سمت ادغام و تولید قطعات مشترک است که باید در کل این صنعت اتفاق بیفتد؛ یعنی به‌جای تولید قطعات، لوازم و پیشرانه‌های مختلف به سمت یکسان‌سازی قطعات برویم. این رویکرد کاهش هزینه تولید، افزایش کیفیت و افزایش توان رقابت‌پذیری را به‌دنبال دارد؛ در نتیجه تیراژ یک محصول خاص بالا می‌رود و در واقع، قطعه‌ساز و صنایع پایین‌دست تقویت می‌شوند. هر قدر صنایع پایین‌دست، جزیره‌ای کار کنند، در نهایت دچار مشکل شده و صرفه اقتصادی برای ادامه فعالیت‌شان از بین می‌رود و در مقابل هر قدر قطعات مشترک بیشتر باشد، توان رقابتی بیشتر خواهد شد. اینکه چرا اصولا استراتژی‌های صنعت خودرو عملیاتی نمی‌شود، به این دلیل است که این استراتژی‌ها، ضمانت اجرایی ندارند؛ بنابراین عملیاتی هم نمی‌شوند که دو دلیل عمده دارد؛ یکی اینکه اغلب اسناد بالادستی دربرگیرنده مفاهیم انتزاعی هستند؛ یعنی دور از دسترس قرار دارند و دوم اینکه تحریم‌ها و بسیاری از مشکلات صنعت مانند کاهش شدید ارتباط با شرکای خارجی، صنعت خودرو را از چشم‌انداز اصلی‌اش دور کرده است. خروجی صنعت خودرو می‌تواند بهتر باشد؛ اگر واگذاری مالکیت و مدیریت صنعت خودرو به‌معنای واقعی و کامل اتفاق بیفتد. وقتی سند اجرایی دقیقی که چارچوب و ریل را مشخص می‌کند، وجود نداشته باشد، اقدامی مانند خصوصی‌سازی صنعت خودرو نیز صرفا انتقال رانت خواهد بود.

سند استراتژی باید بخش خصوصی را به حرکت روی ریل هدف‌گذاری‌شده مکلف کند. صنعت خودرو گردش مالی و ذی‌نفعان قابل‌توجهی دارد و یک بازار اقتصادی بزرگ است که بدون سند بلندمدت، خروج آن از ریل اصلی محتمل‌تر است، به همین دلیل بهترین کار این است که صنعت خودرو طبق سند استراتژی حرکت کند. در این مسیر هر قدر الزامات اجرایی عملیاتی‌تر نوشته شود، قاعدتا واگذاری با اطمینان‌خاطر بیشتری اتفاق خواهد افتاد. این واگذاری در نتیجه کاهش دخالت‌های دولت منجر به ارتقای صنعت خواهد شد.

چه صنعت خودرو کشور خصوصی‌سازی شود و چه نشود، باید استراتژی توسعه ضمانت اجرایی داشته باشد. اسناد، برنامه‌های جزیره‌ای و بعضا متناقض، قوانین بالادستی متضاد و... نشان می‌دهد برای صنعت خودرو کشور هدف‌گذاری دقیق بلندمدتی انجام نشده است. باید ریل‌گذاری دقیقی داشته باشیم تا مسیر حرکت مشخص باشد. تاکید می‌کنم این وضعیت فقط محدود به صنعت خودرو نیست و در کشور ما بسیاری از برنامه‌ها به مرحله اجرا نمی‌رسند، مانند برنامه‌های توسعه پنج‌ساله.

اگر به‌دنبال شکوفایی اقتصاد هستیم باید رویکرد فعلی را برمبنای یک الگوی توسعه‌ای و سند دقیق، تغییر دهیم. در وضعیت فعلی بدون داشتن برنامه عملیاتی بلندمدت و با ضمانت اجرایی، اگر تغییر مدیریتی هم اتفاق بیفتد، تاثیر چندانی ندارد.

ارتقای کیفیت تولید داخل با واردات خودرو

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی معتقد است دو اثر اصلی واردات خودروهای کارکرده، تاثیر بر نرخ تمام‌شده و کیفیت خودروهای داخلی است. روح‌الله عباسپور در گفت‌وگو با ایسنا درباره تاثیر واردات خودروهای کارکرده به کشور، با بیان اینکه دلیل اصلی تصویب لایحه واردات خودروهای کارکرده، تنظیم بازار داخلی است، اظهار کرد: واردات خودروهای کارکرده دو اثر خواهد داشت؛ نخستین اثر این‌گونه واردات این است که هم می‌تواند روی کاهش نرخ خودرو تاثیر بگذارد و هم اینکه می‌تواند بر ارتقای کیفیت خودروها اثر داشته باشد. نماینده مردم بوئین‌زهرا در مجلس شورای اسلامی افزود: وقتی خودرو باکیفیت وارد کشور می‌شود، خودروسازان داخلی نیز در رقابت با آنها مجبورند با اعمال استانداردها، تعامل با مراکز علمی و دانشگاهی و تعامل با خودروسازان بزرگ دنیا نسبت به ارتقای کیفیت خودروهای خود اقدام کنند، پس واردات دو اثر دارد که هم‌روی نرخ تمام‌شده و هم‌روی کیفیت آنها است. سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در پایان درباره مباحثی که پیرامون میزان تعرفه‌های واردات خودروهای کارکرده وجود دارد، گفت: این وظیفه دولت است که آیین‌نامه اصلاحی آن را بنویسد تا مشخص شود این تعرفه چقدر خواهد بود.

کارشناسان در گفت‌وگو با صمت مطرح کردند

کیفیت، قربانی فضای غیررقابتی

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

مجلس قانون حمایت از مصرف‌کنندگان خودرو را در خرداد ۱۳۸۶ تصویب و وزارت صمت را مکلف کرد سیاست‌های لازم در راستای استانداردسازی، ایجاد ایمنی، رقابت‌پذیری، کیفیت خدمات پس از فروش و کیفیت خودرو را اجرایی و بر آنها نظارت کند، اما دولت‌های گذشته به این قانون توجهی نکردند و خودروسازان هم در برابر هر تغییر ایستادند. از سال ۱۳۹۷ که صنعت خودرو مورد تحریم قرار گرفت و واردات خودرو ممنوع شد، همه بر این باور بودند که این صنعت به رشد و بلوغ رسیده و می‌تواند نیاز کشور را تامین کند، اما روزبه‌روز از تولید خودرو کاسته شد و حتی در مقطعی کاهش ۵۰ درصدی تولید خودرو را شاهد بوده‌ایم. در این میان، تولید خودروهای معیوب و بی‌کیفیت هم باعث شد مشکلات این صنعت روند افزایشی به خود بگیرد. در حالی که اغلب کارشناسان معتقدند کیفیت خودروهای داخلی چندان مقبول نیست و اکثر مصرف‌کنندگان نیز به‌وضوح از کیفیت خودروهای خود رضایت ندارند، قیمت خودروها افزایش زیادی داشته که اتفاقا در برابر آن تقاضای بالایی هم وجود دارد. باتوجه به اینکه کیفیت خودروهای ایرانی یکی از موضوعات چالش‌برانگیز این صنعت است و باتوجه به فرازوفرودهای صنعت خودرو کشور در یکی دو سال گذشته، صمت در این گزارش به بررسی کیفیت خودروهای داخلی پرداخته است. با ما همراه باشید.

عکس: صمت

فضا به‌گونه‌ای است که تولید خودرو باکیفیت یا بی‌کیفیت برای خودروساز، سود یا ضرری ندارد و خودروساز هر خودرویی با هر کیفیتی تولید کند، خریدار دارد؛ پس الزامی برای ارتقای کیفی محصولاتش وجود ندارد

ضعف در طراحی خودرو

کیفیت خودروهای ایرانی عموما مورد انتقاد مصرف‌کنندگان آن قرار دارد و بر همین اساس نیز مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی با عنوان کیفیت، حلقه گمشده صنعت خودرو به این موضوع پرداخته است. طبق این گزارش استفاده از پلتفرم‌های قدیمی و استفاده نکردن از بازخورد مشتریان، موجب افول کیفیت ذاتی خودروهای ایرانی شده‌است. به‌زعم بازوی پژوهشی مجلس، مهم‌ترین علت پایین‌بودن کیفیت خودروهای ایرانی به بخش طراحی خودرو بازمی‌گردد؛ به‌بیان دیگر، مرحله طراحی خودرو که سطح کیفیت ذاتی خودرو را نشان می‌دهد، با ضعف جدی مواجه است و این موضوع روی سایر عوامل نیز اثر گذاشته و حتی مشکلاتی که در قطعات خودروهای ایرانی وجود دارد نیز ناشی از ضعف در طراحی خودرو است.مطابق ابلاغیه شورای‌عالی استاندارد، شرکت‌های خودروساز باید از ۷ استاندارد جدید برای تولید خودرو تا پایان تیر استفاده کنند. آن‌طور که شورای‌عالی استاندارد اعلام کرده، شرکت‌های خودروسازی باید تا پایان تیر امسال تمام استانداردهای اجباری در خودروها را رعایت کنند؛ در غیر این صورت، سازمان استاندارد از شماره‌گذاری خودروهای تولید داخل فاقد استانداردهای جدید جلوگیری می‌کند.بر این اساس باید تا پایان تیر، شرکت‌های خودروسازی امکاناتی مانند دی‌لایت، سیستم ترمز اضطراری پیشرفته یا ترمز کمکی، هشدار انحراف از مسیر، استحکام کابین، حفاظت از عابر پیاده، چراغ اتوماتیک یا اتولایت، نشانگر فشار باد تایر، نشانگر تعویض دنده و سیستم کنترل پایداری را به خودروها اضافه کنند؛ در غیر این صورت همان‌طور که در ابلاغیه شورای‌عالی استاندارد تاکید شده، از شماره‌گذاری خودروهای تولیدی جدید جلوگیری خواهد شد. آن‌طور که بررسی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد، به‌طور کلی ۶۳ درصد ایرادها مربوط به قطعات، ۲۶ درصد مربوط به مونتاژ و ۱۱ درصد مربوط به طراحی است. با این حال، آن‌طور که مرکز پژوهش‌های مجلس استدلال کرده، باوجود آنکه بخش عمده ایرادها مربوط به قطعات خودرو است، علت اصلی آن ضعف قطعه‌سازی نیست، بلکه ریشه اصلی آن ضعف در طراحی خودروهای ایرانی است. طبق این بررسی ۳۲ درصد ایرادها مربوط به بدنه و اتاق، ۲۰ درصد سیستم تعلیق و انتقال قدرت، ۲۲ درصد ایمنی خودرو، ۱۶ درصد تهویه مطبوع و وسایل برقی و ۱۰ درصد مربوط به نیروی محرکه و سوخت‌رسانی است.سایر ایرادها مربوط به بخش‌های فرمان و سیستم تعلیق، موتور و سیستم انتقال قدرت، سیستم ترمز، قطعات و سیستم‌های الکترونیکی، تزئینات داخلی، بدنه، رنگ، نفوذ باد به داخل خودرو و نفوذ آب به داخل خودرو است.یکی دیگر از شاخص‌های مهم در این زمینه، میزان رضایت از کیفیت اولیه محصول است. براساس گزارش شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران، سال ۱۳۹۶ این شاخص ۳.۷ بوده که در سال ۱۳۹۹ به ۳.۱۲ و در پایان آذر ۱۴۰۰ به ۲.۷۹ رسیده است. حال آنکه نرخ متوسط بین‌المللی این شاخص ۰.۹ است. به‌عبارتی، مصرف‌کننده ایرانی در دوره ۳ ماهه نخست استفاده، بیش از ۳ برابر متوسط جهانی برای رفع ایرادهای خودرو به مراکز خدمات پس از فروش مراجعه می‌کند.

در نقطه مناسبی نیستیم

محمدحسین پروانه، کارشناس حوزه خودرو درباره کیفیت خودروهای داخلی به صمت گفت: واقعیت این است که در حال حاضر در زمینه کیفیت خودروهای تولید داخل در نقطه مطلوب و قابل‌قبولی قرار نداریم و در ابعاد گوناگون مانند مصرف سوخت و ایمنی وضعیت خودروهای تولید داخل مناسب نیست. شواهد گوناگون نشان از این دارد که باوجود اینکه بیش از ۵ دهه از فعالیت صنعت خودرو در کشورمان گذشته، هنوز به درجه کمی و کیفی مناسبی نرسیده‌ایم و نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم کیفیت خودروهای تولید داخل به‌سرعت بهبود یابد. بهبود کیفیت خودروهای داخلی مستلزم الزاماتی است که باید از سوی خودروسازان رعایت شود. در این میان، از یک سو خودروساز باتوجه به افزایش قیمتی که به‌طور لجام‌گسیخته در بازار خودرو اتفاق افتاده، هنوز نتوانسته زیان بالایی که به‌دلایل گوناگون دامن آن را گرفته، جبران کند و از سویی هم اصرار بر این است که تولید خودرو افزایش پیدا کند. این در حالی است که بخش زیادی از تولیدات آینده خودروسازان پیش‌فروش شده و خودروساز به‌نوعی مجبور است برای پاسخ به تقاضای بالایی که متاثر از شرایط اقتصادی کشور ایجاد شده، تولیدات خود را به عدد مشخصی برساند. در این شرایط بعید به‌نظر می‌رسد خودروساز بتواند در زمینه کیفیت خودروهای خود اقدام جدید و تاثیرگذاری انجام دهد.

پروانه در ادامه با اشاره به اینکه فشاری که روی خودروسازان وجود دارد، خود مانعی در مسیر ارتقای کیفی خودروهای داخلی است، ادامه داد: یکی از نکاتی که در افزایش کیفیت خودروهای تولید داخل بسیار اهمیت دارد، به کیفیت مواد اولیه مورداستفاده در ساخت قطعات گوناگون خودرو مانند مواد پلیمری و ورق‌های فولادی برمی‌گردد. متاسفانه ورق‌های تولیدی با استحکام بالا در کشور نداریم و اینکه در تامین آنها محدودیت داریم، تاثیر بسیار زیادی بر کیفیت خودروها دارد. وی افزود: اگر به‌معنای واقعی دنبال این هستیم که ایمنی خودروهایی که تولید می‌کنیم، افزایش پیدا کند باید علاوه بر انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه‌ای در ساخت ورق‌های فولادی با استحکام بالا، در مواد پلیمری مورداستفاده در صنعت خودرو هم استانداردهای لازم را لحاظ و از محصولات باکیفیت بالا استفاده کنیم تا در نهایت به ارتقای کیفیت در محصول نهایی برسیم.

پروانه اظهار کرد: اگر می‌خواهیم صنعت خودرویی توسعه‌یافته داشته باشیم در درجه نخست باید معیارهای کیفی محصولات در آن موردتوجه قرار بگیرد و برای حرکت در این مسیر باید تمام معیارها و شاخص‌های داشتن یک تولید باکیفیت را در تمام بخش‌ها موردتوجه قرار دهیم و براساس آنها الزاماتی تعریف و اقدام به تولید محصول کنیم. این موضوع نه‌تنها در صنعت خودرو، بلکه در کل صنایع ما باید دنبال شود تا رغبت مصرف‌کنندگان به استفاده از محصولات داخلی افزایش یابد و در ادامه شاهد توسعه و رشد صنعتی کشور باشیم. متاسفانه صنایع ما به تحقیق و توسعه(R&D) نیز اهمیت نمی‌دهند که یکی از دلایل آن به تیراژ پایین محصولات برمی‌گردد. این‌گونه است که صنعت فولاد و صنایع پتروشیمی به‌دنبال ارتقای محصولات‌شان که ماده اولیه بسیاری از صنایع مهم و استراتژیک کشور مانند خودرو است، نیستند و در ادامه شاهد تولید محصولی با کیفیت پایین و کارآیی ضعیف هستیم که مصرف‌کننده هم رغبتی به استفاده از آنها ندارد. البته این مشکل را می‌توان با افزایش تیراژ و توجیه‌پذیر کردن پروسه تحقیق و توسعه برطرف کرد.

خودروساز الزامی برای ارتقای کیفی محصولاتش ندارد

این کارشناس صنعت خودرو با اشاره به اینکه باید تمام معیارها و شاخص‌هایی که منجر به تولید یک خودرو باکیفیت می‌شود به‌دقت رعایت شود، ادامه داد: برای تحقق چنین چشم‌اندازی در صنعت خودرو که در نهایت کیفیت خودروها را ارتقا می‌دهد و مشتریان آن را بیشتر می‌کند، باید استراتژی‌های کلانی برای صنعت خودرو تعریف کنیم که براساس برنامه‌های عملیاتی و با ضمانت اجرایی بالا و همچنین نظارت دقیق در تمام مراحل از تولید ماده اولیه گرفته تا محصول نهایی خودرو، بتوانیم بگوییم صنعت خودرو ارتقا یافته و محصولات آن از نظر کیفیت هر روز بهتر از قبل تولید و عرضه می‌شوند.

پروانه همچنین اظهار کرد: اگر مقایسه‌ای بین تولیدات کنونی با دهه قبل انجام دهیم، مشاهده خواهیم کرد که کیفیت خودروها در بخش ایمنی افزایش یافته، اما هنوز کیفیت ساخت و در خطوط مونتاژ، کیفیت مونتاژ خودروها ضعیف است. به‌عنوان‌مثال درب خودرو خوب مونتاژ نشده است. در شرایط کنونی باوجود افزایش قیمت خودروها همچنان تقاضایی مازاد بر تولید خودرو در بازار وجود دارد؛ بنابراین فضای به‌گونه‌ای است که تولید خودرو باکیفیت یا بی‌کیفیت برای خودروساز، سود یا ضرری به همراه ندارد و خودروساز هر خودرویی با هر کیفیتی تولید کند، خریدار دارد، پس الزامی برای ارتقای کیفی محصولاتش ندارد. در کل شرایط به‌گونه‌ای رقم خورده که خودروساز انگیزه‌ای برای تولید باکیفیت ندارد، چراکه این کار سودی نصیب او نمی‌کند و در هر صورت، چه در تولید محصول باکیفیت و چه بی‌کیفیت، سود مشخصی به خودروساز می‌رسد.

آمار دقیق و موثقی نداریم

عباس مجیدی‌نژاد، کارشناس حوزه معاینه فنی خودرو نیز در پاسخ به این پرسش که در مراکز معاینه فنی خودرو چه تعداد از خودروها به‌دلیل کیفیت پایین رد می‌شوند، به صمت اظهار کرد: واقعیت این است که در این زمینه، آمار شفاف و موثقی در اختیار نداریم که یکی از دلایل آن به فرآیند ناقص و بعضا صوری انجام معاینه فنی خودروها برمی‌گردد و اینکه صحبت کردن درباره کیفیت خودروهای تولید داخل، همیشه با اغماض و چشم‌پوشی همراه است.

مجیدی‌نژاد ادامه داد: کارشناسان همواره از نبود کیفیت در تولیدات داخل می‌گویند، اما در واقعیت روند علمی و درستی بر این اظهارات حاکم نیست و در واقع چارچوب و شاخصی که براساس آنها اظهارنظر می‌کنند، بیشتر مربوط به ظواهر است و علاوه بر این، بازخوردی هم در این زمینه شاهد نیستیم. به‌عنوان نمونه، ترمز یکی از سیستم‌هایی است که در بیشتر خودروها ضعیف است، اما اقدامی در راستای رفع این ضعف و الزامی برای پاسخگو بودن خودروساز انجام نمی‌شود.

این کارشناس حوزه معاینه فنی افزود: خودرو از قطعات بسیار زیاد و بخش‌های گوناگونی درست شده و اگر بخواهیم معاینه فنی دقیق انجام دهیم که نواقص خودرو را نشان دهد باید تمام این قطعات براساس استانداردهای تعریف‌شده مربوط به هریک موردبررسی دقیق قرار بگیرند که متاسفانه در کشور ما این‌گونه نیست.

وی در ادامه با اشاره به اینکه متاسفانه در کشور به‌دلایل گوناگون مسیر درستی در مراکز معاینه فنی طی نمی‌شود، اظهار کرد: از یک سو باید تستها و بررسی‌های دقیقی از تمامی اجزای خودرو انجام شود و از سوی دیگر، باید این آمار و اطلاعات بازخورد داشته باشد و در نتیجه آنها شاهد افزایش کیفیت خودروهای تولید داخل باشیم که متاسفانه در کشورمان در این بخش روند مناسبی را شاهد نیستیم.

اگر به‌معنای واقعی هدف این است که کیفیت خودروهای داخلی افزایش یابد باید این مطالعات و بررسی‌ها بدون چشم‌پوشی و با شفافیت کامل انجام شود تا به‌تدریج به سمت داشتن صنعت خودرویی با تولیدات باکیفیت برویم.

> صحبت کردن درباره کیفیت خودروهای تولید داخل، همیشه با اغماض و چشم‌پوشی است

سخن پایانی

به‌گفته برخی کارشناسان و فعالان صنعت خودرو، وزارت صمت، خودروسازان و قطعه‌سازان برای بهبود کیفیت خودروهای داخلی، حداقل در مقطع فعلی کاری انجام نداده‌اند و تمام برنامه بر پاسخگویی کمی در بازار خودرو متمرکز شده است؛ به‌عبارتی صنعت خودرو و متولیان آن، بر افزایش کمیت تولید تمرکز کرده‌اند تا بتوانند به تعهداتی که در قالب سامانه یکپارچه فروش و پیش‌ثبت‌نام‌ها نسبت به بازار خودرو دارند، عمل کنند و کمی از التهابات بازار به‌واسطه تقاضای بالایی که وجود دارد، بکاهند. با ادامه یافتن این روند، کیفیت به‌معنای واقعی قربانی کمیت می‌شود.

در بررسی میزان ذخایر لیتیوم ایران مطرح شد

فلزات استراتژیک، منبع قدرت معدنی ایران

با توجه به پیشرفت وسایل الکترونیکی قابل حمل، خودروهای الکتریکی و همچنین تقاضای روز افزون به استفاده از انرژی پاک، لیتیوم جایگاه ارزشمندی در جوامع امروزی پیدا کرده است. برای مثال شرکت‌های بزرگ خودروسازی مانند تسلا و بی‌ام وی به استفاده هرچه بیشتر از فلز لیتیوم به عنوان منبع انرژی در ماشین‌های نسل آینده خود روی آورده‌اند. این عوامل باعث شده است که نرخ این فلز در یک سال گذشته حدود ۱۸۰ درصد افزایش یابد. این فلز ارزشمند در معادن ایران نیز وجود دارد که در این گزارش به بررسی ذخایر لیتیوم ایران پرداخته‌ایم.

عکس: صمت

آشنایی با یک عنصر گرانبها

لیتیوم نخستین عنصر قلیایی در جدول تناوبی و دارای عدد اتمی ۳ است. این عنصر به صورت خالص به نقره‌ای-سفید است. ولی از آن جایی که این عنصر با مولکول‌های آب بسیار سریع واکنش می‌دهد، امکان یافتن آن به صورت عنصر آزاد در طبیعت وجود ندارد. لیتیوم معمولا به صورت یونی در ترکیبات شیمیایی، شورابه‌ها، کانسنگ‌ها، آب اقیانوس‌ها و در خاک رس یافت می‌شود. فلز لیتیوم به مانند سایر فلزات به راحتی می‌تواند گرما و جریان‌های الکتریکی را هدایت کند. همچنین چون فلز لیتیوم سبک‌ترین فلز بین فلزات قلیایی است آن را به انتخابی ایده‌آل برای استفاده در دستگاه‌های قابل حمل تبدیل می‌کند.

منابع لیتیوم در ایران

حدود ۷ درصد از ذخایر معدنی جهان در ایران یافت می‌شود که کشور ما را به یکی از مهم‌ترین تولیدکنندگان مواد معدنی در جهان تبدیل می‌کند. ایران دارای ذخایر عمده روی، مس، نمک، زغال سنگ، سنگ آهن، اورانیوم، سرب، طلا، بوکسیت (برای آلومینیوم)، مولیبدن، آنتیموان، گوگرد، شن و ماسه و احتمالا لیتیوم است.

منابع طبیعی لیتیوم به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند. یکی شورابه‌های حاوی فلزات قلیایی و دیگری کانسنگ‌های معدنی نظیر spodumene و lepidolite. در ایران نیز معادنی از هر دوگونه یافت می‌شود.

شهر نهبندان و اطراف بیرجند که از توابع استان خراسان هستند، شورابه‌های قم، اصفهان و سمنان، دریاچه ارومیه و نیز دریاچه‌های چهارمحال‌وبختیاری دارای ذخایری از این عنصر هستند. اخیرا نیز معدنی در همدان یافت شده است که حاوی لیتیوم است. دریاچه نمک قم دارای وسعت ۲ هزار و ۳۰۰ کیلومتر مربع است و شورابه‌های آن حاوی عنصر لیتیوم هستند. میزان درصد لیتیوم در این شورابه‌ها پایین است اما به دلیل وسعت بسیار زیادی که دارند استخراج این عنصر دارای ارزش اقتصادی است. معاون سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور طی خبری بیان کرده که در ۴۰ تا ۵۰ نمونه‌ای که از دریاچه نمک به‌دست آورده، بیش از ۲۰۰ گرم لیتیوم در هر تن یافت شده است. در حالی که در جهان میزان لیتیوم خالص در هر تن به میزان ۴۰ گرم است و این نشان می‌دهد دریاچه نمک در زمینه عنصر لیتیوم نسبت به دریاچه‌های جهان دارای مزیت اقتصادی بالاتری است. علاوه بر دریاچه قم، در سال ۱۳۹۱ نیز خبری مبنی بر کشف یک معدن در نزدیکی قم که دارای لیتیوم است منتشر شد.

در اسفند سال ۱۳۹۶ نیز رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان‌جنوبی اعلام کرد که در مطالعات اکتشافی خود ماده معدنی لیتیوم در نوار مرزی زیرکوه به مساحت ۲ هزار و ۷۰۰ کیلومتر مربع شناسایی شده است. گمانه‌زنی‌هایی نیز وجود دارد که دریاچه ارومیه منبعی غنی از لیتیوم است و نمک‌های موجود در آن می‌تواند درصد خوبی از نیاز آینده به عنصر لیتیوم را تامین کند.

اخیرا معاون امور معادن و سازمان صمت استان همدان از کشف یک معدن ذخیره لیتیوم در همدان خبر داد. وی بیان کرد که این معدن به عنوان نخستین معدن ذخیره لیتیوم در ایران شناخته می‌شود که احتمالا دارای ارزش اقتصادی استخراج لیتیوم است. وی همچنین افزود: دو معدن در دشت قهاوند کشف شده که حاوی لیتیوم است و وسعت آنها حدود ۱۱ کیلومتر مربع است. این معادن در زمینی از جنس رس یافت شده‌اند. چنانچه گفته شده، ذخایر این معادن حدود ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار کانسنگ است که باید درصد خلوص لیتیوم در این کانسنگ‌ها اندازه گیری شود تا بتوان میزان لیتیوم خالص در آنها را برآورد کرد.

او همچنین بیان کرد کشف این معدن چهار سال به طول انجامید و تا دو سال آینده نیز راه‌اندازی خواهد شد. از آنجایی که کشور ما تکنولوژی استخراج لیتیوم از منابع شورابه‌ها و کانسنگ‌ها را ندارد لازم است از تکنولوژی‌های کشورهای دیگر برای این منظور استفاده شود. در میان کشورهای دارای این فناوری؛ احتمالا با دو کشور چین و روسیه برای استخراج لیتیوم همکاری شود.

یکی از منابع کمتر بررسی شده لیتیوم، پساب‌های ایجاد شده در میادین نفت و گاز است. پساب و گل استفاده شده در چاه‌های نفتی، لیتیوم را در خود حل کرده و به سطح زمین منتقل می‌کند. بنابراین می‌توان از آن به عنوان یکی از منابع استخراج لیتیوم به کمک استفاده از روش‌های غشاهای تبادلی، استخراج حلالی، جاذب‌های سطحی یا الکترولیز یاد کرد.

کشف ۸.۵ میلیون تن خاک حاوی لیتیوم

رئیس سابق کارگروه معدن ریاست جمهوری نیز می‌گوید آنچه در رابطه با خبرهای مربوط به ذخایر لیتیوم ایران اهمیت دارد، توجه به ارائه اخبار دقیق بر اساس واقعیت‌ها است.

محمدتقی رادمان در گفت‌وگو با ایسنا ضمن بیان این مطلب افزود: ذخایری که تا این لحظه از لیتیوم کشف شده و گواهی کشف از وزارت صنعت، معدن و تجارت گرفته است ۸.۵ میلیون تن خاک حاوی لیتیوم بوده است، اما یکی از نمایندگان مجلس لیتیوم کشف شده را ۸.۵ میلیون تن نام برده که اگر این را در عدد ۶۰ تا ۷۰ ppm، عیار آن را ضرب کنیم، حدود ۵۰۰ یا ۶۰۰ تن فلز لیتیوم می‌شود. اینکه گفته می‌شود ۲۰ درصد لیتیوم دنیا در ایران کشف شده درست نیست و البته همین مقدار که لیتیوم داریم هم بی‌نظیر بوده و از لحاظ مالی ارزشمند است. در واقع ارزش یک کیلوگرم این فلز چند میلیارد تومان و ارزش استراتژیک آن هم بسیار زیاد است.

وی درباره بازار استفاده از لیتیوم نیز گفت: دنیا به سمت استفاده از فلزات خاص و راهبردی می‌رود و کشور ما در صنایع پیشرفته مصرف‌کننده مهم فلزات استراتژیک است اما در بحث اکتشاف و فرآوری، کمی از دنیا عقب هستیم که باید جبران شود و همین موضوع فرصتی برای سرمایه‌گذاری است.

عضو کارگروه معدن ریاست‌جمهوری با نام بردن از تیتانیوم، کبالت، نیکل، طلا و چند فلز استراتژیک دیگر بیان کرد: ما در ایران ذخایر معدنی خوبی در این عرصه داریم و با توجه به رقابتی که در دنیا بین کشورهای در حال توسعه و پیشرفته درباره آنها وجود دارد، ذخایر ایران در این عرصه هنوز بکر است و امکان رقابت خوبی دارد.

سخن پایانی

با توجه به فعال شدن رقبای منطقه‌ای کشور در زمینه باتری و خودروی الکتریکی، نیاز است تا تلاش بیشتر و متمرکزی برای قرار دادن کشور در زنجیره ارزش باتری لیتیومی و خودروی برقی صورت گیرد. ترکیه در حال افزایش ظرفیت تولید خودروهای برقی خود است. امارات متحده در همکاری با شرکت Lepidico قصد دارد تا کارخانه فرآوری لیتیوم را در کشور خود راه‌اندازی کند. عربستان سعودی نیز در سال گذشته در نقشه‌راه منتشرشده‌اش ابراز کرد که بخش معدن خود را برای تولید مواد باتری و همچنین بازار خودروهای الکتریکی خود را افزایش می‌دهد.

معادن کانسنگ لیتیومی که در افغانستان وجود دارد نیز مورد توجه چینی‌ها است تا بتوانند بخشی از نیاز خود را از طریق تصاحب آن مرتفع کنند.

توکا فولاد

آگهی پذیره‌نویسی افزایش سرمایه

شرکت سرمایه‌گذاری توکا فولاد(سهامی عام) ثبت شده به شمارهٔ ۶۱۲۴ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۷۲۵۱۸

به اطلاع می‌رساند به استناد مصوبه **مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت سرمایه‌گذاری توکا فولاد (سهامی عام)**، مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۴ و مجوز شماره ۰۳۲-۲۴/۱۰۰۴۵۹۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۳ سازمان بورس و اوراق بهادار، مقرر گردید سرمایهٔ شرکت از طریق صدور سهام جدید از مبلغ ۴،۰۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به مبلغ ۱۲،۱۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال، منقسم به تعداد سهام سهم ۱،۰۰۰ ریالی به شرح زیر افزایش یابد:

۱- سرمایه فعلی شرکت: ۴،۰۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۲- مبلغ افزایش سرمایه: مبلغ افزایش سرمایه ۸،۰۸۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۳- مبلغ سرمایه پس از افزایش: ۱۲،۱۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۴- ارزش اسمی هر سهم: ۱،۰۰۰ ریال
۵- تعداد سهام عرضه شده: تعداد سهام قابل پذیره‌نویسی ۴،۰۸۰،۰۰۰،۰۰۰ سهم
۶- نوع سهم: عادی با نام
۷- محل افزایش سرمایه: افزایش سرمایه شرکت از محل و به تفکیک زیر انجام خواهد شد:
-۴،۰۸۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی و ۴،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال از محل سود انباشته
۸- موضوع افزایش سرمایه: جلوگیری از خروج نقدینگی، مشارکت در افزایش سرمایه شرکت‌های سرمایه‌پذیر و جبران مخارج انجام شده بابت سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته.
۹- به هر صاحب سهم، در ازای هر ۱۰۰ سهم متعلقه در تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۴ تعداد ۱۰۱ حق تقدم خرید سهم جدید و تعداد ۹۹ سهام جایزه تعلق می‌گیرد. بدیهی است تعداد دقیق سهام و حق تقدم‌های متعلقه هر سهم در گواهینامه حق تقدم محاسبه و به سهامداران اعلام خواهد شد.
۱۰- با عنایت به دستورالعمل اجرایی بند «چ» ماده ۶۸ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ج.ا.ا مصوب ۱۳۹۶ مصوب مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ هیات‌مدیره سازمان و وفق بند ۲ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۴، ارسال گواهینامه حق تقدم خرید سهام جدید برای آن دسته از سهامدارانی که در سامانه سجام ثبت‌نام کرده‌اند به صورت الکترونیکی و با استفاده از سامانه ارتباطی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه صورت می‌گیرد. برای سایر سهامدارانی که در سامانه سجام ثبت‌نام ننموده‌اند، روش استفاده از حق تقدم مطابق با الزامات مندرج در لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ می‌باشد. این دسته از سهامداران در صورتی که ظرف مدت هفت روز از تاریخ انتشار آگهی به علت تغییر آدرس و یا به هر دلیل، گواهینامه حق تقدم خود را دریافت ننمایند، می‌توانند جهت دریافت گواهینامه مربوطه به آدرس مندرج در بند ۱۲ این آگهی مراجعه نمایند.
۱۱- مهلت استفاده از حق تقدم در خرید سهام جدید، ۶۰ روز از تاریخ انتشار این آگهی می‌باشد.
۱۲- سهامداران محترمی که تمایل به استفاده از حق تقدم خود دارند حسب مورد باید براساس موارد زیر اقدام نمایند:
الف) سهامدارانی که در سامانه سجام ثبت‌نام کرده‌اند و به موجب گواهی حق تقدم خرید سهام، فاقد مطالبات بوده و یا مطالبات آنان، بهای سهام جدید را تامین نمی‌کند، می‌بایست ظرف مهلت مقرر با مراجعه به «درگاه یکپارچه ذینفعان بازار سرمایه» به آدرس https://ddn.csdiran.ir ضمن اعلام موافقت با تبدیل مطالبات به سرمایه در سامانه مذکور، بهای سهام یا مابه‌التفاوت آن را به حساب معرفی شده توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی واریز نمایند. سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه موظف است مبالغ ارزش اسمی حق تقدم‌های دریافتی را مطابق سیستم تسویه بانکی کشور، به حساب زیر واریز نماید:
حساب شماره ۶۹۰۰۸۵۶۸۲ به‌نام شرکت سرمایه‌گذاری توکا فولاد سهامی عام، نزد بانک تجارت شعبه هزارجریب کد ۶۹۰۰
سهامدارانی که به موجب گواهینامه حق تقدم خرید سهام جدید مندرج در سامانه یاد شده، دارای مطالبات به میزان بهای سهام جدید می‌باشند، می‌بایست ظرف مهلت مقرر اعلام موافقت خود را با تبدیل مطالبات به سرمایه در سامانه ارتباطی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اعلام نمایند.
تذکر: عدم اعلام موافقت با تبدیل مطالبات از طریق سامانه یاد شده، به منزله عدم استفاده از حق تقدم می‌باشد.
ب) سهامدارانی که در سامانه سجام ثبت‌نام ننموده‌اند موظفند چنانچه به موجب گواهی حق تقدم خرید سهام جدید، فاقد مطالبات بوده و یا مطالبات آنان، بهای سهام جدید را تامین نمی‌کند، می‌بایست ظرف مهلت مقرر بهای سهام یا مابه‌التفاوت آن را از طریق شناسه پرداخت که شامل کد ملی برای اشخاص حقیقی و شناسه ملی برای اشخاص حقوقی می‌باشد، به حساب شماره ۶۹۰۰۸۵۶۸۲ به‌نام شرکت سرمایه‌گذاری توکا فولاد سهامی عام، نزد بانک تجارت شعبه هزارجریب کد ۶۹۰۰ واریز و رسید بانکی مربوطه را به انضمام گواهینامه حق تقدم خرید سهام جدید، ظرف مهلت استفاده از حق تقدم، با پست سفارشی به نشانی اصفهان خیابان هزارجریب، خیابان ششم ملاصدرا پلاک ۱۲/۱ کدپستی ۸۱۶۸۶۳۴۱۶۱ ارسال نموده و یا مدارک را به آدرس فوق‌الذکر تحویل و رسید دریافت نمایند.
سهامدارانی که در سامانه سجام ثبت‌نام ننموده‌اند و به موجب گواهینامه حق تقدم خرید سهام جدید، دارای مطالبات به میزان بهای سهام جدید می‌باشند، می‌بایست ظرف مهلت مقرر ضمن تکمیل گواهی حق تقدم، مبنی بر اعلام موافقت با تبدیل مطالبات به سرمایه، مراتب را با پست سفارشی به نشانی اصفهان خیابان هزارجریب، خیابان ششم ملاصدرا پلاک ۱۲/۱ کدپستی ۸۱۶۸۶۳۴۱۶۱ ارسال نموده و یا مدارک را به آدرس فوق‌الذکر تحویل و رسید دریافت نمایند.
تذکر: عدم ارسال مستندات یاد شده یا عدم واریز بهای اسمی، به منزله عدم استفاده از حق تقدم می‌باشد.
۱۳- در صورت عدم تمایل به مشارکت در افزایش سرمایه، سهامداران می‌توانند در مهلت تعیین شده برای پذیره‌نویسی نسبت به واگذاری حق تقدم خود از طریق بورس اوراق بهادار تهران اقدام نمایند. با توجه به قابلیت معاملهٔ مکرر حق تقدم خرید سهام شرکت، خریداران نهایی می‌بایست قبل از پایان مهلت پذیره‌نویسی نسبت به واریز بهای سهام جدید به شرح بند ۱۲ اقدام نمایند. بدیهی است عدم ارسال مستندات یاد شده یا عدم واریز بهای اسمی، سهام جدید به آنها تعلق نخواهد گرفت.
۱۴- حق تقدم سهامدارانی که در مهلت مقرر از حق تقدم خود استفاده ننموده‌اند و همچنین پاره سهم‌های ایجاد شده، توسط شرکت از طریق بورس عرضه و مبلغ حاصل از فروش پس از کسر هزینه‌ها و کارمزد متعلقه به حساب بستانکاری سهامداران منظور خواهد شد.

نکات مهم:
با توجه به زمان برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت، این افزایش سرمایه تا تاریخ برگزاری مجمع نزد مرجع ثبت شرکت‌ها به ثبت نخواهد رسید.
تذکر: با توجه به عدم ثبت افزایش سرمایه شرکت تا تاریخ برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه به دارندگان حق تقدم سود تعلق نخواهد گرفت.
مسئولیت صحت و قابلیت اتکای اطلاعات آگهی پذیره‌نویسی بر عهدهٔ ناشر است.
ناشر، شرکت تامین سرمایه، حسابرس، ارزشیابان و مشاوران حقوقی ناشر، مسئول جبران خسارت وارده به سرمایه‌گذارانی هستند که در اثر قصور، تقصیر، تخلف و یا به دلیل ارائه اطلاعات ناقص و خلاف واقع در عرضه اولیه که ناشی از فعل یا ترک فعل آن‌ها باشد، متضرر گردیده‌اند.
ثبت اوراق بهادار نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات قانونی و مصوبات سازمان بورس و اوراق بهادار و شفافیت اطلاعاتی بوده و به منزلهٔ تایید مزایا، تضمین سودآوری و یا توصیه و سفارشی درمورد شرکت‌ها یا طرح‌های مرتبط با اوراق بهادار توسط سازمان نمی‌باشد.
راهنمای کاربری «درگاه یکپارچه ذینفعان بازار سرمایه» ازطریق آدرس https://ddn.csdiran.ir در دسترس سهامداران محترم می‌باشد. همچنین سهامداران محترم جهت هرگونه پرسش در رابطه با سامانه یاد شده می‌توانند با پشتیبانی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به شماره تلفن ۱۵۶۹ تماس حاصل نمایند.
سایر افرادی که تمایل به خرید حق تقدم عرضه شده در بورس اوراق بهادار تهران را دارند جهت کسب اطلاعات بیشتر، می‌توانند به سایت اینترنتی شرکت به آدرس https://tukaco.ir مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۳۱-۳۶۲۴۰۱۸۰ و شماره تلفن ۰۳۱-۳۶۲۴۱۴۷۱ تماس حاصل نمایند.
گزارش توجیهی هیات‌مدیره در خصوص افزایش سرمایه، گزارش بازرس قانونی در این خصوص و همچنین بیانیهٔ ثبت سهام جدید در سایت اینترنتی شرکت به آدرس https://tukaco.ir بخش پرتال سهامداران و سیستم جامع اطلاع‌رسانی ناشران به آدرس www.Codal.ir در دسترس می‌باشد.

هیات‌مدیره شرکت سرمایه‌گذاری توکا فولاد(سهامی عام)

وزارت راه و شهرسازی
سازمان بنادر و دریانوردی
اداره کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان
شناسه ۱۵۱۸۶۵۱
P.M.O

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای
(همراه با ارزیابی کیفی)

مناقصه‌گزار: اداره کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان
موضوع مناقصه: راهبری، تعمیر و نگهداری شناورهای جستجو و نجات دریایی (SAR) به اسامی شناورهای ناجی ۳، ناجی ۱۰، ناجی ۱۱، ناجی ۱۲، ناجی ۱۵، ناجی ۱۶، ناجی ۱۹ و قایق RIB اداره کل به منظور شرکت در عملیات جستجو و نجات در منطقه خلیج‌فارس و دریای عمان، به شرح اسناد مناقصه

شرایط اختصاصی:
۱. دارا بودن سوابق کاری مشابه در پنج سال اخیر
۲. توان مالی و فنی
۳. ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی
۴. ارائه تاییدیه عدم بدهی از اداره کل امور مالی سازمان بنادر و دریانوردی
۵. ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده سال‌های ۱۳۹۹ یا ۱۴۰۰
۶. گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی پیمانکاری صادر شده توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

مهلت و نحوه دریافت اسناد:
متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۲/۴/۶ تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۴/۱۳ روز سه‌شنبه با مراجعه به سایت www.setadiran.ir نسبت به دریافت(خرید) رایگان اسناد اقدام نمایند.
* ضمناً دریافت آگهی از سایت‌های iets.mporg.ir - www.shahidrajaeeport.pmo.ir نیز بصورت غیرحضوری و بدون‌پرداخت وجه نقد به کارفرما امکان‌پذیر است.

مهلت و محل تسلیم پاکات و بارگذاری اسناد:
متقاضیان باید پیشنهادات خود را تا ساعت ۱۲:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۴/۲۴ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) به آدرس www.setadiran.ir بارگذاری نمایند.
تبصره ۱: متقاضیان مکلفند تا همین تاریخ علاوه بر بارگذاری اسناد خود در سایت مذکور نسبت به تحویل فیزیکی صرفاً پاکت الف محتوی سپرده شرکت در مناقصه به دبیرخانه مرکزی اداره کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان-مجتمع بندری شهید رجایی-ساختمان مرکزی- طبقه همکف اقدام نمایند.

تبصره ۲: کلیه مراحل برگزاری از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و گشایش پوشه‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند بدیهی است در صورت عدم انجام فرایند در سامانه مذکور پیشنهادات ارائه شده به صورت فیزیکی مورد قبول واقع نمی‌گردد.

تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار(تضمین شرکت در مناقصه): جهت شرکت در مناقصه به مبلغ ۶۳/۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال با واریز وجه نقد به حساب شماره ۴۱۰۱۰۶۴۵۷۱۲۱۴۸۵۳ و شماره شبا ۹۲۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۶۴۵۷۱۲۱۴۸۵۳ نزد بانک مرکزی به نام تنخواه گردان پرداخت بندر شهید رجایی یا به صورت ضمانت‌نامه بانکی معتبر
تبصره: ضمانتنامه مذکور می‌بایست از تاریخ صدور به مدت حداقل ۳ ماه دارای اعتبار باشد. همچنین برای یک دوره سه ماهه دیگر نیز قابل تمدید باشد.

زمان و محل بازگشایی پیشنهادات:
تاریخ ۱۴۰۲/۴/۲۷ روز سه‌شنبه ساعت ۹:۰۰ مجتمع بندری شهید رجایی- سالن جلسات مهمانسرای اداره کل
تبصره ۱: اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه باید مطابق شرایط مذکور توسط مناقصه‌گران بصورت الکترونیکی در سامانه ستاد ایران بارگذاری گردد.
تبصره ۲: اسناد باید با کیفیت بالا و خوانا(۴۰۰ یا ۳۰۰ dpi) اسکن و بارگذاری گردد. در صورت ناخوانا بودن، به اسناد مذکور ترتیب اثر داده نخواهد شد.
حضور مناقصه‌گران یا نمایندگان تام‌الاختیار آنها با معرفینامه رسمی در جلسه بازگشایی پیشنهاد قیمت بلامانع است.
- برای کسب اطلاع بیشتر درخصوص اسناد مناقصه با تلفن های ۳۲۱۲۲۶۶۱ - ۳۲۱۲۳۲۲۵-۰۷۶ و جهت دریافت و بارگذاری اسناد مناقصه با شماره تلفن ۳۲۱۲۳۲۲۶-۰۷۶ تماس حاصل فرمایید.

اداره ارتباطات و اطلاع رسانی بنادر و دریانوردی استان هرمزگان

یادداشت

برآیند صفر در فرآیند آسیب و احیا

انوشیروان دلیریان
کارشناس و فعال معدن

طی چند سده اخیر که جمعیت کره زمین افزایش چشمگیری داشت، مهم‌ترین دغدغه این بود که بستر خاکی کره زمین به مکانی مناسب‌تر برای سکونت، کشاورزی، جاذبه‌های توریستی و فعالیت‌های صنعتی تبدیل شود، اما معدنکاری با ذات تخریبگر خود فعالیتی در تعارض با محیط‌زیست در نظر گرفته می‌شد و این واقعیتی بود که تا سال‌های سال نمی‌شد آن را انکار کرد.

اگر از زاویه دیگری این فعالیت مورد بررسی قرار دهیم، زمین‌های حاوی مواد معدنی پس از استخراج خاصیت کانی‌زایی خود را از دست می‌دهند و معدنکاری فعالیتی تجدیدناپذیر و کوتاه‌مدت به‌شمار می‌رود که روزی آغاز می‌شود و روز دیگری پایان می‌یابد و از این‌رو کاملا در تقابل با شرایط پایدار زیستی ـ اقلیمی در کره زمین است؛ از روز اول تاکنون بوده و از این پس هم خواهد بود.

آسیب معدنکاری به محیط‌زیست معمولا به ۲ صورت اتفاق می‌افتد؛ اول آسیب‌هایی ناشی از نوع ماده معدنی است که به زمین تحمیل می‌شود و دسته دوم آسیب‌های ناشی از نحوه استخراج ماده معدنی است.

این نگاه کمابیش از دهه ۱۹۷۰ میلادی به بعد، یعنی چیزی نزدیک بر ۵۰ سال حاکم بود و تعارض شدیدی میان معدنکاری، کشاورزی و محیط‌زیست برای بقای بشر وجود داشت، اما از نیمه قرن بیستم شرایط کم‌کم رو به بهبود رفت. امروزه باتوجه به رشد فناوری، توسعه تکنولوژی و پیدایش مفهوم معدنکاری سبز، معدنکاری هم به اقدامی در کنار دیگر فعالیت‌های تولیدی تبدیل شد؛ اما معدنکاری سبز چیست و کربن صفر چه معنایی دارد؟

وقتی بشر تصمیم گرفت که تعادلی میان فعالیت‌های تخریبی خود و حفاظت از اکوسیستم طبیعی برقرار کند، مفهومی به نام معدنکاری سبز کلید خورد. هدف اولیه این بود که معدنکارها به‌اندازه آسیبی که به زمین وارد می‌کنند، تلاش کنند زمین را به شرایط اولیه‌اش برگردانند. البته نباید تصور کرد که شرایط زمین بعد از فرآیند معدنکاری دقیقا مانند روز اول خواهد شد، اما باتوجه به شرایط زیست‌محیطی منطقه و نوع آسیب وارده باید طرح و پروژه‌ای را تعریف کنند که میزان آسیب به کمترین حد ممکن برسد. در اقصی نقاط دنیا معادنی وجود دارد که عمر آن به پایان رسیده و امروز به‌عنوان یک جاذبه توریستی گردشگری یا به‌عنوان فضای سبز یا دریاچه مصنوعی تاثیر مثبت بر اقلیم و اکوسیستم منطقه گذاشته است. به‌عنوان‌مثال، می‌توان از معدن مس بینگهام کانیون در امریکا نام برد؛ همین‌طور معادن زغال‌سنگ استرالیا که آن‌قدر فضای سبز پیرامون خود را توسعه داده‌اند که این دو را نمی‌توان از هم تفکیک کرد. مثال معروف دیگر، معدن معروف سنگ نمک لهستان است که روزی معدنی زیرزمینی بوده و در حال حاضر به موزه تبدیل شده است و درآمد حاصل از حضور گردشگران در این معدن به‌مراتب بیشتر از زمانی است که موردبهره‌برداری قرار می‌گرفت.

متعاقب آن در سال‌های اخیر به‌ویژه از سال ۲۰۲۰ میلادی به بعد، موضوع کربن صفر کلید خورد که در ادامه پروژه‌های معدنکاری سبز است و هدف نهایی آن مقابله با افزایش میزان دی‌اکسیدکربن در جو زمین است. در معدنکاری سبز باید در کنار توسعه معدنکاری و صنایع وابسته تلاش کرد تا تولید کربن کاهش یابد و تا حد ممکن به صفر نزدیک شود. براساس معاهدات بین‌المللی تا سال ۲۰۵۰ به کشورها فرصت داده شده است که تلاش کنند با فعالیت‌های بازسازی و خنثی‌سازی در زمینه کاهش میزان دی‌اکسیدکربن تولیدی اقدام کنند و برخی کشورها در حال حاضر در این زمینه گام‌های بلندی برداشته‌اند. در این راستا، آلمان، چین و حتی ایالات‌متحده اعلام کرده‌اند که تا حدود ۱۰ سال دیگر میزان انتشار کربن تولیدی صنایع خود را به‌حداقل می‌رسانند و تا سال ۲۰۵۰ میزان آن به صفر میل خواهد کرد. در میان کشورهای همسایه ما هم؛ عربستان و امارات اعلام کرده‌اند که تا سال ۲۰۶۰ این اتفاق رقم خواهد خورد و می‌توانند معدنکاری را به‌نحوی توسعه دهند که برآیند آسیب و احیا در فرآیند معدنکاری صفر شود.

توقف فعالیت معدن سنگرود پس از بازگشایی

به‌گفته کارگران سابق معدن زغال‌سنگ سنگرود باوجود برگزاری مراسم بازگشایی این معدن از سوی بخش خصوصی، هنوز فعالیت این واحد معدن آغاز نشده است و جوانان بیکار و جویای کار منطقه همچنان منتظر شروع کار هستند. به‌گزارش معدن‌نامه، قرار بود این واحد تولیدی که بعد از ۸ سال تعطیلی به بخش خصوصی واگذار شده، بعد از مراسم افتتاحیه در اسفند گذشته، با جذب کارگران سابق و نیروی کار جدید به‌سرعت فعالیت تولیدی خود را از سر گیرد، اما این اتفاق هنوز عملی نشده است. یکی از کارگران سابق معدن سنگرود دراین‌باره گفت: معدن از اواخر دی سال ۹۳، به بهانه غیراقتصادی بودن با حدود ۳۷۰ کارگر و کارمند تعطیل شد. وی افزود: در سال‌های گذشته، تجمعاتی در اعتراض به بلاتکلیفی وضعیت معدن، معوقات مزدی و مطالبات کارگران بازنشسته برگزار شده، اما هنوز بعد از گذشت ۸ سال پیگیری، نتیجه‌ای حاصل نشده است. معدن سنگرود بزرگ‌ترین واحد تولید زغال‌سنگ گیلان به‌شمار می‌رود و یکی از مراکز مهم اقتصادی ۲ منطقه «فاراب» و «خورگام» در شهرستان رودبار گیلان است. این معدن زمانی بالغ بر ۳ هزار و ۵۰۰ کارگر داشت که در خانه‌های سازمانی و برخوردار از همه امکانات رفاهی، تفریحی سکونت داشتند، اما با خصوصی‌سازی نه‌تنها تعداد کارگران به ۳۷۰ نفر تقلیل یافت، بلکه به‌مرور به تعطیلی رسید.

به‌گفته این معدنچی، مردم منطقه هنوز داغدار حادثه انفجار یکم تیر سال ۱۳۷۶ معدن سنگرود هستند که در آن ۲۰ کارگر کشته و ۵۰ نفر دیگر دچار سوختگی جدی شدند. وی در خاتمه، درباره وضعیت ایمنی معدن گفت: در حال حاضر شرایط ایمنی معدن اصلا مناسب نیست و هنوز اقدامی برای تجهیز آن به سیستم تهویه، گازسنج، کپسول‌های خودنجات، آمبولانس و تجهیزات آتش‌نشانی و... انجام نگرفته است.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت درباره سرنوشت زغال‌سنگ مطرح شد

در هاله‌ای از دود و ابهام

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

باوجوداینکه زغال‌سنگ یکی از آلاینده‌ترین انواع سوخت‌های فسیلی به‌شمار می‌رود، هنوز یکی از تولیدات عمده کشورهایی مانند روسیه، امریکا، اوکراین، هند، چین و افریقای‌جنوبی است و در کشورهای بسیاری همچنان موردمصرف قرار می‌گیرد و چندی است که بازار این ماده معدنی در اروپا هم، که از تبعات بحران انرژی ناشی از جنگ روسیه و اوکراین رنج می‌برد، رونق گرفته است.

به‌عنوان‌مثال، به‌تازگی «دیلی‌تلگراف» گزارش داد که با آغاز موج گرمای هوا و افزایش مصرف برق، دولت انگلیس به سوزاندن زغال‌سنگ متوسل شده و نیروگاه زغال‌سنگ یونیپر در منطقه ناتینگهام‌شایر برای نخستین‌بار در روز دوشنبه شروع به تولید برق کرده است. در حالی که انگلیس برای تامین برق موردنیاز خود از انرژی خورشیدی هم کمک می‌گیرد، اما در گزارش فوق به این نکته اشاره شده است که پنل‌های خورشیدی در دمای ۲۵ درجه سانتیگراد عملکرد مطلوبی دارند، اما به‌ازای هر درجه افزایش دما، راندمان آنها نیم درصد کاهش پیدا می‌کند.

در گفت‌وگوی امروز صمت به موضوع سرنوشت زغال‌سنگ و چالش‌های استفاده از آن پرداختیم و از سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ پرسیدیم که آینده زغال‌سنگ در ایران و جهان را چگونه می‌بیند.

عکس: صمت

تفاوت کیفیت زغال‌سنگ در نهایت ۳۰ درصد روی قیمت نهایی تاثیر دارد، نه حدود ۴۰۰ درصد. اگر نرخ زغال‌سنگ داخلی واقعی و باتوجه به هزینه‌های معادن اصلاح می‌شد، به‌طبع شرایط تولیدکننده و معدنچی ما این نبود و واردات هم تا این حد بالا نمی‌رفت

انعطاف اروپا در مصرف زغال‌سنگ

رسانه‌ها هفته گذشته اعلام کردند که سوئد، رئیس دوره‌ای اتحادیه اروپا پیشنهاد داده است که پرداخت یارانه مکانیزم ظرفیت برای نیروگاه‌های زغال‌سوز را تمدید کنند تا ظرفیت تولید برق کافی برای اجتناب از خاموشی کاهش پیدا نکند.

مکانیزم ظرفیت که پیش از جولای سال ۲۰۱۹ اتخاذ شده است، می‌تواند محدودیت دی‌اکسیدکربن را که اتحادیه اروپا معمولا برای چنین طرح‌هایی اعمال می‌کند، دور بزند و به نیروگاه‌های زغال‌سوز امکان فعالیت بدهد.

براین‌اساس، این پیشنهاد که هفته گذشته موردحمایت اکثریت اعضای اتحادیه اروپا قرار گرفته است، لهستان می‌تواند طرح حمایتی خود از نیروگاه‌های زغال‌سوز را فراتر از سال ۲۰۲۵ تمدید کند. بعضی از کشورهای اتحادیه اروپا می‌گویند که در سرعت حذف زغال‌سنگ و حمایت از صنایع جدید در جوامعی که مدت‌ها است به مشاغل بخش زغال‌سنگ متکی بوده‌اند، باید انعطاف به خرج داد. لهستان حدود ۷۰ درصد برق موردنیاز خود را با استفاده از زغال‌سنگ تامین می‌کند.

◉ آیا جهان می‌تواند تا سال ۲۰۳۰ کربن ناشی از فعالیت‌های تولیدی و صنعتی خود را به صفر برساند؟

در حال حاضر و باوجود تفاهمنامه‌های کاهش کربن، نزدیک ۵۰ درصد از انرژی جهان از طریق زغال‌سنگ تامین می‌شود و به‌دلیل اینکه سوختی به نسبت ارزان است و نرخ پایینی دارد. همین‌طور ۶۰ درصد برق دنیا از طریق این سوخت تامین می‌شود.

به‌تازگی سازمان آژانس بین‌المللی انرژی مطالعاتی درباره مصرف زغال‌سنگ در جهان انجام داده است و براساس پیش‌بینی‌های این مطالعه، باوجود معاهده‌های زیست‌محیطی مطرح‌شده، تا سال ۲۰۵۰ مصرف زغال‌سنگ در دنیا کمابیش با همین نرخ ادامه پیدا خواهد کرد.

مهم‌ترین دلیل این است که زغال‌سنگ، به‌نسبت سایر منابع انرژی مثل نفت، گاز، انرژی‌های هسته‌ای، پاک و... بسیار ارزان‌تر است.

از طرف دیگر، باتوجه به نیاز روزافزون کشورهای در حال توسعه به انرژی که برای تداوم رشد و توسعه آنها حیاتی است، تمایل به استفاده از انرژی‌های ارزان‌قیمت‌تر بیشتر خواهد شد. بنابراین، به‌نظر نمی‌رسد که مصرف زغال‌سنگ در آینده نزدیک در دنیا کاهش پیدا کند.

براساس آمار در حدود سالانه ۸ میلیارد تن زغال‌سنگ در دنیا تولید و مصرف می‌شود که از این میان، ۳.۵ میلیارد تن مربوط به چین، ۱.۲ میلیارد تن مربوط به امریکا و مابقی در سایر کشورها تولید و مصرف می‌شود. نکته قابل‌توجه دیگر این است که در معاهده اقلیمی پاریس تاکید شده که باید از شدت مصرف انرژی در جهان کاسته شود تا از نیاز به سوزاندن سوخت فسیلی کاسته شود.

انرژی فسیلی تنها زغال‌سنگ نیست و نفت و گاز هم جزو همین مجموعه هستند و این دو نوع سوخت هم در گرمایش زمین تاثیرگذار است. در همه انواع سوخت‌های فسیلی برای آزاد شدن انرژی باید فرآیند اکسیداسیون صورت گیرد که در این فرآیند ۲ عنصر اکسیژن با یک کربن ترکیب می‌شود و گاز دی‌اکسیدکربن متصاعد خواهد شد. پس اینکه این کربن از گاز متصاعد می‌شود یا از نفت یا سوختی دیگر تفاوت چندانی ندارد.

بنابراین، این روند ادامه خواهد داشت. علاوه بر این، باید بدانیم باوجوداینکه ایران کشوری صنعتی نیست و انرژی هم در کشور یارانه بالایی دارد و مصرف آن‌هم بی‌رویه است، بااین‌حال در تولید گازکربنیک رتبه بسیار ناامیدکننده‌ای داریم. علت این میزان آلایندگی کربنی، استفاده بی‌حساب از گاز است. در کشور ما کمابیش روزی ۶۰۰ میلیون مترمکعب گاز مصرف می‌شود.

سعید صمدی

۸۰۰ میلیون دلار ارز برای واردات زغال‌سنگ رقم قابل‌توجهی است و در این شرایط تحریم و مشکلات ارزی، بهتر بود این مبلغ برای مصارف دیگری هزینه شود

◉ با تداوم درگیری نظامی میان اوکراین و روسیه، به‌نظر می‌رسد اروپا ناچار است همچنان برای تامین انرژی موردنیاز خود روی زغال‌سنگ حساب ویژه باز کند، نظر شما در این‌باره چیست؟

در بحران کمبود انرژی که سال گذشته بر اثر درگیری نظامی میان روسیه و اوکراین رخ داد، اروپا ابتدا با دچار مشکل شد، اما توانست به هر طریقی زمستان خود را از سر بگذراند و با سبدی از انرژی‌های گوناگون از جمله زغال‌سنگ و واردات گاز مایع از قطر و امریکا نیاز خود را برطرف کند، اما براساس پیش‌بینی‌هایی که انجام گرفته است تا زمانی که انتقال گاز روسیه امکان‌پذیر نباشد، چالش تامین انرژی در قاره سبز ادامه خواهد داشت. بنابراین، اروپایی‌ها ناچار هستند که برای تولید برق در برخی نیروگاه‌های خود از زغال‌سنگ استفاده کنند. البته امسال باتوجه به آگاهی و آمادگی‌های قبلی شرایط مانند سال گذشته بحرانی نیست و تولید زغال‌سنگ نسبت به سال گذشته کمی بالاتر رفته و همزمان نرخ جهانی آن متعادل‌تر شده است.

◉ باوجود ایران مقادیر قابل‌توجهی زغال‌سنگ در اختیار دارد، اما همچنان واردات این محصول به کشور ادامه دارد، به‌نظر شما با ادامه این روند آینده تولید زغال‌سنگ در کشور به کجا می‌رسد؟

کشور ما حدود ۱۴ میلیارد تن ذخیره زمین‌شناسی زغال‌سنگ دارد و این کانی جزو معدود مواردی است که احتیاج به اکتشاف هم ندارد. به‌عبارت‌دیگر، باتوجه به اکتشافات صورت‌گرفته و میزان تولید فعلی، حداقل ایران به‌اندازه ۲۰۰ سال ذخیره زغال‌سنگ دارد، اما چرا باوجود این همه منابع و ذخایر، باز هم جزو واردکنندگان زغال‌سنگ هستیم، در پاسخ باید گفت متاسفانه زغال‌سنگ در کشور ما از یک‌طرف با قیمتی تکلیفی و از طرف دیگر، با انحصار مصرف‌کننده روبه‌رو و این ۲ عامل در کنار هم موجب شده که نرخ این ماده در کشور ما واقعی نباشد. این مسئله موجب شده است که برخی معادن زغال‌سنگ امکان ادامه فعالیت و تولید را نداشته باشند و برخی پروژه‌های جدید هم که قرار بود در زمینه بهره‌برداری زغال‌سنگ فعال شود، به‌دلیل اینکه صرفه اقتصادی ندارد، متوقف شدند.

در کنار این مشکلات، برخی مصرف‌کنندگان داخلی این ماده، ازجمله فولادسازان، زغال‌سنگ موردنیاز خود را از خارج از کشور تهیه می‌کنند. از آنجایی که مهم‌ترین معیار در هزینه تولید فولاد، انرژی است، به‌طورسنتی در دنیا نرخ فولاد را براساس نرخ زغال‌سنگ تعیین می‌کنند. ۳۵ درصد هزینه‌های تولید فولاد، هزینه انرژی است، اما در ایران این رقم ۲۶.۵ درصد در نظر گرفته شده که به‌طورتکلیفی از سوی وزارت صمت ابلاغ شد و قرار بود موقتی باشد، اما در عمل این فرمول ماندگار شده و مهم‌ترین مشکل صنعت هم همین است، چرا که نرخ زغال‌سنگ باید درصد منطقی از نرخ شمش فولاد باشد، اما در حال حاضر نیست.

سال گذشته حدود ۸۰۰ میلیون دلار زغال‌سنگ وارد کشور شد. نکته قابل‌توجه این است که زغال‌سنگ داخلی با نمونه وارداتی آن اختلاف نرخ بسیار زیادی دارد. به‌عبارت‌دیگر، سال گذشته نرخ تمام‌شده زغال‌سنگ خارجی که وارد ایران شد، حدود ۱۵ میلیون تومان بوده است، در حالی که زغال‌سنگ داخلی با قیمتی کمتر از ۴ میلیون تومان به‌فروش می‌رسد.

البته ممکن است موضوع کیفیت مطرح شود، اما تفاوت کیفیت در نهایت ۳۰ درصد روی نرخ تاثیر دارد، نه حدود ۴۰۰ درصد. اگر نرخ زغال‌سنگ داخلی واقعی و باتوجه به هزینه‌های معادن اصلاح می‌شد، به‌طبع شرایط تولیدکننده و معدنچی ما این نبود و واردات هم تا این حد بالا نمی‌رفت.

◉ چرا به‌جای مصرف تولید داخلی، زغال‌سنگ موردنیاز کارخانه‌ها از خارج کشور وارد می‌شود؟

این سوالی است که وزارت صمت باید به آن پاسخ دهد. سیاست‌هایی که درباره حمایت از تولید داخلی اعمال می‌شود، کاملا دوگانه است. برای مثال، از صنعت خودروسازی دفاع می‌شود و سال‌های زیادی است که به این منظور واردات خودرو را ممنوع کرده‌اند و برای واردات خودرو خارجی عوارض و تعرفه‌های بسیار بالایی در نظر گرفته شده است که در عمل، احتمال واردات نزدیک به صفر باشد. به‌همین‌ترتیب، وزارت صمت از تمام صنایع داخلی دفاع می‌کند، اما متاسفانه حمایتی از صنعت زغال‌سنگ صورت نمی‌گیرد و دلیل آن هم نامعلوم است. تا امروز جلسات متعددی هم برگزار کرده، اما به نتیجه‌ای نرسیده‌ایم. اگر که وزارت صمت این موضوع را موردتوجه قرار دهد، هم پروژه‌های فعلی به‌سامان می‌رسد و هم اشتغال ایجاد می‌شود. از سوی دیگر، واردات و خروج ارز از کشور کاهش پیدا می‌کند.

خروج ۸۰۰ میلیون دلار ارز برای واردات زغال‌سنگ رقم قابل‌توجهی است و در این شرایط تحریم و مشکلات ارزی بهتر بود این مبلغ برای مصارف دیگری هزینه شود. اگر این عدد در معادن داخلی سرمایه‌گذاری می‌شد، حداقل تولید زغال‌سنگ خام کشور حدود ۲ میلیون تن افزایش پیدا می‌کرد.

◉ مقاصد صادراتی زغال‌سنگ ایران چه کشورهایی است؟

درباره صادرات اول باید به این نکته توجه کرد که زغال‌سنگ کک‌شو اجازه صادرات ندارد. از این نوع زغال‌سنگ که آن را متالوژیک هم می‌نامند، برای تولید کک استفاده می‌شود که از اصلی‌ترین نهاده‌های تولید فولاد است. البته به‌صراحت جایی گفته نشده که صادرات این ماده ممنوع است، اما در عمل شرایطی ایجاد کرده‌اند که احتمال صادرات آن نزدیک به صفر است، اما برخی انواع زغال‌سنگ کشور که مصرف داخلی ندارد که عمدتا نیز زغال‌سنگ‌های حرارتی هستند، صادر می‌شوند. سال گذشته، حدود ۶۰۰ هزار تن زغال‌سنگ که مصرف داخلی نداشت، صادر شد و مهم‌ترین مقاصد صادراتی آن ترکیه، پاکستان و چین هستند.

◉ باتوجه به اینکه مازوت، چند سالی است به سوخت رایج در زمستان‌ها تبدیل شده، پرسش اینجاست که میزان آلایندگی زغال‌سنگ بیشتر است یا مازوت؟

می‌توان گفت ما تنها کشوری در دنیا هستیم که نیروگاه زغال‌سوز نداریم و کل نیروگاه‌های ما گازی است و در زمستان که تامین گاز دچار مشکل می‌شود، مازوت را جایگزین آن می‌کنند که آلایندگی آن، به‌ویژه میزان بالای گوگرد، به‌مراتب بیش از زغال‌سنگ است. این در حالی است که امروزه قبل از اینکه زغال‌سنگ را مورداستفاده قرار دهند، آن را تبدیل به کک می‌کنند و در فرآیند کک‌سازی قطران این ماده از آن جدا می‌شود، زیرا این ماده هم موجب آلودگی هوا است و هم به‌خودی‌خود عنصر ارزشمندی به‌شمار می‌رود و مصارف متعددی دارد.

روش کار به این صورت است که زغال‌سنگ را تا دمای ۴۰۰ درجه سانتیگراد حرارت می‌دهند تا تجزیه شود و مقداری ماده روغنی و گازی به‌جا می‌ماند. با افزایش دما به‌میزان یک تا ۲ درجه سانتیگراد در هر دقیقه، (تا دمای ۴۵ درجه سانتیگراد) بیشترین مقدار محصول از فرآیند تجزیه زغال‌سنگ به‌دست می‌آید که عمدتا شامل قطران است. همان‌طور که پیش‌ازاین هم اشاره شد، آلایندگی کک حاصل از این فرآیند بیشتر از دیگر سوخت‌های فسیلی مانند گاز و نفت نیست. علاوه بر این، میزان تولید گرمایش این سوخت‌ها تفاوت معنی‌داری با هم ندارد.

اما مازوت یا نفت کوره یکی از هیدروکربن‌های نفتی است که در مراحل پالایش نفت‌خام پس از نفتا، بنزین و نفت‌سفید به‌دست می‌آید و چون سیاه‌رنگ است به نام نفت‌سیاه نیز خوانده می‌شود. این ماده ارزان‌ترین ماده سوختی با آلایندگی بسیار بالا است که علاوه بر دی‌اکسیدکربن، گوگرد هم آزاد می‌کند. بنابراین، چندین سال است که بسیاری از کشورها ورود کشتی‌هایی را که از سوخت مازوت استفاده می‌کنند، به بنادر خود ممنوع کرده‌اند، اما از آنجایی که پالایشگاه‌های نفتی ما فعال است و دولت مازاد تولید مازوت دارد؛ از این ماده برای تامین سوخت نیروگاه‌ها استفاده می‌کند.

یکی دیگر از عواملی که استفاده از این سوخت را برای مردم کشور زیانبارتر می‌کند، این است که نیروگاه‌های تولید برق معمولا در مجاورت شهرها هستند. در حالی که به‌طورمنطقی باید نیروگاه‌ها دور از شهرها یا در مناطق خالی از سکنه احداث شوند تا هم نیروگاه آب مناطق مسکونی را به مصرف نرساند و هم شهرها را در دود و آلودگی غرق نکند.

دارو امسال خیلی زود به کمبود رسید

تجربه‌ای که عبرت نشد!

سه ماه از سال ۱۴۰۲ گذشت و بازار دارویی کشور، خیلی زودتر از سال گذشته وارد بحران شد. چالشی که قابل پیش بینی بود، زیرا دست‌اندرکاران صنعت دارو، این موضوع را هشدار داده بودند. همان طور که پیش‌بینی می‌شد، بازار دارویی کشور دوباره وارد بحران شده و به نظر می‌رسد کمبودهای دارویی خیلی زود خودنمایی کنند. اما، سوال این است که چرا صنعت داروسازی کشور که بیش از ۹۷ درصد نیاز داخلی را تامین می‌کند، درگیر چالش و بحران می‌شود.البته که پاسخ این سوال نیز، واضح و روشن است و همگان می‌دانند صنعت داروسازی کشور از کمبود نقدینگی رنج می‌برد و باز هم می‌دانیم که دارو، یک کالای استراتژیک است که اگر دچار کمبود شود؛ تبعات آن می‌تواند فراتر از گرفتاری بیماران باشد. بنابراین، نمی‌بایست اجازه داد بازار دارویی کشور متلاطم شود. صمت در این گزارش به بررسی بیشتر کمبود دارو در کشور پرداخت.

عکس: آیدا فریدی

بحران دارو در راه است؟

سال گذشته در اواخر شهریور، به یکباره شاهد بروز کمبودهای دارویی آن هم از نوع داروهای معمولی و ساده بودیم. داروهایی مثل شربت سرماخوردگی، آنتی بیوتیک‌ها، سرُم و...، که در نهایت؛ وزارت بهداشت را مجاب کرد از هندوستان محموله‌های آنتی بیوتیک وارد کند. در حالی که صنعت داروسازی کشور، سال‌های زیادی است که چنین داروهایی را بدون هیچ مشکلی تولید و روانه داروخانه‌ها می‌کند. اما، چرا مجبور شدیم آنتی بیوتیک و...، وارد کنیم.

در همان ایام که مشغول واردات آنتی بیوتیک هندی بودیم، دست اندرکاران صنعت دارویی کشور از سیاست در پیش گرفته شده توسط وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو، خرده گرفتند و عنوان داشتند چرا باید نظام دارویی کشور بعد از ۴۰ سال که اولین تولید کننده داروهای ژنریک در دنیا بوده است، دچار نارسایی در تولید داروهای آنتی بیوتیک کودکان شود. در هر صورت، سال ۱۴۰۱ با تمامی مشکلاتی که در بازار دارویی کشور داشت؛ به پایان رسید و انتظار می‌رفت با توجه به تجربه تلخ کمبود آنتی بیوتیک‌ها، برای سال ۱۴۰۲، تدبیری اندیشیده شود تا گرفتار بحران دارو نشویم. بر همین اساس و قبل از اینکه بودجه سال ۱۴۰۲ در صحن مجلس شورای اسلامی به تصویب برسد، دست اندرکاران صنعت دارو نسبت به کمبود نقدینگی و بودجه دارو هشدار دادند و عنوان داشتند اگر بودجه مناسب برای دارو در نظر گرفته نشود، خیلی زود وارد بحران خواهیم شد و همین طور هم شد.

امسال خیلی زود وارد بحران شدیم

سه ماه از سال ۱۴۰۲ را پشت سر گذاشته ایم و کمبودهای دارویی در حال خودنمایی هستند. به طوری که محمد عبده زاده رئیس سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران، که سال گذشته مدعی شده بود بودجه ۶۹ هزار میلیارد تومانی داروپاری فقط برای ۳ ماه از سال کفایت می‌کند؛ در روزهای اخیر عنوان داشته که کمبودهای دارویی به بیش از ۲۰۰ قلم رسیده است.

عبده زاده گفته است؛ این وضعیت از قبل نیز قابل پیش بینی بود و همه دستگاه‌ها از جمله وزارت بهداشت نیز در جریان بودند که در ماه‌های خرداد و تیر قرار است با افزایش کمبود دارو مواجه شویم.

رئیس سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران افزود: در حال حاضر برخی داروهای سرپایی در داروخانه‌ها کمیاب شده که از جمله آن می‌توان به شربت «برم هگزین» و «گایافنزین» و قطره‌های چشمی اشاره کرد. همچنین داروهای اتاق عمل، آلبومین و...، نیز در بخش بستری دچار کمبود شده است.

به گزارش مهر، عبده‌زاده گفت: بسیاری از کالاهای وارداتی زمان ساخت دارند و بسیاری از مواد اولیه وارداتی مانند مواد اولیه آنتی‌بیوتیک‌ها نیز از زمان تخصیص ارز تا زمانی که به آزمایشگاه و خط تولید برسد به حدود ۳ تا ۴ ماه زمان نیاز دارند و بنابراین حتی اگر امروز نیز تخصیص ارز صورت بگیرد به چند ماه زمان برای تولید دارو نیاز است که در این فاصله، دسترسی بیماران به داروها کاهش می‌یابد.

وی افزود: کمبودهای دارویی منجر به واردات داروهای فوریتی می‌شود که قیمت بالاتری نسبت به داروهای تولیدی در کشور و گاهی کیفیت پایین‌تری دارند. بهمن صبور نایب‌رئیس انجمن داروسازان تهران، در واکنش به چرایی بروز کمبودهای دارویی در کشور، گفت: هر وقت ما رفته ایم و این موارد را هشدار داده‌ایم، به ما گفته اند شما تعارض منافع دارید!

وی افزود: موقعی که در حوزه دارو و تجهیزات پزشکی از افرادی که تخصص ندارند مشورت می‌گیرند و قانون‌گذاری می‌کنند، همین می‌شود. ما این وضعیت را پارسال هم گزارش کردیم که دارو یک پروسه چند ماهه است، اگر آن موقع قوانین به نحوی تعیین و ابلاغ می‌شد و مجریان همه به وظایف خودشان عمل می‌کردند الان ما دچار این چالش نبودیم.

چرا کمبود دارو اتفاق می‌افتد

مهم‌ترین چالش صنعت داروسازی کشور در مسیر تولید و تامین دارو، کمبود نقدینگی است که باعث می‌شود دچار مشکل شوند.

بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، پیش بینی می‌شد که قیمت دارو با توجه به هزینه‌های تولید آن، واقعی شود که تا حدود زیادی قیمت‌ها دستخوش تغییر شد؛ اما به نظر می‌رسد کافی نبوده و شرکت‌های دارویی همچنان با بحران کمبود نقدینگی مواجه هستند. ضمن اینکه، تاخیر بیمه‌ها در پرداخت مطالبات دارویی، زنجیره تامین دارو را دچار مشکل ساخته است.

بدهی مراکز درمانی به داروخانه‌ها، بدهی داروخانه‌ها به شرکت‌های پخش دارو، بدهی شرکت‌های پخش دارو به شرکت‌های دارویی؛ مثل حلقه‌های یک زنجیره است که اگر هر کدام جدا بیفتد؛ زنجیره دچار اختلال می‌شود. بدهی سازمان تامین اجتماعی به وزارت بهداشت، یکی ار چالش‌های نقدینگی در حوزه درمان است که ترکش‌های آن به سمت و سوی شرکت‌های دارویی نشانه می‌رود.

سلمان اسحاقی، سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، با اشاره به بدهی تامین اجتماعی به وزارت بهداشت و جلسه‌ای که با حضور وزرای بهداشت و رفاه در کمیسیون بهداشت برگزار شد، گفت: مقرر شد بخشی از بدهی یعنی ۳ هزار میلیارد تومان تا ۵ تیر ماه پرداخت شود و همچنین سازمان برنامه و بودجه تا پایان تیرماه ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان از محل ۱۰ هزار میلیارد تومانی که دولت مکلف شده بود ۳ درصد حق بیمه را پرداخت کنند، اختصاص دهد و ۵ هزار میلیارد تومان هم از طریق تهاتر پرداخت شود.

وی افزود: در صورتی که هر کدام از وزارتخانه‌ها به تکلیف قانونی خود عمل نکنند بر اساس ماده ۲۳۴ آیین داخلی، متخلفان را به قوه قضائیه برای رسیدگی به جرم آنها معرفی خواهیم کرد.

بانک‌ها به شرکت‌های دارویی تسهیلات نمی‌دهند

در همین حال، رئیس سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران، با اشاره به اهمیت نقدینگی در صنعت داروسازی کشور، از بانک‌ها برای عدم پرداخت تسهیلات گلایه کرد و گفت: بانک مرکزی پرداخت ۳۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات به شرکت‌های دارویی را ابلاغ کرده اما خبری نیست. عبده زاده ادامه داد: از ۳۰ هزار میلیارد تومان تسهیلاتی که به صنعت دارو وعده داده شده بود، تاکنون هیچ مبلغی پرداخت نشده و در حال حاضر منتظر هستیم که فرآیند صدور مجوز شورای پول و اعتبار بانک مرکزی طی شود تا این تسهیلات برای شرکت‌ها عملیاتی شود. وی افزود: رئیس بانک مرکزی وعده داده که این ۳۰ هزار میلیارد، مازاد بر حد اعتباری قبلی شرکت‌های داروسازی خواهد بود. در همین حال، بهمن صبور نایب‌رئیس انجمن داروسازان تهران، با اشاره به بودجه ۶۹ هزار میلیارد تومانی دارویاری در سال ۱۴۰۲، گفت: سال گذشته به دفعات و مکرر هشدار دادیم که این بودجه کافی نیست؛ اما همین بودجه ناکافی را هم هنوز تخصیص نداده اند. در حالی که می‌بایست حداقل یک دوازدهم بودجه در ابتدای سال تخصیص می‌یافت که اینگونه نشده است.

نگرانی‌ها خودش را نشان داد

زهرا شیخی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، در واکنش به بحران دارو، گفت: دارو موضوعی نیست که بشود با آن برخورد سطحی نگر داشته باشیم، واقعا الان کمبودهای دارویی و حتی افزایش پرداختی از جیب مردم به نظر می‌رسد که بی سابقه بوده و با تمام هشدارهایی که مکرر داده شد، متاسفانه جدی گرفته نشد و الان ما با چالش‌هایی مواجه شدیم و بارها هم تذکر دادیم. وی افزود: بحث‌های انضباط مالی، شفافیت در تخصیص منابع مالی، نحوه هزینه کرد اعتبارات، بحث تقویت نقدینگی در زنجیره تامین دارو و مسائل قیمت گذاری منطقی و تامین ارز مناسب، همه اینها حلقه‌های یک زنجیره هستند که قطعا باید مراقبت بشود. اگر یکی از این حلقه‌ها کارش را درست انجام ندهد، کل زنجیره تامین دارو به مشکل می‌خورد و الان متاسفانه باوجود هشدارهای جدی مجلس و نگرانی‌هایی که مکرر گفتند و تقریبا می‌شود گفت نادیده گرفته شد و آن نگرانی‌ها دارد خودش را نشان می‌دهد.

واکنش رئیس سازمان غذا و دارو

سیدحیدر محمدی رئیس سازمان غذا و دارو، در واکنش به علل بروز کمبودهای دارویی در کشور، گفت: یکی از مشکلات موجود حواله کرد ارز است که امیدواریم با توجه به نشستی که با بانک مرکزی داشتیم این مشکل رفع شود. وی، مشکل نقدینگی شرکت‌ها را از دیگر مشکلات حوزه دارو دانست و افزود: این موضوع را با رئیس کل بانک مرکزی مطرح کردیم که قرار شد تسهیلات ریالی به شرکت‌های دارویی با اولویت پرداخت شود در واقع به طور معمول ارائه تسهیلات ارزی به شرکت‌های دارویی باید با اولویت انجام می‌شد و اگر این موضوع حل شود مشکلات آنها نیز حل خواهد شد. محمدی با تاکید بر اینکه بخشی از امور مربوط به حوزه دارو، فراسازمانی است، گفت: بدون همکاری بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه، گمرک و وزارت صمت رفع مشکلات میسر نیست و به طور قطع اگر این همکاری چند جانبه تداوم یابد مشکلی در زمینه دارو نخواهیم نداشت؛ البته بخشی از مشکلات ناشی از کندی صدور حواله ارزی بود که ستاد تنظیم بازار و بانک مرکزی به دنبال رفع مشکل هستند. وی درباره آمار کمبودهای دارویی در کشور، افزود: کمبودها پویا است و به صورت روزانه کم و زیاد می‌شود بنابراین نمی‌توان آمار دقیقی ارائه کرد، هر چند نسبت به اواخر پاییز سال گذشته شرایط پایداری داریم و هنوز این پایداری تداوم دارد؛ البته تداوم این شرایط بستگی به همکاری تمامی مولفه‌های اثرگذار دارد. زیرا، کوچک‌ترین اختلال در تامین نقدینگی و ارز و صدور حواله ارز و پرداخت بیمه‌ها روی کمبودهای دارویی تاثیرگذار است.

سخن پایانی

ظاهرا کمبود دارو در ایران تمامی ندارد. حال به عقیده فعالان حوزه دارو با بودجه اختصاصی به دارو برای سال ۱۴۰۲ قطعا امسال کشور با موج جدیدی از کمبود دارویی مواجه خواهد شد. این در حالی است که عوامل بسیاری بر نبود و کمبود دارو تاثیرگذار است اما مسئولان مربوطه باید هر یک را بررسی و در راستای حل آن تلاش کنند.

آگهی فراخوان

شناسه ۱۵۱۷۹۳۶

شرکت شهرکهای صنعتی فارس

شرکت شهرکهای صنعتی فارس در نظر دارد مناقصه عمومی به شماره ۲۰۰۲۰۰۱۰۵٤۰۰۰۰۳۰ و ۲۰۰۲۰۰۱۰۵٤۰۰۰۰۳۱ و ۲۰۰۲۰۰۱۰۵٤۰۰۰۰۳۲ را به شرح ذیل به روش یک‌مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (فشرده) وفق قانون برگزاری مناقصات از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱٤۰۲/۰٤/۰۵ می‌باشد.

ردیف	موضوع	رتبه	مبلغ برآورد	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه	مدت (ماه)	محل تامین اعتبار
۱	پروژه زیرسازی، خاکبرداری، ترمیم جدول و اجرای روکش آسفالت ورودی شهرک صنعتی بزرگ شیراز	۵ راه و ترابری	۲۳۵,۱۳۳,۴۹۱,۲۰۷	۱۱,۷۵۷,۰۰۰,۰۰۰	۸	جاری
۲	پروژه جدول، زیرسازی، روسازی و آسفالت شهرک صنعتی مهر	۵ راه و ترابری	۵۴,۵۴۳,۰۲۸,۶۸۴	۲,۷۲۷,۵۰۰,۰۰۰	۸	جاری
۳	پروژه بیس و آسفالت شهرک صنعتی پاسارگاد	۵ راه و ترابری	۳۰,۴۴۱,۳۴۷,۸۵۸	۱,۵۲۲,۵۰۰,۰۰۰	۵	جاری

زمان دریافت اسناد مناقصه از سایت: از ۱۴۰۲/۰۴/۰۵ لغایت ۱۴۰۲/۰۴/۱۱

آخرین مهلت تسلیم پیشنهاد: در سامانه تدارکات ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۶ و فیزیکی پاکت الف (ضمانت‌نامه یا فیش نقدی) تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۶ دبیرخانه شرکت

زمان بازگشایی پاکت‌ها: چهارشنبه ساعت ۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۸

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس: شیراز - بلوار زند - روبروی دانشکده پزشکی - شرکت شهرکهای صنعتی فارس

تلفن: ۳۲۳۶۰۵۷۰

اطلاعات سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ۱۴۵۶

اطلاعات تماس دفاتر ثبت نامه سایر استان‌ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت‌نام/ پروفایل تامین‌کننده/ مناقصه‌گر" موجود است.

روابط عمومی شرکت شهرکهای صنعتی فارس

آگهی دعوت به ارزیابی کیفی (فراخوان عمومی)

نوبت دوم
شناسه
۱۵۱۷۶۲۵

مناقصه شماره ۱۵-۴۰۱-۳۶

۱- اداره کل راه‌آهن شمالشرق(۱) (شاهرود) در نظر دارد نسبت به شناسایی مناقصه گران واجد شرایط جهت دعوت به ارزیابی کیفی مناقصه خرید، بارگیری، حمل و نصب ۵ دهانه پل با کسی بتنی ٤ در ۲ در بلاک‌های یاتری - دهنمک و لاهورد - بیابانک محور تهران - مشهد (اداره کل راه آهن شمالشرق (۱)) از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) به نشانی: www.setadiran.ir به شرح زیراقدام نماید.

(مناقصه‌گران موظفند برای شرکت در مناقصه نسبت به ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی اقدام نمایند.لازم بذکر است کلیه مراحل برگزاری مناقصه از فراخوان ارزیابی کیفی تا انتخاب برنده از طریق سایت مذکور انجام می گردد.)

۲- شرح مختصر موضوع مناقصه: خرید، بارگیری، حمل و نصب ۵ دهانه پل باکسی بتنی ٤ در ۲ در بلاک‌های یاتری - دهنمک و لاهورد - بیابانک محور تهران - مشهد (اداره کل راه‌آهن شمالشرق (۱))

۳- برآورد انجام عملیات موضوع مناقصه: ۶۳/٤۶۵/۸۰۲/۹۱۸ ریال

٤- مدت و محل اجرا: مدت اجرا ۸ ماه بوده و محل اجراء مطابق اسناد، حدفاصل بلاک‌های یاتری - دهنمک و لاهورد - بیابانک محور تهران - مشهد (اداره کل راه‌آهن شمالشرق (۱))

۵- مهلت و محل دریافت اسناد ارزیابی کیفی: متقاضیان می‌توانند با مراجعه به درگاه مناقصه سامانه تدارکات الکترونیک دولت (سامانه ستاد) به آدرس(www.setadiran.ir) یک نسخه از اسناد ارزیابی کیفی را دریافت نمایند و حداکثر تا تاریخ مندرج در سامانه، نسبت به بارگذاری اسناد در سامانه ستاد به آدرس (www.setadiran.ir) اقدام نمایند.

۶- ارائه گواهینامه صلاحیت ایمنی پیمانکاری از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مرتبط با موضوع مناقصه و گواهی صلاحیت پیمانکاری حداقل پایه ۵ در رشته راه یا ابنیه از سازمان برنامه و بودجه به همراه سایر اسناد الزامی بوده و مناقصه‌گران بایستی دارای ظرفیت آزاد معادل مبلغ برآورد اولیه اجرای کار و به لحاظ تعداد کار در دست اجرا باشند. پس از ارزیابی کیفی، از مناقصه‌گران واجد شرایط که حداقل امتیاز لازم (۶۰ از ۱۰۰) را کسب نموده باشند جهت دریافت اسناد مناقصه دعوت بعمل خواهد آمد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۴/۰۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۴/۰۶

مدیر کل راه‌آهن شمالشرق (۱)

گپ‌وگفت

وضعیت بحرانی موجودی دارو

کیمیا ملکی: درد سنگین دوادرمان مدت‌هاست که گریبان بیماران را گرفته است. این روزها اگر درد بیماری مریضی را از پای در نیاورد، هزینه‌های سنگین دارو بیمار و اطرافیان را با مشکلات جدی مواجه می‌کند. صحبت از گرانی دارو تکرار مکررات است و موضوع جدیدی نیست، اما حالا کمبود دارو در داروخانه‌ها بیش از سال ۱۴۰۱ خودنمایی می‌کند، این در حالی است که بررسی بودجه ۱۴۰۲ نشان می‌دهد نسبت به سال گذشته اعتبارات سازمان غذا و دارو ۱۰۵ درصد افزایش و یارانه دارو و شیرخشک ۳۶ درصد کاهش داشته است. در برنامه بودجه امسال، ۶۹ هزار میلیارد تومان بودجه به دارو اختصاص داده شده است. از همان ابتدا که بودجه دارویی امسال تصویب شد، فعالان این حوزه تاکید کردند کشور دوباره بحران دارو را تجربه خواهد کرد. در واقع باتوجه به افزایش نرخ تورم، خیلی بعید به‌نظر می‌رسد که بودجه اختصاصی فعلی به نیمه دوم سال نیز برسد.

صمت درباره وضعیت موجودی دارو به گپ‌وگفت با زهرا منصورنیا، مدیر و مسئول فنی یکی از داروخانه‌های تهران پرداخت.

◉ مشکل کمبود دارو جدی است؟

متاسفانه در زمینه موجودی دارو با شرایط بسیار بدی روبه‌رو هستیم؛ به‌گونه‌ای که حتی در برخی از داروهای رایج و مرسوم نیز اکنون با کمبود مواجهیم. برای مثال یکی از داروهای فشارخون انالاپریل است که مدت‌هاست در یکی از دوزهای آن کمبود وجود دارد. همچنین در داروهایی چون فنوفیبرات(چربی)، جم‌فیبروزیل(چربی)، بعضی داروهای اعصاب، متفورمین ۱۰۰۰(دیابت)، آلوپورینول ۳۰۰(نقرس) و آمپول نوروبیون نیز با کمبود مواجهیم.

◉ این موضوع حقیقت دارد که برخی از داروهای اعصاب و روان تنها در داروخانه‌های خاصی به فروش می‌رسد؟

بله؛ این موضوع صحت دارد و درباره خیلی از داروها صادق است. ۶۰ تا ۷۰ درصد سهمیه دارویی برای داروخانه‌های دولتی است و مابقی بین سایر داروخانه‌های روزانه که تعداد آنها ۱۳ هزار واحد در سطح کشور است، توزیع می‌شود. از بین داروخانه‌های غیردولتی نیز تعدادی را داروخانه منتخب اعلام کردند که این تبعیض بزرگی بین داروخانه‌ها است، زیرا تعدادی از سهمیه داروها به داروخانه‌های منتخب داده می‌شود و سهم کمی نصیب سایر داروخانه‌ها می‌شود.

◉ به‌عقیده شهروندان دیگر آنتی‌بیوتیک‌ها مانند گذشته روی بدن بیماران جواب نمی‌دهد؛ علت این موضوع از نظر شما چیست؟

در حال حاضر متاسفانه مقاومت آنتی‌بیوتیکی به‌شدت مشاهده می‌شود؛ به‌طوری که آنتی‌بیوتیکی که در گذشته با مصرف یک دوره آن بیمار به‌راحتی علائم را می‌گذراند و اثرات درمانی آن نمود پیدا می‌کرد، دیگر چنین نیست. در برخی موارد بیمار با مصرف مکرر یک نوع آنتی‌بیوتیک به نتیجه موردنظر نمی‌رسد و مجبور به استفاده از آنتی‌بیوتیک قوی‌تر می‌شود. در واقع مصرف آنتی‌بیوتیک بی‌رویه است که در آینده با خطراتی مواجه خواهیم شد و بیماران در مواقعی که نیاز به آنتی‌بوتیک دارند پاسخ مناسبی دریافت نمی‌کنند.

◉ سبدفروشی (تحمیل خرید برخی محصولات که جزو درخواست خریداران نیست، در ازای فروش بیش از سهمیه محصول موردرخواست خریدار) توسط شرکت‌های تولیدکننده همچنان پابرجاست؟

سبدفروشی همچنان ادامه دارد و اخیرا نیز به‌شدت بین شرکت‌های پخش رواج پیدا کرده است. برخی از شرکت‌ها نیز به تعداد سهمیه دارو را تحویل می‌دهند و اگر درخواست داروخانه بیشتر باشد برای این موضوع سبدفروشی را پیشنهاد می‌کنند.

◉ برای تامین سرم مشکلی وجود دارد؟

همچنان تهیه سرم با مشکلاتی همراه است. بسیاری از شرکت‌های پخش برای سرم پیشنهاد سبدفروشی می‌دهند. همچنین در بسیاری از موارد سرم به‌صورت نقدی فاکتور می‌شود.

◉ آیا در سال ۱۴۰۲ افزایش نرخ دارو داشتیم؟

بله؛ در خرداد امسال در بیشتر اقلام دارویی شاهد افزایش نرخ بوده‌ایم و همچنان نیز این روند ادامه دارد. در برخی از اقلام دارویی در یک فاصله کم شاهد ۲ بار افزایش نرخ بوده‌ایم.

تخصیص یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار برای واردات دارو

براساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۲ حدود ۳.۵ میلیارد دلار ارز ۲۸۵۰۰ تومانی برای واردات دارو، تجهیزات پزشکی و شیرخشک نوزادان تخصیص خواهد یافت. برهمین اساس؛ تخصیص ارز در بانک مرکزی در ۳ ماه گذشته برای واردات این بخش از مرز یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار گذشت. براساس این گزارش در جلسه‌ای که هفته گذشته با حضور رئیس کل بانک مرکزی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رئیس سازمان غذا و دارو و رئیس سازمان تامین اجتماعی برگزار شد، راهکارهای تامین ارز دارو بررسی و بر لزوم تسریع تامین ارز دارو تاکید شد. در این جلسه محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی تخصیص و تامین ارز در حوزه دارو را از اصلی‌ترین اولویت‌ها اعلام و تصریح کرد: باتوجه به اهمیت تامین به‌موقع دارو و کاهش مشکلات مردم در این حوزه، ضروری است شبکه بانکی در اعطای اعتبار و تسهیلات‌دهی به بخش دارو و بهداشت دستورات بانک مرکزی را در اسرع وقت اجرایی کنند. همچنین در این جلسه رئیس کل بانک مرکزی به‌منظور تسریع و بهبود در تخصیص و تامین ارز دارو، دستورات لازم از جمله در اختیار گذاشتن ۱۰۰ میلیون یورو تنخواه ارزی را صادر کرد. به گزارش ایرنا، رئیس کل بانک مرکزی همچنین ضمن تاکید بر ضرورت هماهنگی تمام دستگاه‌های ذی‌ربط برای تسهیل اختصاص اعتبارات و تامین نقدینگی شرکت‌های تولیدی دارویی گفت: بانک مرکزی امسال ۳۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات جدید در قالب سرمایه در گردش از طریق بانک‌های عامل به شرکت‌های دارویی برای تامین دارو و مواد اولیه پرداخت می‌کند.

چه زمانی قرار است بحران کمبود دارو رفع شود؟

نوشدارو بعد از مرگ سهراب

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

درد بی‌درمان کمبود دارو مدت‌هاست که بر جان بیماران افتاده و یکی از دغدغه‌های هر روزه بیماران، پیدا کردن داروهایی است که در بازار ناپیداست. بعید است فراموش کرده باشیم که کمبود دارو در سال ۱۴۰۱ باعث شد وزارت بهداشت از هند دارو وارد کند که این محموله وارداتی شامل ۳ و نیم میلیون عدد انواع سوسپانسیون آنتی‌بیوتیک اطفال، آموکسی‌سیلین، کوآموکسی کلاو، سفکسیم، سفالکسین و آزیترومایسین بود. طبق اعلام وزارت بهداشت این محموله با هدف تنظیم بازار دارو به کشور وارد شد. باوجود کمبود دارو در سال ۱۴۰۱ و پیامدهای ناگوار آن، عبرتی از این ماجرا گرفته نشد و در سال ۱۴۰۲ مجلس بودجه دارو را ۶۹ هزار میلیارد تومان تصویب کرد، در حالی که فعالان این حوزه اعلام کرده بودند باید ۱۱۰ هزار میلیارد تومان برای دارو اختصاص داده شود. حالا دیگر وضعیت کمبود دارو از حالت هشدار خارج شده و بحرانی شدن این مسئله به‌وضوح مشخص می‌شود. اکنون سوال این است که وقتی باوجود هشدارهای داده‌شده، بودجه‌ای کمتر برای دارو تصویب شد، چه راهکاری برای مدیریت این موضوع وجود دارد؟
صمت در این گزارش به بررسی وضعیت کمبود دارو پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

دلایل مشخص است...

چندی پیش محمدعلی محسنی بندپی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در جریان بررسی سومین گزارش کمیسیون بهداشت و درمان درباره عملکرد دستگاه‌های اجرایی در دو حوزه واردات و ترخیص تجهیزات پزشکی و مدیریت بازار دارویی کشور گفت: متاسفانه کمبود دارو امروز در کف جامعه به‌شدت مورداعتراض مردم قرار گرفته است؛ به‌ویژه داروی بیماران خاص، پیوند کبد و کلیه؛ این در حالی است که ما پاسخی برای بیماران نداریم.

هرچند معتقدم عدم هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی سبب ایجاد این مشکل شده، اما این مهم برای مردم قابل‌پذیرش نیست؛ در واقع اینکه دارو تماما خارجی و وارداتی باشد یا اینکه در داخل تهیه شود، برای بیماران که مدام از داروخانه‌ای به داروخانه دیگر برای تهیه یک دارو می‌روند، اهمیتی ندارد. نماینده مردم نوشهر، چالوس و کلاردشت در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: شرکت‌های بیمه‌ای در پوشش بیمه‌ای بسیاری از داروهای بیماران کوتاهی می‌کنند و متاسفانه مطالبات داروخانه‌ها را پرداخت نمی‌کنند، به همین دلیل داروخانه‌ها از پذیرفتن نسخه بیماران مختلف پرهیز می‌کنند. عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس افزود: گرچه قرار بود تسهیلاتی در اختیار کارخانه‌های تولیدکننده دارو در کشور قرار گیرد، اما این مهم نیز محقق نشده است؛ بنابراین دود نبود هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی به چشم مردم رفته است. با این اوصاف باید شخص رئیس‌جمهوری و معاون اول وی مستقیما به موضوع تهیه داروی بیماران ورود کنند و نباید اجازه دهند بیماران بیشتر از این آسیب ببینند. باتوجه به صحبت‌های اخیر عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس می‌توان متوجه شد که کمبود دارو در کشور به چند دلیل رخ داده است. علاوه بر این شاهد اظهارنظرهای مختلفی درباره این موضوع ازسوی مسئولان و فعالان حوزه دارو هستیم، اما راهکاری داده نمی‌شود. در نهایت نیز این بیماران هستند که آسیب می‌بینند و بعضا جان خود را از دست می‌دهند.

به‌دلیل ضعف در نظارت مشکل را به جامعه منتقل نکنید

ملک فاضلی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس درباره کمبود دارو به صمت گفت: دارو یک نیاز اساسی و حیاتی برای جامعه است؛ در نتیجه برای تامین دارو نیز با علم به ارزش آن باید حساسیت زیادی وجود داشته باشد.

یکی از راه‌های حفاظت از مردم، خدمت‌رسانی در بخش سلامت است که نیروی انسانی و تجهیزات پزشکی از ابزارهای این خدمت هستند و در نهایت به دارو ختم می‌شود. هنگامی که با افزایش نرخ دارو روبه‌رو شویم و دسترسی به آن سخت و مشکل باشد، مردم دیگر توان خرید آن را ندارند که در آن موقع، جان و سلامت آنها به خطر می‌افتد.

وی با اشاره به اخذ تصمیمات یک‌شبه و عواقب آن اظهار کرد: قبل از انجام هر اقدامی آینده‌نگری لازم است. در سال‌های گذشته برای افزایش قدرت خرید جامعه یارانه‌ای را برای دارو و مواد غذایی در نظر می‌گرفتند. وقتی در یک فاصله زمانی کوتاه به‌طور ناگهانی تغییراتی را ایجاد می‌کنید، بی‌شک تبعات آن در آینده‌ای نزدیک گریبان‌گیر خواهد شد که حل آن ممکن است بیش از ۵ سال زمان ببرد.

یکی از این تصمیمات خلق‌الساعه اشتباه، قطع ارز ۴۲۰۰ تومانی با توجیه رانت‌زا بودن آن بود، در حالی که این مشکل با نظارت بیشتر رفع می‌شد. درباره موضوع قاچاق معکوس نیز این مورد صدق می‌کند. در مجموع ما نمی‌توانیم به‌دلیل ضعف در نظارت مشکلی را به جامعه تحمیل کنیم. متاسفانه مسئولان در اتاق‌های دربسته خود می‌نشینند و از دور شاهد گرفتاری‌های مردم هستند؛ بنابراین نمی‌توانند به‌درستی مشکلات آنها را درک و درباره آن تصمیم‌گیری کنند.

■ ساختارها و زیرساختار را فراهم کنید

فاضلی با اشاره به افزایش هزینه‌های تولید دارو بیان کرد: با افزایش هزینه‌های تولید دارو، نرخ آن بالا می‌رود که در نهایت باعث عدم‌دسترسی مردم به دارو و خدمات درمانی می‌شود و افزایش پوشش بیمه‌ای هم که گفته می‌شود، غیرممکن است. برای رفع گرفتاری‌های جامعه، ابتدا باید ساختارها و زیرساختارها فراهم شود و سپس به رفع مشکل فکر کرد. در همه مسائل می‌توان صرفه‌جویی و تا مدتی گرانی‌ها را تحمل کرد تا شرایط بهبود پیدا کند، اما درباره دارو نمی‌توان صرفه‌جویی کرد، چراکه خطرات جانی به‌دنبال دارد.

■ به شکست ختم می‌شود!

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس درباره اجرای طرح‌های گوناگون گفت: هر طرحی اگر براساس ظرفیت و منابع جامعه تعریف نشده باشد، حتما با شکست مواجه خواهد شد که طرح دارویار نیز یکی از آنها است.

عدم هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی عامل کمبود دارو

ناصر ریاحی، رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو در تشریح چرایی کمبود دارو در کشور به صمت گفت: کمبود دارو به‌دلیل مجموعه‌ای از عوامل رخ داده است. در حقیقت مشکل کمبود دارو ناشی از کمبود نقدینگی، بلاتکلیفی وضعیت تخصیص ارز و افزایش بهای تمام‌شده و عدم امکان قیمت‌گذاری داروها ازسوی تولیدکنندگان است.

نمی‌شود که هیچ یک از عوامل موثر بر تولید دارو مشمول قیمت‌گذاری نباشد و ارز آزاد باشد، اما محصول نهایی مشمول قیمت‌گذاری دستوری شود. البته مدتی است که رفع مشکل قیمت‌گذاری در دستور کار قرار گرفته و سازمان غذا و دارو همکاری‌های لازم را انجام می‌دهد، اما در کل به‌نظر من نبود هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی موجب کمبود دارو شده است.

وی با اشاره به کم‌وکاستی‌های طرح دارویار اظهار کرد: طرح دارویار بازیگران زیادی داشت؛ از بانک مرکزی و وزارت صمت گرفته تا سازمان غذا و دارو و... اما هیچ‌یک از این نهادها در راستای اجرای آن به‌خوبی عمل نکردند. طرح دارویار به خودی خود ایرادی ندارد، اما در نحوه اجرای آن باید پیش‌بینی‌هایی می‌شد که متاسفانه نشد. برای موفقیت در اجرای این طرح باید سازکار گسترده‌ای برای هماهنگی بین نظام توزیع، تولیدکننده و نظام بانکی و بیمه‌ای تعریف می‌شد که نشد. در مجموع اگر در سال جاری برای اعمال این هماهنگی فکری نشود، شاهد شرایط بدتری خواهیم بود. همه دستگاه‌ها باید به‌نوعی وظیفه خود را در این زمینه انجام دهند تا نتیجه درستی از آن بگیریم. اگر خللی در اجرای طرح دارو یار ایجادشده به معنی این است که یکی از دستگاه‌ها در انجام وظیفه خود کوتاهی کرده است.

■ عدم تخصیص ارز، مشکل اساسی

رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو با اشاره به مشکلات مربوط به تخصیص ارز اظهار کرد: مشکل اساسی این است که مطالبات شرکت‌ها به‌موقع پرداخت نمی‌شود. یکی دیگر از مشکلات در صنعت دارو نرخ ارز است؛ با قیمتی که اعلام می‌شود، نمی‌توانند ارز موردنیاز را تخصیص بدهند، این در حالی است که تغییری در روال تخصیص ارز صورت نگرفته است. برخی از شرکت‌ها مدت‌هاست که ارز دریافت نکرده‌اند که در صورت ادامه این روند با افزایش تصاعدی کمبودهای دارویی روبه‌رو می‌شویم.

ریاحی درباره ممنوعیت واردات دارو گفت: روش درست این است که همواره مقدار مشخصی دارو وارد کشور شود تا مانع شکل‌گیری یک بازار انحصاری در این صنعت شویم. نباید فراموش کرد که بدون رقابت و فضای رقابتی هیچ صنعتی حتی دارو نمی‌تواند پیشرفت کند.

از شرکت‌های دارویی حمایت کنید

علیرضا رئیسی، سخنگوی سابق وزارت بهداشت درباره استفاده از ظرفیت بخش خصوصی برای کمک به بهبود شرایط بد موجودی دارو به صمت گفت: بخش خصوصی به دو دسته تقسیم می‌شوند؛ بخشی که در حال حاضر تولید دارند و درصد کمی از بخش خصوصی که به‌دلیل مشکلات ارزی مواد اولیه موردنیاز آنها تامین نمی‌شود. در حقیقت موضوع اصلی تخصیص ارز است و اگر دولت در این زمینه از بخش خصوصی حمایت کند، شرکت‌های دارویی توانایی خوبی در تولید دارو دارند.

وی ضمن تاکید بر اینکه مشکل کمبود دارو با تولیدات داخل رفع می‌شود، افزود: بخش خصوصی باوجود مشکلات بسیاری که در مسیر تولید دارو قرار گرفته، توانسته در روند تولید بسیار موفق عمل کند؛ بر همین اساس باید روی تولید داخلی دارو سرمایه‌گذاری بیشتری کرد.

■ بیمه‌ها چه می‌کنند؟

سخنگوی سابق وزارت بهداشت با اشاره به نقش بیمه‌ها در مدیریت وضعیت بحرانی دارو اظهار کرد: اگر قرار است باتوجه به تغییرات نرخ ارز شاهد افزایش نرخ تمام‌شده دارو باشیم، این تفاوت نرخ نباید روی دوش مردم باشد و باید بیمه‌ها آن را پوشش دهند. شرکت‌های بیمه‌ای باید بالاخره تکلیف را روشن کنند.

■ ۳ نکته کلیدی درباره داروها

رئیسی در تشریح عوامل کمبود دارو افزود: ۳ نکته کلیدی درباره داروها همیشه مطرح است؛ وجود دارو، کیفیت دارو و نرخ دارو که باید هر ۳ به‌صورت همزمان مدیریت شوند؛ به‌بیانی دیگر دارو باید موجود و کیفیت خوبی داشته باشد و با نرخ مناسب به‌دست مصرف‌کننده برسد.

در واقع هر ۳ مورد مذکور اثر مستقیمی در درمان بیمار دارد و خلل در هر یک می‌تواند ضربه بدی به این روند بزند. البته تجویز دارو نیز می‌تواند چهارمین عامل تاثیرگذار باشد.

■ دخل‌وخرج‌ها جور در نمی‌آید

سخنگوی سابق وزارت بهداشت با اشاره به کمبود دارو در ۳ سال اخیر گفت: اتفاقی که در ۳ سال اخیر رخ داده، ناشی از تغییر نرخ ارز و کم‌وکیف تخصیص آن است. متاسفانه برنامه مشترکی بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، بیمه‌ها، سازمان غذا دارو و بخش خصوصی وجود ندارد. در بخش خصوصی به هماهنگی قوی‌تر، مدیریت تولید و مدیریت مالی به‌منظور تامین اعتبار نیاز داریم.

وی با اشاره به تاثیر قیمت‌گذاری دستوری بر شکل‌گیری کمبود دارو اظهار کرد: صحبت فقط تغییر نرخ مواد اولیه نیست، بلکه در کل هزینه تمام‌شده تولید دارو بسیار افزایش داشته و برخی از شرکت‌های دارویی به‌دلیل افزایش هزینه‌های تولید زیانده شده‌اند، این در حالی است که دولت با پافشاری بر قیمت‌گذاری دستوری باعث تعطیلی برخی از شرکت‌های دارویی که دخل‌وخرج آنها جور در نمی‌آمد، شد. هنگامی که برنامه مشخصی نداریم و نرخ ارز نیز ثبات ندارد، واضح است که با آشفتگی بازار دارو مواجه می‌شویم.

■ راهکار چیست؟

رئیسی در بیان راه‌حلی برای مشکل کمبود دارو گفت: با در نظر گرفتن فصل و برخی از عوامل تاثیرگذار، میزان مصرف دارو در کشور مشخص است و دستیابی به این آمار برای سازمان غذا و دارو کار زمان‌بری نیست. همچنین تولید داخلی یا خارجی و نرخ دارو مشخص است. راهکار اصلی این است که با بررسی این آمار در نهایت هزینه‌های لازم برای تامین این مقدار دارو محاسبه و کنار گذاشته شود.

> کمبود دارویی که در ۳ سال اخیر رخ داده، ناشی از تغییر نرخ ارز و کم‌وکیف تخصیص آن است

سخن پایانی

کمبود دارو درد همیشگی بیماران است که ظاهرا هیچ درمانی ندارد. متاسفانه در حال حاضر تعداد داروهای کمیاب یا نایاب زیاد است، در حالی که همه آنها در درمان بیماران بسیار حیاتی و موثر هستند و ما در حوزه داروی بیماران خاص تا داروی بیماری‌های ساده با کمبود شدید مواجهیم. روزنامه صمت تاکنون بارها به موضوع کمبود دارو و علل آن پرداخته و هر بار راهکارهایی ازسوی فعالان حوزه دارو بیان شده، اما گوش شنوایی برای شنیدن این راهکارها وجود ندارد. البته هر بار ازسوی مسئولان دلایلی برای کمبود دارو اعلام می‌شود، اما ظاهرا با دانستن دلایل نیز کاری از پیش برده نمی‌شود و در نهایت تنها نقطه مثبت این است که مسئولان می‌دانند که چرا دارو نیست. همین موضوع نیز جای خشنودی دارد تا شاید دلیلی شود برای بهبود شرایط فعلی!

پایان تیر، آخرین مهلت رفع تعهدات ارزی ۱۴۰۱

سازمان توسعه تجارت در اطلاعیه‌ای پایان تیر را آخرین مهلت رفع تعهدات ارزی سال ۱۴۰۱ اعلام کرد.

به‌گزارش ایسنا، در اطلاعیه سازمان توسعه تجارت آمده است:

به اطلاع بازرگانان می‌رساند با عنایت به سررسید شدن کلیه تعهدات ارزی حاصل از صادرات سال ۱۴۰۱ در پایان تیر جاری، مهلت قانونی ایفای تعهدات ارزی حاصل از صادرات و بهره‌مندی از معافیت معالیاتی صادرکنندگان سال یادشده تا پایان تیر سال ۱۴۰۲ است. برخلاف واردات کالا و خدمات به کشور که موجب خروج ارز از کشور شده، صادرات کالا و خدمات به کشورهای دیگر، موجبات ورود ارز به اقتصاد کشور را فراهم کرده که خود از مهم‌ترین عوامل رشد و شکوفایی اقتصاد کشور است. مطابق ماده ۱۴۱ قانون مالیات‌های مستقیم، صددرصد درآمد به‌دست‌آمده از صادرات کالا و خدمات، از معافیت مالیاتی، برخوردار شده و این درصد، برای صادرات مواد خام، ۲۰ درصد است. با این وجود، یکی از مشکلاتی که در سال‌های اخیر، در رابطه با صادرات و بحث ورود ارز به کشور و زنجیره اقتصاد داخلی، وجود داشته، این مسئله بوده که گاهی از جانب بعضی از صادرکنندگان، صادرات کالا به خارج از کشور، با واردات ارز به داخل، همراه نبوده است. این مسئله در سال‌های اخیر، باتوجه به اینکه صادرکنندگان از انواع مشوق‌های دولتی، مانند معافیت مالیاتی برخوردار بوده و همچنین، نظر به اینکه موجب خروج بخشی از کالا و خدمات تولیدی از کشور شده، اما با ارز واردشده، جایگزین نشده و مشکلاتی را برای دولت و اقتصاد ایجاد کرده است.

۲۷ کشور جهان مشتری چای ایرانی هستند

آغاز دوباره ثبت سفارشات چای

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

براساس آمارهای گمرک جمهوری اسلامی ایران، در ۱۲ماهه سال ۱۴۰۱ بیش از ۳۶ هزار و ۲۶۸ تن چای سیاه و چای‌کیسه‌ای در قالب ۴ کد تعرفه مختلف به ۲۶ کشور صادر شده که افزایش ۳۸.۳۰ درصدی نسبت به صادرات حدود ۲۶هزار تنی انجام‌شده در سال ۱۴۰۰ داشته است.

مقایسه آمار صادرات چای در سال گذشته نسبت به سال قبل از آن نشان می‌دهد که این تجارت نه‌تنها از نظر وزنی رونق بیشتری پیدا کرده، بلکه ارزش ریالی و دلاری آن رشد به‌مراتب بیشتری نیز داشته، چرا که براساس آمارهای موجود، درآمد ارزی صادرات چای ایرانی بیش از ۴۳ میلیون و ۲۷۷ هزار دلار معادل بالغ بر ۱۲۰۶ میلیارد تومان بوده که به‌ترتیب رشد ۶۴.۴۵ و ۹۷.۴۵ را تجربه کرده است. نگاهی به جزئیات صادرات چای نشان می‌دهد که به‌صورت میانگین هر کیلوگرم از این محصول در سال گذشته ۱.۱۹ دلار معادل ۳۳ هزار تومان به مشتریان خارجی فروخته شده، در حالی که نرخ دلاری چای ایرانی در سال ۱۴۰۰ حدود یک دلار و معادل ۲۳ هزار تومان بوده است و رشد قابل‌توجهی در این زمینه نیز محسوب می‌شود. در آخرین اخبار نیز روز گذشته مدیرکل دفتر خدمات بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، از بازگشایی مجدد ثبت سفارشات چای دارای اظهار یا تامین ارز ۱۰۰ درصدی خبر داد.

براساس آمارهای گمرک، در سال ۱۴۰۱، چای ایرانی به ۲۷ کشور دنیا صادر شده است. باتوجه به رشد ۵۲ درصدی نرخ خرید تضمینی برگ سبز چای در سال ۱۴۰۲، انتظار می‌رود امسال نیز این روند رو به رشد ادامه یابد. براساس آمارهای گمرک، در سال ۱۴۰۱، چای ایرانی به ۲۷ کشور دنیا صادر شده است.

همه خریداران چای ایرانی در سال گذشته

براساس آمارهای گمرک، در سال ۱۴۰۱، چای ایرانی به ۲۷ کشور دنیا صادر شده است. باتوجه به رشد ۵۲ درصدی نرخ خرید تضمینی برگ سبز چای در سال ۱۴۰۲، انتظار می‌رود امسال نیز این روند رو به رشد ادامه یابد. براساس آمارهای گمرک، در سال ۱۴۰۱، چای ایرانی به ۲۷ کشور دنیا صادر شده است.

باتوجه به رشد ۵۲ درصدی نرخ خرید تضمینی برگ سبز چای در سال ۱۴۰۲، انتظار می‌رود که امسال نیز این روند رو به رشد ادامه یابد. آذربایجان، اردن، ازبکستان، افغانستان، امارات‌متحده‌عربی، اوکراین، آلبانی، آلمان، بحرین، بلاروس، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، ترکیه، سوئیس، سوئد، عراق، روسیه، فرانسه، قرقیزستان، قزاقستان، قطر، کانادا، کویت، گرجستان، هلند و هندوستان ۲۷ مقصد چای ایرانی در ۱۱ماهه سال گذشته بوده‌اند. در این میان، امارات با خرید بیش از ۲۰ هزار تن چای به ارزش بالغ بر ۲۵ میلیون دلار بزرگ‌ترین مشتری این محصول به‌شمار می‌رود و پس از آن کشورهای روسیه و ترکیه با فاصله بسیار زیاد و هر کدام با خرید ۳۹۸۷ تن و ۳۵۷۶ تن در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند. البته در میان مشتریان چای ایرانی، کویت با خرید تنها ۲۹ کیلوگرم کمترین میزان را از ایران خریداری کرده است و پس از آن سوئیس و قطر هرکدام با خرید ۳۶ و ۳۹ کیلوگرم نیز کوچک‌ترین خریداران چای ایرانی محسوب می‌شوند.

> براساس آمارهای گمرک، در سال ۱۴۰۱، چای ایرانی به ۲۷ کشور دنیا صادر شده است. باتوجه به رشد ۵۲ درصدی نرخ خرید تضمینی برگ سبز چای در سال ۱۴۰۲، انتظار می‌رود امسال نیز این روند رو به رشد ادامه یابد

شرایط جدید انواع ثبت سفارش چای

مدیرکل دفتر خدمات بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، از بازگشایی مجدد ثبت سفارشات چای دارای اظهار یا تامین ارز ۱۰۰ درصدی خبر داد. به‌گزارش ایسنا، میثم جاهدی گفت: بررسی ثبت سفارشات تمدیدی یا ویرایشی چای دارای اظهار یا تامین ارز ۱۰۰ درصدی آغاز شده است.

وی ضمن برشمردن شرایط انواع ثبت سفارشات چای بیان کرد: اقدام اجرایی برای سایر انواع ثبت سفارشات چای که دارای اظهار یا تامین کمتر از ۱۰۰ درصد (به‌دلیل نیاز به ویرایش مقدار مانده با نرخ جدید) یا فاقد موارد فوق‌الذکر بوده یا ثبت سفارش جدید هستند؛ پس از تعیین نرخ سقف ارزی در کمیته قیمت‌گذاری با بررسی وزارتخانه متبوع برای واریته‌ها و مبادی مختلف و همچنین تعیین سقف میزان واردات و سهم هر شرکت از ثبت سفارشات سالانه، پس از ابلاغ توسط معاونت توسعه بازرگانی انجام خواهد شد.

جاهدی افزود: موارد رد پرونده‌ها نیز مطابق قبل براساس بررسی نوبتی یا طبق درخواست کتبی شرکت‌ها انجام می‌شود.

مدیرکل دفتر خدمات بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی خاطرنشان کرد: این مکانیزم طراحی‌شده و اجرایی برای سایر کالاها بود که در صورت رعایت آن توسط مرجع قبلی ثبت سفارشات چای، جلوی بروز تخلفات گسترده در حوزه چای گرفته می‌شد.

بنا بر اعلام وزارت جهاد کشاورزی، وی ادامه داد: هم‌اکنون در تلاش هستیم با اجرای این فرآیند و سپس سیستمی شدن ثبت سفارشات هم در راستای شفافیت و هم تسریع در امور و حذف گلوگاه فساد، گام موثری برداشته شود.

افزایش ۶۲درصدی نرخ چای داخلی

مدیر اجرایی سندیکای کارخانه‌های چای شمال کشور نیز خاطرنشان کرد: سال گذشته هیاتی از سازمان توسعه تجارت به سریلانکا سفر کرد که ماحصل این سفر امضای تفاهمنامه برای پرداخت طلب نفتی ما از این کشور بود؛ تا آنجا که من اطلاع دارم این تفاهمنامه فقط محدود به واردات چای از سریلانکا نبود و مقرر شد ۴ تا ۸ نوع کالای دیگر از سریلانکا وارد کنیم. واردات مواد اولیه تولید تایر نیز از جمله مواد وارداتی است

محمدصادق حسنی در گفت‌وگو با ایلنا، در واکنش به خبر واردات چای از سریلانکا، گفت: سال گذشته هیاتی از سازمان توسعه تجارت به سریلانکا سفر کرد که ماحصل این سفر امضای تفاهمنامه برای پرداخت طلب نفتی ما از این کشور بود؛ تا آنجا که من اطلاع دارم این تفاهمنامه فقط محدود به واردات چای از سریلانکا نبود و مقرر شد ۴ تا ۸ نوع کالای دیگر از سریلانکا وارد کنیم که واردات مواد اولیه تولید تایر نیز از جمله مواد وارداتی است؛ به‌نظر می‌رسد این شیوه واردات به‌نفع مصرف‌کننده است، زیرا با نرخ مناسب محصول وارد می‌شود.

وی ادامه داد: تولید داخلی چای نیاز بازار را تامین نمی‌کند، ازاین‌رو واردات چای اجتناب‌ناپذیر است. سال گذشته حدود ۱۱۰هزار تن چای وارد کردیم که واردات این رقم از چای در تاریخ ایران بی‌سابقه بود؛ حدود ۶۷ درصد از چای موردنیاز از هندوستان، ۱۶ درصد از سریلانکا، ۷ درصد از امارات و ۳ درصد از ترکیه و کنیا چای وارد کردیم. واردکنندگان در شرایط تحریم باید از موانع زیادی عبور کنند تا موفق به واردات شوند، اما تهاتر چای از سریلانکا امکان صادرات به‌صورت‌مستقیم را فراهم می‌کند و دیگر نیازی نیست که ارز دولتی به واردکنندگان داده شود و در ازای آن چای وارد نکنند.

این فعال اقتصادی بااشاره به فرمول رسیدن به نیاز واقعی کشور به چای، تصریح کرد: برای رسیدن به عدد مصرف و نیاز داخلی باید تولید به اضافه واردات منهای صادرات شود؛ عدد به‌دست‌آمده نیاز کشور به چای را نشان می‌دهد؛ این عدد هر سال در حال افزایش است و این موضوع جای بحث دارد! در سال ۱۴۰۰ حدود ۷۵ هزار تن چای وارد کردیم و ۱۴۰۱ این عدد به ۱۱۰هزار تن رسید. به‌نظر می‌رسد دریافت ارز نیمایی انگیزه واردات را افزایش داده است؛ عده‌ای ارز دولتی دریافت و در ازای آن وارداتی انجام ندادند که برای آنها پرونده قضایی تشکیل شده و دستگاه‌های نظارتی از جمله سازمان بازرسی ویژه ریاست‌جمهوری در این زمینه ورود کرد، اما هنوز در این زمینه شفاف‌سازی انجام نشده است. به‌گفته صادق حسنی، کیفیت چای سریلانکا باید از سوی دستگاه‌های نظارتی کشور تایید شود و به‌نظر من، تهاتر چای از سریلانکا اتفاق جدیدی نیست.

مدیر اجرایی سندیکای کارخانه‌های چای شمال کشور نرخ خرید چای وارداتی ثبت‌شده در گمرک را غیرواقعی دانست و افزود: باتوجه به آمارهای تی بورد هند و سریلانکا مبلغ فروش چای به ایران کمتر از ۶ دلار و ۱۷ سنت از هند و ۵ دلار و ۹۷ سنت از سریلانکا است؛ این سخن به این معناست که واردکنندگان، چای را به قیمت کمتر از نرخ ثبت‌شده از این کشورها خریداری کردند و من اعتقاد دارم که اعداد ثبت‌شده برای خرید چای از این کشورها واقعی نیست.

این فعال اقتصادی با بیان اینکه صادرات چای مانند واردات اماواگرهایی دارد، تصریح کرد: ۲۶هزار و ۱۰۰تن چای تولید و مطابق با آمار گمرک از این عدد ۱۰هزار و ۷۰۰تن آن صادر شد؛ این آمار عجیب است و به‌نظر می‌رسد که این حجم از چای از کشور خارج نشده باشد،در حالی که مافیای چای از قدیم و در دوره پهلوی نیز وجود داشت و الان نیز به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

حسنی از افزایش نرخ چای داخلی خبر داد و افزود: بهای برگ سبز ۵۷ درصد، هزینه‌های انرژی گاز ۶۰۰ درصد و سایر هزینه‌های سربار و تولید افزایش پیدا کردند، پس طبیعی است که نرخ چای افزایش پیدا کند؛ میانگین نرخ چای ۶۲ درصد در بازار افزایش پیدا کرد، البته نرخ برخی از انواع چای تولید داخلی تغییر نکرد. وی با تاکید بر کاهش مصرف چای، اضافه کرد: قدرت خرید مردم کاهش پیدا کرده و این موضوع در میزان فروش چای کارخانه‌های چای قابل‌مشاهده است، البته درصد دقیق کاهش مصرف را نمی‌توان بیان کرد، اما سفره مردم کوچک شده و این موضوع در میزان خرید چای هم نمود پیدا کرده است. همچنین، مصرف چای در هوای گرم کم می‌شود و جوانان نیز از نوشیدنی‌هایی چون قهوه و نسکافه بیشتر از چای استفاده می‌کنند، از این‌رو میزان مصرف چای نسبت به گذشته کمتر شده است.

برداشت ۶۴هزار تن برگ سبز چای در شمال کشور

رئیس سازمان چای کشور بااشاره به برداشت ۶۴ هزار تن برگ سبز چای از باغات شمال گفت: ۵۳ درصد مطالبات چایکاران پرداخت شده است.

حبیب جهانساز بااشاره به آغاز برداشت چین دوم از باغات چای شمال کشور افزود: تاکنون ۶۴ هزار تن چای از باغات چایکاران خریداری شده که ارزش اقتصادی آن ۸۰۰ میلیارد تومان است. رئیس سازمان چای کشور با بیان اینکه براساس پیش‌بینی‌ها امسال ۱۳۰ هزار تن برگ سبز چای برداشت می‌شود، تصریح کرد: در مجموع، ۴۵۰ میلیارد تومان از مطالبات چایکاران معادل ۵۳ درصد از مجموع مطالبات پرداخت شده است.

وی بااشاره به اینکه در چین اول کارخانجات سهم خود را به‌موقع پرداخت کردند، تاکید کرد: کارخانجات ۴۵ روز فرصت دارند که مطالبات چایکاران را پرداخت کنند، اما امسال جلوتر از آن موعد مقرر مطالبات پرداخت شده است.

جهانساز بااشاره به پرداخت ۷۳ درصدی مطالبات سهم کارخانه‌داران اضافه کرد: تا به امروز ۱۳هزار تن چای خشک تولید شده که پیش‌بینی می‌شود میزان تولید چای خشک به ۳۰ هزار تن برسد.

رئیس سازمان چای کشور با بیان اینکه نسبت به سال قبل ۲۷ درصد افزایش تولید داریم، گفت: علاوه بر این به‌زارعی تلاش شده است تا در راستای افزایش کمی و کیفی تولید چای پژوهشکده نیز ارقام جدید هم معرفی شود. وی بااشاره به قرارداد واردات ۱۰رقم جدید چای اظهار کرد: ارقام ژاپنی سازگارتر با محیط ایران هستند.

سخن پایانی

سالانه در جهان تراکنش مالی صنعت چای چیزی در حدود ۴۰ میلیارد دلار است و ۵۰ کشور در جهان به کشت چای می‌پردازند. نیمی از جمعیت جهان در ۱۶۰کشور، چای را در زمره نوشیدنی‌های روزانه خود جای داده‌اند. روسیه به‌تنهایی ۱۰درصد از سهم آمار مصرف چای را با خود یدک می‌کشد. بزرگ‌ترین کشورهای صادرکننده چای در جهان، چین، هند و سریلانکا هستند. از آن طرف، بزرگ‌ترین واردکنندگان چای در جهان، کشورهای روسیه، امریکا، مصر، پاکستان و ایران هستند. مصرف سرانه چای در حدود ۱۰۰هزار تن در کشور است. در آمارهای جهانی از نظر تولید و کشت چای، ایران در رتبه نهم و در آمار مصرف چای در رتبه دوازدهم قرار دارد. تا چند سال گذشته تولید چای در ایران به بالای ۱۰۰هزار تن می‌رسید که سبب می‌شد ایران جزو ۱۰ کشور اول تولیدکننده چای در جهان باشد.

> در میان مشتریان چای ایرانی، کویت کمترین میزان را از ایران خریداری کرده و پس از آن سوئیس و قطر نیز کوچک‌ترین خریداران چای ایرانی محسوب می‌شوند

گام به گام صادرات چای

صادرات هر کالایی در بخش بازاریابی، در درجه اول نیازمند ارتقای دانش و آگاهی است. در این بخش به مباحث اصلی و قدم به قدم در صادرات کالا با تمرکز بر صادرات چای، می‌پردازیم.

صادرات چیست؟

صادرات یک کالا یعنی محصولی را که در داخل کشور تولید و پرداخته شده است، به قصد فروش در کشورهای دیگر، از کشور خارج کنیم. ۲ نوع صادرات وجود دارد که به صادرات قطعی و موقت تقسیم‌بندی می‌شود.

صادرات موقت؟

صادرات موقت زمانی انجام می‌پذیرد که صادرکننده با علم بر اینکه در آینده، این کالا را به کشور برمی‌گرداند، از کشور خارج می‌کند. این نوع صادرات بیشتر شامل حضور یک محصول در یک نمایشگاه بین‌المللی یا برای تعمیر دستگاه یا... به خارج از کشور فرستاده می‌شود.

تعیین نقشه صادراتی

پلن تجاری در تجارت هر محصولی یکی از رکن‌های اصلی طرح تجاری محسوب می‌شود. پس در درجه اول این پلن را برای خود برنامه‌ریزی کنید. نکات کلیدی که در این پلن باید پاسخ داده شوند، شامل برندسازی بین‌المللی، کاهش یا افزایش تقاضای فصلی در بازار جهانی، کاهش هزینه‌های ثابت و استفاده از فناوری‌های جدید برای بهبود کیفیت و بهینه کردن منابع می‌شود.

مارکتینگ و بازاریابی

در این باید مخاطب هدف خود را در بازارهای بین‌المللی شناسایی کنیم. این شناسایی شامل کشور، شهر و مردم ساکن در آن ناحیه می‌شود که شرکت بتواند محصول خود را در آنجا عرضه کند. همچنین، نکته قابل‌توجه دیگر در کشور مقصد، قوانین موجود در آن کشور درباره محصولات وارداتی است که باید در جریان همه آنها قرار بگیرید. برای صادرات چای، باید کشورهای پرتقاضا را شناسایی کرد. برای مثال، کشوری مانند روسیه، در مصرف و واردات چای رتبه اول را در جهان دارد و به‌طبع ظرفیت خوبی برای صادرات چای از ایران را با خود به همراه دارد. در بحث صادرات چای هم حضور فعال در فضای آنلاین و شناخت شرکت‌های رقیب، محصولات ارائه‌دهنده و ... بسیار مهم است.

شناخت نیاز بازار کشور مقصد

از موارد پایه در انجام صادرات، گردآوری اطلاعات لازم از بازارهای مختلف است. این اطلاعات شامل مقررات واردات، نرخ ارزی و ... است. در مرحله بعد باید محدوده محصولات یا خدمات ارائه‌دهنده شرکت شما به مشتریان تعیین شود.

قیمت‌گذاری محصول

قیمت کالای صادراتی با کالایی که در داخل کشور به‌فروش می‌رسد، متفاوت است. برای کالای صادراتی، مواردی مثل هزینه‌های صادرات، وضعیت بازار کشور مقصد باتوجه به قوانین وضع‌شده روی آن و ... می‌تواند متفاوت باشد. هزینه‌های صادرات به ۲ گروه ثابت و متغیر تقسیم می‌شود: هزینه‌های ثابت شامل سفر به بازارهای خارجی، بیمه مسئولیت، بررسی اعتبار و ... است. هزینه‌های متغیر شامل ارسال محصول به مقصد، هزینه ارسال دریایی، هوایی یا زمینی، هزینه‌های انبارداری، مالیات واردات به کشور مقصد و ... است. پس باتوجه به هزینه‌های ذکرشده، می‌توان متوجه شد که قیمت‌گذاری روی کالای صادراتی می‌تواند تاحدی پیچیده باشد و لازم است به‌طوردقیق تمام هزینه‌های انجام‌شده بررسی شوند. همچنین صادرکننده باید کلیه نرخ کالای صادرشده در کشور، شامل بیمه و بسته‌بندی، حمل‌ونقل، انبارداری، علامت بازرگانی و ... را بپردازد و همچنین باقی هزینه‌های لازم تا روز ارائه اظهارنامه نیز برعهده صادرکننده خواهد بود.

دریافت مجوز صادرات کالا RCMC

مجوزهای لازم از سازمان و ارگان‌های دخیل در این صادرات، مثل وزارت صنعت، معدن و تجارت را باید شخص صادرکننده بپردازد تا هنگام صادر کردن محصول با مشکل یا خطایی روبه‌رو نشود. در ادامه، صادرکننده باید با یک شرکت برای حمل بار قرارداد بسته و طبق قوانین، محصولات خود را بیمه کند. هم خریدار هم و هم صادرکننده، باید در مرحله دریافت گواهی بازرسی، با یکی از موسسات بازرسی قرارداد ببندند تا گواهی‌های لازم را دریافت کنند. در مراحل پایانی، صادرکننده باید گواهی مبدأ و صدور فاکتور فروش را دریافت کند. بعد از اخذ این گواهی، در مرحله آخر، شرکت حمل‌ونقل جواز خروج کالا را دریافت می‌کند و پس از بارگیری، می‌تواند آن را از کشور خارج کند.

مشکلات پیش‌روی صادرکنندگان چای

یکی از مشکلات تولیدکنندگان که در رقابت با چای خارجی با آن دست به گریبان هستند، نبود قوانین لازم برای رسیدگی به مزارع و باغ‌های چای است که باعث می‌شود کیفیت این چای به‌مرور کاهش پیدا کند.

علاوه بر این، یکی از چالش‌های زمانبر در صنعت چای، اخذ مجوز از دستگاه‌هایی مانند استاندارد است. همچنین، عدم‌همکاری بانک‌ها در فرآیند صادرات چای، نه‌تنها به صادرکننده و کارش ضربه می‌زند، بلکه تاثیر منفی روی تولیدکنندگان و کشاورزان مزارع چای دارد.

در بررسی صمت از دلایل نابسامانی بازار ملک نمایان شد

تماشای اجباری تئاتر مسکن

محمد انوشه‌ئی: مسکن، در سال‌های اخیر به یکی از نحس‌ترین واژه‌های پرکاربرد تبدیل شده است با هر فردی از این بازار صحبت کنیم، زبان به اعتراض می‌گشاید و از آن با ناامیدی گله می‌کند، چرا که بازار ملک در کشور ما به‌حدی با بی‌تدبیری روبه‌رو شده که برای ساماندهی آن، به معجزه نیاز است.

به‌طورکلی بازار مسکن در کشور ما روزهای تیره‌ای را می‌گذراند که فشار آن بر دوش مردم، به‌ویژه اقشار کم‌درآمد است که نمی‌توانند زیر بار این مشکلات قامت راست کنند.

سیاست‌های مقطعی و سلیقه‌ای و همچنین سوءمدیریت در پست‌های مختلف سبب شده است تا افراد لایق و خبره در حوزه مدیریتی، معماری، شهرسازی مهندسی و... تنها نظاره‌گر طرح‌های بی‌اساس و پوچ نجات بازار مسکن باشند؛ اتفاقی که اگر صورت نمی‌گرفت، اوضاع مردم به این شکل نبود که برای اجاره یک واحد ۴۰ متری در جنوب شهر تهران مجبور باشند در خوشبینانه‌ترین حالت، تمام حقوق خود را بابت اجاره ماهانه به موجران پرداخت کنند. صمت در این گزارش دلایل نابسامانی بازار مسکن را به‌صورت میدانی و تحلیلی بررسی کرده است.

عکس: صمت

عدم‌تناسب درآمدها با هزینه سبد خانوار، قدرت خرید مردم را به‌شدت کاهش داده و مشکلات متعددی را برای تامین مایحتاج روزانه پدید آورده است

خیال واهی برای ارزانی مسکن

در روزهای منتهی به بهار به‌علت نوسانات نرخ ارز و ازسرگیری برخی روابط سیاسی و دیپلماتیک، بازارهای مالی یک نفس راحت کشیدند و روند افزایش قیمت‌ها به‌طورچشمگیری کند شد. البته کارشناسان تاکید دارند این موضوع را نباید به تلاش‌های دولت و مجلس برای نجات بازار مسکن مرتبط دانست و حتی سهم کوچکی از این ثبات قیمتی را به نام عملکردهای دولت و مجلس زد، چرا که تمام طرح‌های ساماندهی بازار مسکن تنها به نمایشی شبیه است که تماشاگران آن شهروندان سرگردان هستند.

صمت در روزهای اخیر گزارش‌های متعددی از نوسانات نرخ بازار مسکن منتشر کرده است. در این گزارش‌ها برخی کارشناسان تحولات بازار مسکن را سازنده دانستند و به کاهش نرخ مسکن امید داشتند، اما گزارش روز دوشنبه پنجم تیر روزنامه صمت که باتوجه به تحلیل مرکز آمار از تورم بخش مسکن در خرداد منتشر شده بود، آب سردی بر چهره خوشبینانه کاهش نرخ ملک ریخت و پرده از ادامه افزایش نرخ مسکن برداشت. براساس این گزارش، در خرداد میانگین نرخ مسکن نسبت به ماه گذشته حدود ۲.۶ درصد افزایش یافته است. درباره اجاره‌بها نیز در خرداد ۱۴۰۲ آمار از تغییر ماهانه ۲.۶ درصد، نقطه به نقطه ۳۸.۹ درصد و سالانه ۳۵.۲ درصد حکایت دارد. در ماه اردیبهشت ارقام مذکور به‌ترتیب ۱.۷، ۳۸.۳ و ۳۴.۵ درصد بود. همچنین، بررسی‌ها از بازار مسکن شهر تهران گویای آن است که نرخ‌های پیشنهادی فروش آپارتمان در خرداد نسبت به اردیبهشت بین ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش پیدا کرده است. این گزارش به ما نشان می‌دهد که در شرایطی که نه‌تنها از ثبات قیمت‌ها بلکه از کاهش قیمت‌ها در بازار مسکن صحبت می‌شد، در عمل هیچ‌کدام اتفاق نیفتاد و برعکس قیمت‌ها به رشد خود ادامه داد.

نابسامانی بازار مسکن تمامی ندارد

چهره پریشان مستاجران در بنگاه‌های املاکی، به‌خوبی نشان‌دهنده اوضاع نابسامان بازار مسکن در کشور است؛ بازاری که یکی از نیازهای اولیه خانوارها در جامعه و معیار بسیار مهمی برای بالا بردن کیفیت زندگی افراد است. تاثیر تورم اقتصادی سرکش بر بازار مسکن، توان خرید خانه را از دهک‌های پایین جامعه گرفته است.

عدم‌تناسب درآمدها با سبد خانوار، قدرت خرید مردم را به‌شدت کاهش داده و مشکلات متعددی را برای تامین مایحتاج روزانه پدید آورده است. همچنین، هزینه‌های بخش مسکن که نیمی از درآمد خانوارها را می‌بلعد، زندگی را سخت‌تر از همیشه کرده است.

از سوی دیگر، سیاست‌های دولت نیز چاره کار نبود و نتوانست کارآمد باشد، چرا که در عمل این سیاست‌ها در بهترین حالت فقط مسکنی هستند که برای مدتی شاید بتوانند درد بزرگی را که به جان جامعه افتاده است، تسکین دهند. وضع قوانین همیشه شروع آسانی برای حل مشکلات مختلف است و این قوانین زمانی به چالش کشیده می‌شود که به مرحله اجرا دربیاید و عملی شود.

حال باتوجه به آمارهای منتشرشده از وضعیت اجاره‌بها مسکن و سیاست‌هایی که برای ساماندهی این بازار پرحاشیه در نظر گرفته شده است، به سطح شهر رفتیم تا از نزدیک با چالش‌های موجود روبه‌رو شویم و به‌طورمستقیم تاثیر این سیاست‌ها را بر وضع بازار ببینیم تا حال و روز مستاجران را به‌صورت واقعی‌تر شرح دهیم.

■ باید برای تامین اجاره خانه کفش آهنی پوشید!

نگاه ناامید مستاجران که از این بنگاه به بنگاه دیگر می‌روند و مشخص است که ساعت‌ها در گرمای هوا به‌دنبال یک واحد مناسب برای زندگی هستند، چهره شهر را خاکستری، همچنین، طمع بعضی صاحبخانه‌ها برای بالا بردن نرخ اجاره و جبران تمامی گرانی‌ها از جیب مستاجران، حس انسان‌دوستی را کمرنگ کرده است.

کشمکش موجران و مستاجران برای تمدید قراردادها و سنگ‌اندازی برخی املاکی برای آتش زدن به این نابسامانی، بنگاه‌های املاک را بیشتر شبیه دادگاه‌های سطح شهر کرده است که افراد دائما در حال جر و بحث هستند و گاهی درگیری فیزیکی هم با یکدیگر پیدا می‌کنند.

■ با پول پارسال، امسال خانه پیدا نمی‌کنید

با ورود به یکی از بنگاه‌های محله منیریه تهران با پیرمردی روبه‌رو شدم که نوه خردسال خود را باوجود خستگی همراه خود آورده بود و در جواب مشاور املاک که پرسید: پدر جان چقدر پول دارید، گفت: «۱۵۰ میلیون پول پیش، ماهی ۳ میلیون اجاره».

مشاور املاک که مشخص بود در حال تنظیم یک قرارداد چرب و نرم است، با سردی به پیرمرد گفت: پدر جان با این پول باید چند ایستگاه پایین‌تر به‌دنبال خانه باشی، اینجا فایل به‌دردبخوری پیدا نمی‌کنی!

در انتهای بنگاه خانمی بود که به‌نظر می‌رسید وضع مالی خوبی دارد و برای تمدید قرارداد رهن یک واحد ۱۹۰متری به ارزش یک میلیارد تومان با مشکل برخورد کرده بود و به مشاور املاک می‌گفت: «این آقا وجدان ندارد که می‌خواهد ۵۰۰ میلیون به پول پیش خانه اضافه کند؟ لابد دیده ماشین خوب زیر پای منه، هوا برش داشته؟»

■ راضی کردن موجران راحت نیست

در حال ترک کردن بنگاه که دیگر جایی برای ایستادن نداشت، به‌سمت املاکی دیگر بودم که زن و مردی وارد شدند که همان اول راه یکی از مشاوران املاک که مرد جوانی بود به این خانم و آقا به شوخی گفت: «به خدا چند بار زنگ زدم، صاحبخانه راضی نمی‌شود با مبلغ موردنظر شما تمدید کند، حالا باز جلوی شما یک‌بار دیگر زنگ می‌زنم، شاید فرجی شد.»

■ بی‌توجهی به قوانین در روز روشن

به یک بنگاه دیگر حوالی محله نواب رفتم و خواستم جویا شوم که طرح سقف افزایش اجاره‌بها مسکن که در تهران ۲۵ درصد است، تا چه اندازه در قراردادها اجرا می‌شود؟ با ورود به بنگاه که ظاهر به‌روزی نداشت، درباره این موضوع سوال کردم. مشاور املاک در همان حالت که مشغول تعمیر پنکه بود، گفت: «اگر موجران امسال ۵۰ درصد قراردادها را زیاد کنند، مستاجران کلاه‌شان را بالا می‌اندازند!»

■ فروش خودرو به‌خاطر تمدید قرارداد اجاره!

مقصد بعدی خیابان مالک‌اشتر در منطقه ۱۰ تهران بود که کمابیش همیشه خانه‌ها در این محله خوش‌نرخ هستند. نگاهی به آگهی‌های چسبیده به شیشه بنگاه انداختم،اما اصلا قیمت‌ها تناسبی با خانه‌های آگهی‌شده نداشتند. برای مثال، برای رهن یک خانه ۶۵ متری با عمر بنای ۶ سال در این خیابان باید ۴۵۰ میلیون تومان پول داشت یا برای اجاره یک خانه ۵۰ متری قدیمی‌ساز که فقط پارکینگ موتورسیکلت دارد، باید ۳۰۰ میلیون تومان رهن و ماهی ۳ میلیون تومان اجاره پرداخت.

در همین حال که آگهی‌ها را نگاه می‌کردم، مردی حدودا ۳۰ساله کنارم ایستاد تا به قیمت‌ها نگاهی بیندازد. تا چشمش به آگهی‌ها خورد، شروع به انتقاد از وضعیت قیمت‌ها و گرانی‌ها کرد. گفتم دنبال خانه‌ای؟ گفت: «به خدا صاحبخانه که پارسال ۲۵۰ میلیون پول پیش و ماهی ۲ تومان اجاره گرفته، الان گفته ۳۰۰ پیش، ماهی ۳ تومان اجاره. اعتراضم کردم گفت ارزان‌تر پیدا کردی برو اجاره کن منم خرج دارم و منبع درآمدم همین خونه ست.» پرسیدم حالا چه‌کار می‌کنی؟ گفت: «چاره‌ای ندارم ماشینم را آگهی کردم بفروشم، نشد میرم اطراف تهران، اونجا قیمت‌ها مناسب‌تره.»

وضعی که عیان است...

این شرایط اسفناک در بازار مسکن در شرایطی پیش آمده که هیچ فرد یا مقام مسئولی نمی‌تواند آن را کتمان کند. به‌طوری که در مصاحبه صمت با مجتبی یوسفی، عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی نیز به این موضوع اشاره شد که «وضعیت بغرنج بازار مسکن نتیجه و خروجی بی‌تدبیری‌هایی است که در گذشته شکل گرفته و اوضاع را به حدی نابسامان کرده است که نه‌تنها خرید ملک بلکه رهن و اجاره نیز وضعیت نامطلوبی دارد، چرا که افراد مجبور هستند برای تهیه خانه مناسب از شهرهای بزرگ به حواشی شهرها یا شهرهای کوچک‌تر مهاجرت کنند. مسلما این موضوع شرایط زندگی را برای شهروندان بسیار سخت کرده است.» همچنین وی در ادامه، صحبت‌های خود را این‌گونه تکمیل کرد که: «طرح دوفوریتی مجلس برای این مطرح شده که باری از روی دوش مردم برداشته شود و اوضاع بازار ملکی به سمت و سوی ثبات برود. اکنون مجلس عزم خود را برای بهبود شرایط بازار مسکن، به‌ویژه بازار اجاره جزم کرده است و منتظر هستیم تا این طرح به تایید شورای نگهبان برسد». این صحبت‌ها نشان می‌دهد که یکی از دغدغه‌های مجلس و دولت حل مشکل مسکن مردم است و اتفاقا در این اقدام بسیار جدی هستند، اما باید نهادهای ذی‌ربط پاسخگوی مردم باشند که آیا طرح یک موضوع بدون نظارت و پیگیری شدنی است یا خیر؟ وقتی راه تخلف باز است، چه دلیلی دارد قانون رعایت شود؟ چه تضمینی وجود دارد که چنین سیاست‌هایی نه‌تنها در کوتاه‌مدت بلکه در بلندمدت نیز اجرایی شود؟ به‌طورکلی مردم چه گناهی کرده‌اند که باید پاسوز آزمون‌وخطاهای مسئولان شوند؟ و سوال آخر اینکه چرا این اجحاف و ناعدالتی محرز باید تنها پاگیر قشر ضعیف جامعه باشد؟ اینها سوالاتی است که نیاز به پاسخ صریح دارد؛ چرا که باید مسئولان و نهادهای ذی‌ربط خود را جای مردمی بگذارند که مجبورند بخش زیادی از درآمد زندگی خود را خرج مسکن کنند و هر ساله محل زندگی خود را تغییر دهند و پسرفت کنند. یقینا این مسیری که برای حل مشکلات اقتصادی و برطرف کردن مشکل مسکن در پیش گرفته شده، ثمری جز آوارگی میلیون‌ها نفر در سراسر کشور ندارد و در آینده نزدیک بازار مسکن بیشتر و بیشتر به قهقرا می‌رود.

سخن پایانی

پیشنهادی که می‌توان به دولت ارائه داد، این است که با وضع قوانین و پیگیری‌های منظم، بازار مسکن را به سمتی ببرد که از بازار سرمایه‌ای دور و به بازار مصرفی نزدیک شود. مسلما با این کار دست سوداگران نیز از این بازار کوتاه می‌شود. همچنین، با افزایش همکاری‌ها با بخش خصوصی تولید مسکن را افزایش دهد تا عرضه و تقاضا به تعادل برسد. از همه مهم‌تر، دولت باید از افراد متخصص و باتجربه در امر ساخت‌وساز و قانون‌گذاری بهره گیرد تا تلاش‌هایی که در این حوزه انجام گرفته، بی‌بهره نماند.

زیست‌شناسی کاربردی پسته برای افزایش تولید

دکترمحمدمهدی دهستانی

■ شناخت درخت پسته

پسته از خانواده Anacardiaceae و از جنس Pistaciae و از گونه Pistaciae vera است. پسته گیاهی دو پایه است، یعنی گل‌های نر و ماده جدا از هم و روی پایه‌های مجزا قرار گرفته است.گل آذین درخت پسته خوشه‌ای است و در خوشه نر گل‌ها به یکدیگر فشرده و متراکمند وتعداد زیادتری گل نسبت به خوشه ماده مشاهده می‌شود. برگ درخت پسته از ۵ تا ۷ برگچه تشکیل شده است. ریشه درخت محوری و عمودی است و تا عمق بیشتر از ۲متر در داخل خاک فرو می‌رود.

■ آب‌وهوای مطلوب پسته

درخت پسته در برابر سرمای شدید زمستان وگرمای زیاد تابستان مقاوم است. درخت پسته با هوا و زمین مرطوب سازگاری ندارد. رطوبت زیاد در زمین باعث ایجاد بیماری، تولید صمغ و پوسیدگی یقه درخت می‌شود که به تدریج درخت را ضعیف و بالاخره خشک می‌کند. درخت پسته به کم‌آبی و خشکی مقاومت زیاد نشان می‌دهد. به طوری که درختان کهن را می‌توان بدون آبیاری به مدت خیلی طولانی زنده نگه داشت پسته در فروردین‌ماه ۱۳روز گلدهی دارد در حدود اردیبهشت‌ماه ارزنی می‌شود و در اواخر خرداد پوست میوه تشکیل می‌شود تا به حد نهایی برسد در حدود مرداد رشد سریع جنین را دارد و در حدود شهریورماه میوه‌ها رسیده و برداشت می‌شوند.

■ پسته ایرانی

پسته ایرانی pistacia vera به شکل جنگل‌های انبوه در شمال شرقی ایران دیده می‌شود. می‌توان گفت که اصل این نوع پسته در برابر تغییرات هوا (سرمای شدید و گرمای زیاد) مقاوم است ودر برابر کم‌آبی و خشکی مقاومت خوبی دارد و درجه شوری خاک تاثیر زیادی روی درخت پسته ندارد، در نتیجه کشت پسته به دلیل توجیه اقتصادی و سودآوری، مقاومت در برابر شوری و کم‌آبی در سال‌های اخیر به‌ویژه در مناطق کویری و کم‌آبی چون استان یزد گسترش یافته است. در این حالت محصول پسته ارزش صادراتی و اقتصادی بالایی دارد و تولید آن با صرفه است.

■ تغذیه درخت پسته:

عناصر مورد نیاز پسته بر ۳ بخش هستند:

عناصر اصلی: نیتروژن-فسفر-پتاس

عناصر ثانویه: منیزیم-کلسیم-گوگرد

عناصر ریز مغذی: روی- آهن- منگنز- بر- مس- مولیبدن

برای تامین نیاز این عناصر، درخت پسته به کود فراوانی احتیاج دارد و کود دامی به تنهایی نمی‌تواند احتیاجات درخت پسته را از حیث مواد غذایی برای محصول زیاد تامین کند، بنابراین باید علاوه بر کودهای دامی از کودهای شیمیایی نیز استفاده کرد.

■ آزمایش برگ

بهترین روش برای به‌دست آوردن نیاز کودی درخت نمونه‌برداری برگ است؛ که بهترین زمان آن اواخر تیر تا نیمه مرداد است که از شاخه‌های بدون محصول و بدون خوشه و از وسط درخت (از لحاظ ارتفاع) و از برگ‌های وسط شاخه، برگ‌های ساده را برداشت و برگ‌ها را تا انتقال به آزمایشگاه در سایه نگهداری کنید.

پس از تعیین نیازهای کودی گیاه توسط آزمایشات برگ وخاک کود مورد نیاز رابه روش چالکود به درخت بدهید البته در شرایط خاص از روش نوار کود هم استفاده می‌کنند. برای انجام چالکود در فاصله۱ تا ۱,۵ متری از تنه درخت چاله‌ای با عمق۶۰وطول و عرض۶۰سانتیمتر حفر کنید و داخل آن را در حدود۵۰ کیلوگرم کودپوسیده گاوی یا کود ماهی ریخته و روی آن برای درخت ۴ساله۳۰۰گرم فسفات،۵۰۰گرم پتاس، ۱۰۰ گرم کود ازته و برای درخت پسته بارور ۱۵ساله کود فسفره ۵۰۰ تا۷۰۰گرم، کود پتاسه ۱تا ۱,۵کیلوگرم و گوگرد ۲ تا ۴ کیلوگرم ریخته روی آنها را با برگ پوشانده و خاک روی آنها می‌ریزیم.

■ کمبودهای غذایی درخت پسته

عمومی‌ترین کمبودهای غذایی در باغات پسته ایران شامل: روی، آهن، نیتروژن، منگنز، مس و فسفر است که می‌توان با محلول‌پاشی برگی در اواسط اردیبهشت تا اواسط خرداد یک نوبت و در مهر یک نوبت و یک نوبت دیگر در آبان کمبودهای فوق را جبران کرد و تولید محصول مناسبی را انتظار داشت.

علائم کمبود روی:

کمبود روی موجب ریزش جوانه‌ها در طول دوره خواب(پاییز و زمستان) کاهش اندازه برگ‌ها و کم شدن فاصله گره‌ها(روزت) کاهش فتوسنتز، توقف رشد وکوچک شدن برگ‌ها می‌شود.

علائم کمبود مس:

در کمبود شدید مس، برگ‌ها و دانه کاملا ریز و قرمزرنگ می‌شود که اصطلاحا (قرمزو) گویند و سرشاخه به شکل عصا به سمت پایین تاب می‌خورد یا خشک می‌شود و پوست پسته چروکیده می‌شود.

■ کمبودهای شدید و شایع و علل آن در باغات ایران

کلسیم: انتقال کم به میوه، شور شدن، مصرف زیاد پتاسیم، منیزیمی شدن آب‌ها، کمی رطوبت

فسفر: کمبود فسفر فراهم، عدم دسترسی ریشه به خاک آهکی، کمی رطوبت، نیاز بالای گیاه به فسفر و پایین بودن کربن خاک

پتاسیم: کمبود رطوبت، نیاز بالای محصول، شوری، تثبیت بالای خاک

منیزیم: نیاز منیزیمی محصول، مصرف گچ زیاد، شوری بالا، پتاسیم بالا خاک

روی: کمبود روی در خاک‌ها، آهکی بودن خاک‌ها، مصرف فسفر و آهن زیاد

حد بحرانی و دامنه مطلوب پیشنهادی برای غلظت عناصر غذایی در برگ درختان پسته
(صداقتی و همکاران، ۱۳۸۸)

عنصر غذایی برگ	حد بحرانی	دامنه مطلوب پیشنهادی
نیتروژن	۱/۸٪	۲/۲ – ۲/۵٪
فسفر	۰/۱۴ ٪	۰/۱۴ -۰/۱۷ ٪
پتاسیم	۱/۶ ٪	۱/۸ -۲ ٪
کلسیم	۱/۳ ٪	۱/۳ -۴ ٪
منیزیم	۰/۶ ٪	۰/۶ – ۱/۲ ٪
آهن	-**	۱۱۰ ppm
روی	۷ ppm	۱۰ -۱۵ ppm
مس	۴ ppm	۶-۱۰ ppm
منگنز	۳۰ ppm	۳۰ -۸۰ ppm

هلدینگ کشاورزی روز بخیر- استان یزد

تاکید بانک‌مرکزی بر رشد اقتصادی

به‌گزارش بانک‌مرکزی؛ براساس محاسبات مقدماتی اداره حساب‌های اقتصادی این بانک، تولید ناخالص داخلی به نرخ پایه (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵) در سه‌ماهه چهارم سال ۱۴۰۱ به رقم ۳۵۹۶.۸ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سه‌ماهه چهارم سال ۱۴۰۰، رشد ۵.۳ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین، رشد اقتصادی بدون نفت طی دوره مذکور معادل ۴.۷ درصد بوده است.

در مجموع عملکرد تولید ناخالص داخلی کشور به نرخ پایه در سال ۱۴۰۱ با احتساب نفت و بدون احتساب نفت به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ به‌ترتیب به ۱۵۱۵۴.۰ و ۱۳۸۸۸.۸ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال قبل از آن به‌ترتیب با افزایش ۴.۰ و ۳.۵ درصدی همراه بوده است.

تحقق رشد اقتصادی ۴.۰ درصدی در سال ۱۴۰۱ در امتداد رشد اقتصادی ۴.۴ درصدی سال ۱۴۰۰، حکایت از تداوم رشد قابل‌قبول فعالیت‌های اقتصادی در کشور دارد.

براساس گزارش بانک مرکزی، رشد تولید ناخالص داخلی در تمام فصول سال ۱۴۰۱ از روندی صعودی برخوردار بوده، به‌نحوی که از فصل اول تا پایان فصل چهارم سال مزبور، میزان رشد اقتصادی کشور به‌ترتیب برابر با ۱.۹، ۳.۹، ۴.۹ و ۵.۳ درصد بوده است.

این گزارش در حالی منتشر شده است که بسیاری از کارشناسان رشد اقتصادی یادشده را حاصل عوامل برونزا دانسته و معتقدند این رشد، ارزش اقتصادی ندارد.

گزارش صمت از وضعیت شاخص‌های پولی

بانک‌ها در سال ۱۴۰۰ روزانه ۴۵ میلیارد تومان زیان کردند

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

واکاوی وضعیت شبکه بانکی نشان می‌دهد که مهم‌ترین چالش کشور در این بخش عبارت است از وجود برخی بانک‌های به‌شدت ناسالم و ناتراز، تامین مالی نامتوازن و ناعادلانه بانک‌ها، تجمیع منابع مالی در اشخاص وابسته به بانک‌ها و انباشت بدهی دولت به بانک‌های خصوصی و دولتی. وجود بانک‌های ناتراز در عمل ماندگاری رشد نقدینگی در سطحی بالاتر از میزان متوسط را به اقتصاد کشور تحمیل می‌کند. نتیجه این امر، ماندگی تورم بالاتر از ۲۰ درصد و بی‌ثباتی اقتصاد کلان کشور خواهد بود که مهم‌ترین مسئله اقتصاد کلان در سال‌های آینده است. بنابراین بخشی از راهکار حل مسئله تورم، کنترل رشد نقدینگی از طریق حل‌وفصل بانک‌های به‌شدت ناسالم و چاره‌اندیشی درباره ناترازی بانک‌ها است. صمت در تحلیل پیش‌رو با تکیه بر آمارهای منتشرشده به بررسی وضعیت شاخص‌های پولی پرداخته است.

عکس: صمت

در سال ۱۴۰۰، نرخ سود موزون بازار بین‌بانکی با شدت نوسان کمتری نسبت به سال ۹۹ مواجه بود و در کریدور ۱۸ تا ۲۱ درصدی نوسان داشته؛ نکته قابل‌توجه اینکه برای نرخ سود سپرده‌پذیری بیش از نرخ سود سپرده‌گذاری بوده است

پایه پولی در سال ۱۴۰۰ رشد ۳۱.۶۲ درصدی را تجربه کرده، این رقم بیش از نرخ رشد پایه پولی در دوره مشابه سال ۹۹ بوده و از میانه سال ۹۷ نرخ رشد پایه پولی با شتاب بیشتری نسبت به دوره زمانی میان سال‌های ۹۴ تا ۹۶ افزایش یافته و نوسانات آن از کریدور ۱۵ تا ۲۵ درصدی، وارد کریدور ۲۵ تا ۴۰ درصد شده است. این تغییر کریدور نرخ رشد پایه پولی به‌نحوی بوده که ۲ مرتبه یکی در فصل اول سال ۹۹ و دیگری در فصل دوم سال ۱۴۰۰ ، شاهد رسیدن این نرخ به سقف تاریخی یک دهه اخیر بوده‌ایم. در تابستان ۱۴۰۰، نرخ رشد پایه پولی ۸.۸۱ واحد درصد بیشتر از این مقدار در بهار همان سال بوده که این میزان افزایش طول دهه ۹۰ پس از افزایش در زمستان سال ۹۰ و بهار ۹۱، بیشترین افزایش در نرخ رشد پایه پولی در مقایسه با فصل قبل محسوب می‌شود. همچنین، در زمستان سال ۱۴۰۰ ، نرخ رشد پایه پولی ۶ واحد درصد به نسبت فصل قبل کاهش یافته، این مقدار کاهش در نرخ رشد پایه پولی نیز پس از کاهش رخ داده، در بهار سال ۹۲ و تابستان سال ۹۹ و همچنین کاهش‌های صورت‌گرفته در سال‌های ۹۰ و ۹۳، بیشترین مقدار کاهش در نرخ رشد پایه پولی به نسبت فصل گذشته در دهه ۹۰ بوده است.

مأخذ: نماگرهای اقتصادی، بخش پولی و اعتباری، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

در میان اجزای پایه پولی، خالص سایر اقلام با ۷۹ درصد و بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی با ۲۴.۹ درصد به‌ترتیب بیشترین رشد در میان اجزای پایه پولی را به خود اختصاص داده؛ همچنین خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی با سهم ۲۱ درصد در رتبه دوم عوامل موثر بر رشد پایه پولی قرار گرفته، از سوی دیگر خالص بدهی بخش دولتی با کاهش ۲۹۲.۵ درصدی در بین اجزای پایه پولی بیشترین کاهش نرخ رشد را به نسبت اقتصاد ۹۹ داشته است.

از میانه سال ۹۷ نرخ رشد پایه پولی با شتاب بیشتری نسبت به سال‌های ۹۴ تا ۹۶ افزایش‌یافته و نوسانات آن از کریدور ۱۵ تا ۲۵ درصدی، وارد کریدور ۲۵ تا ۴۰ درصد شده است

افزایش سهم سپرده‌های غیردیداری از کل نقدینگی

سهم سپرده دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی از پایه پولی، از ۵.۱ در پایان سال ۹۹ به ۱.۷۵ درصد در پایان سال ۱۴۰۰ رسیده؛ در حالی که سهم سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی از پایه پولی از ۷۷.۳۵ درصد به ۸۲.۱۰ درصد در اسفند ۱۴۰۰ رسیده است که این امر ریشه در افزایش نسبت سپرده قانونی و کاهش خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی دارد.

در سال ۱۴۰۰ همراه با کاهش التهاب بیماری کرونا و مساعد شدن شرایط برای فعالیت کسب‌وکارها، تمایل بانک‌ها به اعطای تسهیلات و انبساط ترازنامه افزایش یافته که خود را در کاهش شدید نسبت ذخیره اضافی آنها نزد بانک مرکزی نشان داده است.

نرخ رشد نقدینگی در ۱۲ماهه منتهی به اسفند ۱۴۰۰ به ۴۰.۶ درصد رسیده، مانند پایان سال ۹۹، در پایان سال ۱۴۰۰ هم بدهی بخش غیردولتی بیشترین سهم را در تغییر نقدینگی و نرخ آن در یک سال به‌میزان ۴۹.۶ درصد رشد داشته، همچنین، نرخ رشد خالص دارایی‌های خارجی با ۱۶.۷ واحد درصد افزایش به ۴۳.۶ درصد در اسفند ۱۴۰۰ رسیده، خالص بدهی بخش دولتی نیز در انتهای سال ۱۴۰۰ حدود ۵ درصد کاهش یافته که به‌دلیل کاهش خالص مطالبات بانک مرکزی از دولت بوده است.

همچنین در پایان سال ۱۴۰۰، پول با ۴۲.۸ درصد رشد سهم بیشتری در افزایش نرخ رشد نقدینگی به‌نسبت شبه‌پول به خود اختصاص داده است.

این امر نشان‌دهنده حفظ شرایط تورمی در اقتصاد و همچنین انتظارات تورمی است که در کنار کاهش عایدی بازار پول، در مقایسه با سایر بازارهای مالی موجب افزایش تقاضای پول و به‌تبع آن افزایش سرعت گردش پول و نقدینگی شده است.

در طول سال ۱۴۰۰ ، نرخ سود موزون بازار بین‌بانکی با شدت نوسان کمتری نسبت به سال ۹۹ مواجه بود و در کریدور ۱۸ تا ۲۱ درصدی نوسان داشته؛ نکته قابل‌توجه این است که برای بانک‌های تجاری دولتی، تخصصی دولتی و بانک‌های غیردولتی نرخ سود موزون سپرده‌پذیری بیش از نرخ سود موزون سپرده‌گذاری بوده است. طبق داده‌های مربوط به حجم متوسط روزانه سپرده‌پذیری و سپرده‌گذاری، شاخص نقدشوندگی در بانک‌های غیردولتی به‌مراتب از بانک‌های دولتی نامناسب‌تر است.

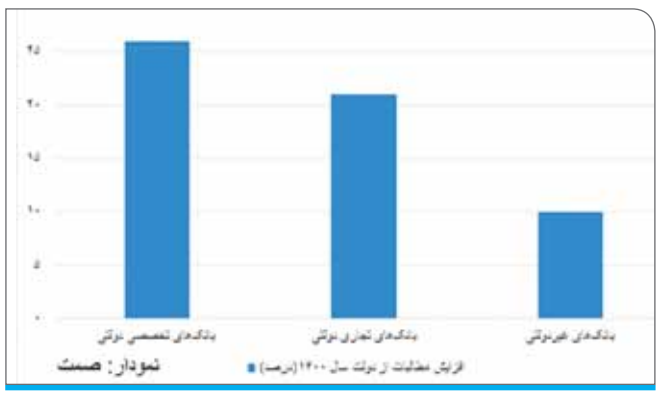
بهبود وضعیت بانک‌های تخصصی دولتی

در اسفند ۱۴۰۰، بدتر شدن شرایط بانک‌های تجاری دولتی با بهبود حساب سرمایه بانک‌های تخصصی دولتی همراه بود و این از شدت منفی بودن حساب سرمایه شبکه بانکی کاست. بخشی از بهبود حساب سرمایه بانک‌های غیردولتی و تخریب حساب سرمایه بانک‌های تجاری ـ دولتی، ناشی از ادغام بانک‌های نظامی در بانک سپه و انتقال ناترازی این بانک‌ها (حدود ۱۱۵ هزار میلیارد تومان) به بانک سپه بوده، در سال ۱۴۰۰ شبکه بانکی به‌طورمتوسط ماهانه هزار و ۳۷۳ میلیارد تومان و روزانه ۴۵ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان افزایش زیان انباشته داشته و بر عمق ناترازی آن افزوده شده است. بانک‌های غیردولتی بیشترین سهم را در مانده تسهیلات به خود اختصاص داده‌اند، به‌نحوی که بیش از ۶۰ درصد کل مانده تسهیلات شبکه بانکی مربوط به این بانک‌ها است.

از سوی دیگر، سهم بانک‌های تجاری دولتی از ۱۵ درصد در اسفند ۹۹ به ۲۱ درصد در اسفند ۱۴۰۰ افزایش داشته و سهم بانک‌های تخصصی دولتی نیز از ۱۶ درصد به ۱۴ درصد کاهش یافته است. در مجموع، رشد مانده تسهیلات شبکه بانکی از ۴۸ درصد در اسفند ۹۹ به ۵۱ درصد در خرداد و آذر ۱۴۰۰ رسیده و پس از آن در اسفند همان سال به ۴۷.۹۹ درصد کاهش یافته است.

بزرگ‌ترین طلبکاران از دولت در شبکه بانکی در پایان سال ۱۴۰۰ بانک‌های غیردولتی با ۲۵۲ هزار و ۹۸۰ میلیارد تومان هستند که سهم ۵۳ درصدی از مطالبات شبکه بانکی از دولت را به اختصاص داده‌اند. همچنین، سهم بانک‌های تجاری دولتی در اسفند ۱۴۰۰ از مطالبات شبکه بانکی از دولت ۲۹.۵ درصد و سهم بانک‌های تخصصی دولتی نیز ۱۷.۵ درصد است.

نرخ رشد مطالبات از دولت در مجموع شبکه بانکی در اسفند ۱۴۰۰ نسبت به اسفند ۱۳۹۹ مقدار ۱۶ درصد بوده است. در این میان، بانک‌های تخصصی دولتی با ۲۶ درصد و بانک‌های تجاری دولتی با ۲۱ درصد به‌ترتیب بیشترین رشد در مطالبات از دولت را داشته‌اند. بانک‌های غیردولتی نیز رشد ۱۰ درصد را در این مدت تجربه کرده‌اند.

رشد چشمگیر دارایی‌های خارجی

خالص دارایی‌های خارجی شبکه بانکی در پایان سال ۱۴۰۰ به نسبت اسفند ۱۳۹۹ به‌میزان ۱۳۵ درصد رشد کرده و خالص دارایی‌های خارجی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به‌میزان ۲۷۵هزار میلیارد تومان در اسفند سال ۱۴۰۰ مثبت است که دلیل آن افزایش نرخ ارز مرجع از ۱۵هزار و ۹۰۰ تومان به ۲۰هزار تومان است؛ این اقدام حقوق صاحبان سهام شبکه بانکی را در کوتاه‌مدت افزایش می‌دهد، اما به‌واسطه تاثیرات غیرمستقیم موجب افزایش مطالبات غیرجاری ارزی و حتی ریالی می‌شود. ملاحظه می‌شود نسبت دارایی‌های خارجی شبکه بانکی به کل دارایی‌ها برای بانک‌های تخصصی دولتی در سال ۱۴۰۰ بیش از ۳۰ درصد بوده که مقدار قابل‌توجهی در مقایسه با سایر بانک‌های تجاری دولتی و بانک‌های غیردولتی است. بنابراین، تعیین نرخ ارز بیشترین اثرگذاری را بر دارایی‌های بانک‌های تخصصی دولتی دارد.

در خاتمه سال ۱۴۰۰ ، سرفصل درآمدی تسهیلات اعطالی و سپرده‌گذاری و اوراق بدهی با رشد ۴۱.۷۸ درصد بیشترین درآمد را برای بانک‌های موردبررسی به‌ارمغان آورده است. از سوی دیگر، سرفصل سود پرداختی به سپرده‌گذاران با رشد ۴۰.۳۳ درصد نیز بیشترین هزینه را برای بانک‌ها به‌بار آورده است.

نرخ رشد مانده تسهیلات شبکه بانکی در سه‌ماهه نخست ۱۴۰۰ روند صعودی داشته و به ۵۱.۴ درصد رسیده و در طول سال ۱۴۰۰ این نرخ روندی کاهشی به خود گرفته و در انتهای سال ۱۴۰۰ به ۴۷.۹۹ درصد کاهش یافته است. نکته قابل‌توجه اینکه نرخ رشد مانده تسهیلات بانک‌های تجاری دولتی در طول سال ۱۴۰۰ به شدت افزایش داشته، به‌گونه‌ای که از ۳۵.۶ در انتهای اسفند ۹۹ به ۱۰۲.۹ درصد در انتهای اسفند ۱۴۰۰ رسیده است. از طرف دیگر، نرخ رشد مانده تسهیلات بانک‌های غیردولتی روندی کاهشی داشته و از ۶۰.۸ درصد در آغاز سال ۱۴۰۰ به ۴۰.۱ درصد در پایان همان سال رسیده است.

نظرگاه

سیگنال اشتباه به مدیران ندهید

وحید شقاقی‌شهری
کارشناس اقتصاد

وضعیت تولید ناخالص داخلی کشور بهبود پیدا کرده و رشد اقتصادی مثبت شده است، اما این رشد اقتصادی هیچ‌گونه ارزش تحلیل اقتصادی ندارد، چرا که ماحصل سرمایه‌گذاری در ایران نبوده و نیست و به‌همین‌دلیل نمی‌توان خروجی این رشد اقتصادی را در بهبود معیشت مردم، افزایش اشتغال و بهبود شرایط اقتصادی مشاهده کرد.

برای بررسی دلایل رشد اقتصادی ۴ درصدی باید به چند نکته اشاره کرد.

دلیل اول اینکه اقتصاد ایران در دهه ۹۰ ناشی از تشدید تحریم‌ها و عدم‌سرمایه‌گذاری به‌شدت کوچک شد و در عمل میانگین رشد در دهه ۹۰ حدود یک درصد بود و یک اقتصاد ۸۵ میلیون نفری تا حداکثر ممکن کوچک شد. معتقدم اقتصاد ایران امکان کوچک شدن بیش از این را نداشت.

اندازه اقتصاد ایران به‌اندازه ۸۵ میلیون ایرانی است که این جمعیت یک حداقل مصرفی را دارند و اقتصاد این جمعیت در دهه ۹۰ به‌شدت کوچک شد، به‌طوری‌که تولید ناخالص داخلی کشور به نرخ جاری از حدود ۵۰۰ میلیارد دلار به کمتر از ۳۰۰ میلیارد دلار رسید و اقتصاد ۸۵ میلیون نفری امکان کوچک شدن بیش از این را نداشت.

در بعد بین‌الملل نیز باید گفت که برخلاف دوران ریاست‌جمهوری ترامپ که یک فشار شدید به کشورمان تحمیل شد و صادرات نفت ایران را به کمتر از ۳۰۰هزار بشکه در روز کاهش داد، اما در دوره ریاست‌جمهوری بایدن و کاهش شدت تحریم‌ها، صادرات نفت کشورمان صعودی شد و به صادرات ۱.۵ میلیون بشکه در روز رسیدیم؛ هرچند می‌دانیم با افزایش صادرات نفت، درآمدهای دلاری نصیب ایران نمی‌شود، اما می‌توانیم مابه‌ازای آن کالا دریافت کنیم.

دلیل سوم هم افزایش نرخ نفت در این دوره بود و در کنار افزایش صادرات نفت، نرخ جهانی آن هم افزایش یافت و ارزش دلاری صادرات غیرنفتی بالا رفته است.

در نهایت این ۳ عامل دست به دست هم دادند که در طول سال گذشته و امسال رشد اقتصادی ایران مثبت شود.

زمانی که در کشورمان سرمایه‌گذاری انجام شود یا محیط اقتصاد کلان بهبود یابد و رشد سرمایه‌گذاری اتفاق بیفتد، می‌توان انتظار داشت که در نتیجه رشد سرمایه‌گذاری، تولید افزایش پیدا کند که در آن شرایط به یک رشد اقتصادی واقعی مولد دست پیدا کرده‌ایم، اما این رشد اقتصادی مولد و اشتغالزا هم نیست و تنها به‌دلیل ۳ عامل به این رشد اقتصادی رسیدیم و به همین دلایل به همکاران و کارشناسان اقتصادی می‌گویم که این رشد، ارزش اقتصادی ندارد که درباره آن تحلیلی داشته باشیم و می‌توانند گمراه‌کننده هم باشد و علامت و سیگنال اشتباه به مدیران کلان کشور بدهد.

رشد اقتصادی باید حاصل اصلاحات ساختاری در اقتصاد باشد، به این معنا که با اصلاحاتی که در دولت انجام پذیرفته، فضای کسب‌وکار بهبود پیدا کرده یا اینکه با اصلاحاتی اقتصاد پیش‌بینی‌پذیر شده، ثبات اقتصادی حاصل، امنیت اقتصادی تقویت، سرمایه‌گذاری خارجی جذب یا فساد کنترل شده، اما وقتی شاخص و وضعیت را مرور می‌کنیم، می‌بینیم که هیچ‌یک از این اصلاحات رخ نداده است.

ماحصل انجام نشدن اصلاحات ساختاری اقتصادی این بوده که هنوز محیط کسب‌وکار کشور نامناسب است، در حوزه ثبات اقتصادی و پیش‌بینی‌پذیری آن، تغییری را مشاهده نکردیم و در نتیجه، شاخص‌های بنیادی اقتصاد کلان تغییری نکرده، اما می‌بینیم که همانند این اتفاق افتاده که دانشجویی بدون تلاش، نمره خوبی را کسب کرده باشد. باید توجه داشت که اقتصاد ایران در دهه ۹۰ به‌اندازه کافی کوچک شده بود و با یک تکانه جزئی، رشد اقتصادی بالا می‌رفت، همین اتفاق در سال ۹۵ هم رخ داد و رشد اقتصادی ایران ۱۲.۵ درصد بود و همه برای آن هورا کشیدند، اما آن عدد هم هیچ ارزش تحلیل اقتصادی را نداشت، چرا که ماحصل اصلاحات ساختاری اقتصادی نبود.

زمانی می‌توان شاخص‌های اقتصادی کلان را تحلیل کرد که نتیجه یک گروه اصلاحات ساختاری اقتصادی باشد. بنابراین این رشد اقتصادی اعلام‌شده دستاوردی نیست و نه‌تنها ارزش تحلیل اقتصادی ندارد، بلکه تحریف‌شده و فریبنده است، زیرا حاصل عوامل برونزایی بوده است.

یک اقتصاددان در گفت‌وگو با صمت:

توافق، در هر سناریویی به سود اقتصاد است

عضو هیات علمی دانشگاه تهران درباره سناریوهای مختلف توافق هسته‌ای می‌گوید: «به‌طور کلی هر اتفاقی که بتواند انتظارات تورمی را کاهش دهد، به سود کشور است. مهم‌ترین عامل افزایش انتظارات تورمی مناقشه هسته‌ای است و رفع این مشکل به خودی خود اقتصاد ایران را وارد دوره‌ای متفاوت خواهد کرد. پس تنش‌زدایی در هر صورت به نفع اقتصاد کشور است. با این همه بسیاری انتظار توافقی تدریجی و مرحله‌ای را دارند و تصور بر آن است که در این حالت هم آزاد کردن فروش مقدار مشخصی نفت و تسهیل واردات کالاهای اساسی باید گام نخست باشد.» آلبرت بغزیان در گفت‌وگو با صمت به ابعاد مختلف لغو تحریم‌ها اشاره می‌کند و درباره اثرات آن بر اقتصاد کشور خاطرنشان می‌سازد: «مشکل اصلی که منجر به کسری بودجه می‌شود، نامتوازن بودن درآمدها و هزینه‌های دولت است. هر اقدامی که فروش نفت را افزایش دهد و بازگرداندن منابع حاصل از فروش نفت به داخل کشور را تسهیل کند، خود به خود می‌تواند کسری بودجه را کاهش دهد. البته به‌نظر هم می‌رسد هر توافقی که انجام شود، رفع تحریم خرید نفت از ایران در کانون آن قرار خواهد گرفت؛ پس می‌توانیم منتظر باشیم که فروش نفت کشور زمینه گشایش‌های مهمی از جمله تراز شدن هزینه‌ها و درآمدها را فراهم آورد. کاهش کسری بودجه طبیعی‌ترین اتفاقی است که در این روزها می‌تواند برای اقتصاد ایران بیفتد و طبیعتا کاهش کسری بودجه به کنترل رشد پایه پولی و نقدینگی هم منجر می‌شود. با این وصف، می‌توان گفت کنترل نرخ ارز و کاهش رشد نقدینگی می‌توانند به مهم‌ترین عوامل کاهش چشمگیر نرخ تورم در کشور تبدیل شوند.»

متن کامل گفت‌وگوی صمت با این اقتصاددان را در ادامه می‌خوانید.

◉ این روزها صحبت از احتمال دستیابی به توافقی غیررسمی، موقت یا... می‌شود که به هر روی بنا است از شدت تحریم‌ها بکاهد. این اتفاق چه اثری بر اقتصاد کشور خواهد داشت؟

شنیده‌ها نشان می‌دهد هدف دستیابی به یک توافق کوتاه‌مدت باشد تا برمبنای جلب اعتماد طرفین، دامنه توافق گام به گام بیشتر و بر میزان همکاری‌ها افزوده شود. این مسئله هم به‌نظر غیرطبیعی نیست. در برجام، عهدشکنی صورت گرفت و بنا به تصمیم یک جناح از قدرت حاکم بر ایالات متحده، این توافق کنار گذاشته شد. اکنون طرفین برای پذیرش سطح بالایی از شروط، به‌راحتی نمی‌توانند اعتماد یکدیگر را جلب کنند و این رویکرد چندان عجیب نیست.

هر توافقی که صورت بگیرد، در گام نخست باید مسئله تحریم نفت ایران را حل کند، زیرا مهم‌ترین بخش تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران، تحریم نفتی بوده و به‌نظر می‌رسد دولت هم برای رفع این مشکل حساسیت شدیدی دارد. به‌نظر می‌رسد در گام نخست اجازه دهند ایران روزانه حدود ۱.۵ میلیون بشکه نفت بفروشد و پس از اینکه شروطی که برای ایران گذاشته‌اند (گام اول مربوط به کاهش غنی‌سازی است) اجرا شد، به‌تدریج بر میزان فروش نفت افزوده و همزمان از تحریم‌های دیگر نیز کاسته شود.

◉ در حال حاضر گزارش‌ها از فروش ۱.۵ میلیون بشکه نفت در روز خبر می‌دهند. چنانچه سناریویی که گفتید اجرا شود، در گام نخست چه امتیاز جدی به ایران واگذار می‌شود؟

به نکته درستی اشاره کردید؛ هم‌اکنون فروش نفت ایران در همین حدود است، اما بازگرداندن منابع حاصل از آن به داخل کشور تقریبا غیرممکن شده است. از سوی دیگر حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد درآمدهای حاصل از فروش نفت برای دور زدن تحریم‌ها هزینه می‌شود و اگر فروش ۱.۵ میلیون بشکه در روز آزاد شود، از این هزینه‌ها کاسته خواهد شد و ایران می‌تواند منابع بیشتری را برای داخل کشور اختصاص دهد و آزادانه اقدام به فروش نفت کند. در هر صورت بعید نیست که هر بشکه نفت با آزاد شدن فروش ۱.۵ میلیون بشکه‌ای در روز، ۳۰ درصد بیشتر آورده ارزی داشته باشد.

اثری که این منابع بیشتر در کشور خواهد داشت، قابل‌ارزیابی نیست و همه چیز به این برمی‌گردد که منابع جدید را در کدام بخش‌ها سرمایه‌گذاری کنند. هرچه این منابع بیشتر در خدمت تولید و صنعت کشور قرار گیرد، اثرات بهتر و ملموس‌تری برای کشور خواهد داشت. این روند می‌تواند به‌تدریج و ظرف مدتی مشخص به رفع همیشگی تحریم‌ها منجر شود. در واقع این روندی است که به‌نظر می‌رسد می‌تواند مناقشه هسته‌ای ایران را به‌شکل مسالمت‌آمیز حل کند.

◉ اجرای تدریجی یک توافق هم می‌تواند بر اقتصاد ایران اثرات ملموسی داشته باشد؟

بله؛ توافقی که به‌تدریج اجرا شود هم می‌تواند به بهبود وضعیت منجر شود. در گام نخست، همین که مناقشه هسته‌ای حل شود، از میزان تورم انتظاری کاسته می‌شود. اینکه اقتصاد ایران دارای یک چشم‌انداز روشن باشد، به خودی خود می‌تواند باعث این شود که از وضعیت روانی که خود را آماده بحران می‌کند به وضعیت روانی که خود را آماده گشایش می‌کند، تغییر جهت پیدا کنیم و همین هم می‌تواند تا حدودی از بی‌ثباتی‌های موجود در کشور بکاهد.

به‌هر روی تاثیرات آغاز فروش آزادانه‌تر نفت ایران و امکان بازگشت منابع حاصل از فروش آن به داخل کشور در همان لحظات اولیه خود را در بازار غیررسمی ارز نشان خواهد داد. بازار ارز بنا بر تجربه، بیشترین تاثیر را از وضعیت متلاطم می‌گیرد، به همین دلیل هنگامی‌که توافقی حاصل می‌شود و از سطح تنش‌ها و مناقشات می‌کاهد، اثراتش به‌سرعت در بازار آزاد ارز مشهود می‌شود. توافق می‌تواند روند کاهنده نرخ دلار و دیگر ارزهای معتبر را شدت بخشد. منظور از ارزان شدن ارز، در نرخ محاسباتی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی که دولت آن را تعیین می‌کند نیست، بلکه منظور ارز بازار آزاد است. در بازار خودرو و دیگر بازارهایی که سوداگری بر آنها حاکم است نیز توافق به‌سرعت از میزان سوداگری‌ها خواهد کاست. کاهش تقاضای کاذب موجود در این بازارها (ارز، طلا، سکه، خودرو و...) رکودی نسبی را موجب خواهد شد، اما کاهش نرخ هم محتمل خواهد بود.

در تولید و به‌طور کلی بخش‌های اصلی صنایع کشور باید کمی منتظر بود. هرچند ثبات بازار ارز و مقابله با سوداگری در بازارهای موازی و غیرواقعی خود به خود اثراتی فوری بر وضعیت تولید خواهد داشت، اما اصولا یک سال زمان می‌برد تا تاثیرات یک تغییر وضعیت خود را در بازارهای واقعی نشان دهد. من فکر می‌کنم هرچه زودتر مشکلات واردات کالاهای واسطه‌ای و موردنیاز تولید رفع شود، اثرات توافق خود را بهتر و بیشتر در بخش واقعی اقتصاد نشان خواهد داد.

◉ در زمینه کسری بودجه نیز ما می‌توانیم انتظار کاهش چشمگیر داشته باشیم؟

این نتیجه باید حاصل شود. مشکل اصلی که منجر به کسری بودجه می‌شود، نامتوازن بودن درآمدها و هزینه‌های دولت است. هر اقدامی که فروش نفت را افزایش دهد و بازگرداندن منابع حاصل از فروش نفت به داخل کشور را تسهیل کند، خود به خود می‌تواند کسری بودجه را کاهش دهد. البته به‌نظر هم می‌رسد هر توافقی که انجام شود، رفع تحریم خرید نفت از ایران در کانون آن قرار خواهد گرفت؛ پس می‌توانیم منتظر باشیم که فروش نفت کشور زمینه گشایش‌های مهمی از جمله تراز شدن هزینه‌ها و درآمدها را فراهم آورد. کاهش کسری بودجه طبیعی‌ترین اتفاقی است که در این روزها می‌تواند برای اقتصاد ایران بیفتد و طبیعتا کاهش کسری بودجه به کنترل رشد پایه پولی و نقدینگی هم منجر می‌شود. با این وصف، می‌توان گفت کنترل نرخ ارز و کاهش رشد نقدینگی می‌توانند به مهم‌ترین عوامل کاهش چشمگیر نرخ تورم در کشور تبدیل شوند.

◉ این روزها در فصل نقل‌وانتقال مسکن قرار داریم و گزارش‌ها نشان می‌دهند در بازار اجاره، افزایش چشمگیر نرخ رخ داده است. چقدر می‌توان امیدوار بود که وضعیت بازار مسکن هم پس از توافق احتمالی سروسامان پیدا کند؟

من فکر می‌کنم آخرین بخشی که ممکن است این توافق بر آن اثر بگذارد، بخش مسکن است. در واقع اگر بخواهم صریح‌تر صحبت کنم باید تاکید کنم فکر نمی‌کنم کاهش تحریم‌ها یا رفع یکباره آن بتواند بخش مسکن را با کاهش نرخ مواجه کند. این بخش مشکلات خاص خود را دارد. سوداگری در حوزه مسکن تاریخی طولانی دارد و افراد به این راحتی حاضر نیستند سوداگری را رها کنند. گفته می‌شود برخی از بانک‌های کشور چندهزار واحد مسکونی خالی دارند.

◉ اجرای طرح‌های مالیاتی می‌تواند موثرتر باشد؟

حتما اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی و عایدی سرمایه می‌تواند به کاهش سوداگری در کشور و به‌طور خاص بخش مسکن منجر شود، اما من مطمئن نیستم که این اتفاق به این زودی‌ها رخ دهد. به‌هر حال باید پذیرفت با اجرای قانون یادشده، افزایش نرخ تا حد زیادی کنترل خواهد شد، اما این مهم بیشتر ناشی از ثبات در بازارهای دیگر خواهد بود و توافق چندان نمی‌تواند بازار مسکن را دچار تحولی شگرف کند. با این حال این مسئله می‌تواند تا حدی موجب رکود در بازار شود، چراکه از میزان سوداگری در این بخش کاسته خواهد شد و تمایل بیشتری برای حضور در بازارهای واقعی به‌وجود خواهد آمد.

◉ به‌تازگی یکی از اعضای موسسه‌ای تحقیقاتی اعلام کرده چون «سرک کشیدن به زندگی مردم» خطا است، با طرح مالیات بر عایدی سرمایه مخالفت شده است. جایگزینی برای این پایه مالیاتی وجود دارد؟

مالیات بر عایدی سرمایه، یکی از بهترین و محبوب‌ترین مالیات‌های امروز جهان است. این مالیات علاوه بر اینکه منجر به افزایش درآمد دولت خواهد شد، چون درآمد واقعی افراد را مبنا قرار می‌دهد، به‌سرعت می‌تواند توزیع عادلانه‌تر درآمد را هم محقق کند. من نمی‌دانم پایه مالیاتی مشابهی برای این نوع مالیات وجود دارد یا خیر، اما این را می‌دانم که هیچ پایه مالیاتی به اندازه پایه «عایدی سرمایه» نمی‌تواند همزمان با افزایش درآمدهای دولت، به بهبود عدالت اجتماعی منجر شود.

البته اگر مسئله اصلی «سرک کشیدن» در زندگی مردم باشد، بعید است هیچ کدام از پایه‌های مالیاتی را بتوان به تصویب رساند، چراکه در هر حال نیاز به سطحی از «سرک کشیدن» در زندگی مردم وجود دارد. با این همه من خودم با این منطق مشکل دارم و فکر نمی‌کنم بشود این استدلال را جدی گرفت. اینکه هر کسی بسته به درآمدهای واقعی سالانه خود در تامین هزینه‌های اداره کشور مشارکت کند، نیاز به اطلاعاتی واقعی از وضعیت درآمدهای افراد دارد و بدون وجود بانک اطلاعاتی هرگز نمی‌توانیم موفق به اخذ اصولی مالیات شویم. ضمن اینکه اخذ مالیات از نیروی کار (اعم از کارمند و کارگر) هم نوعی سرک کشیدن در زندگی مردم و اطلاع از وضعیت دستمزد افراد است، در حالی که امروز بالغ بر نیمی از درآمدهای مالیاتی دولت از این بخش تامین می‌شود.

◉ ایران مدتی است اقدام به تهاتر نفت با کالا کرده، در حالی که این اقدام مخالفان جدی در کشور دارد. به‌عنوان یک اقتصاددان تهاتر را اقدامی مثبت می‌دانید یا منفی؟

بستگی دارد که در مقابل فروش نفت چه چیزهایی دریافت شود. چنانچه کالاهایی که با نفت تهاتر می‌شوند، موردنیاز کشور باشند، منعی وجود ندارد. باید تاکید کنم تهاتر کردن بهتر از این است که نیازهای کشور همواره بی‌پاسخ بماند و نسبت به نیازهای واقعی کشور، بی‌تفاوت بود. در حال حاضر مهم‌ترین متقاضی تهاتر با ایران قزاقستان است و شنیده‌ها هم نشان می‌دهد این اقدام ازسوی مقامات دو کشور موفق قلمداد شده و همچنان هم ادامه دارد. به‌نظر من هر چه راه‌های بازرگانی و تجارت در مقابل اقتصاد ایران بیشتر باشد، در نهایت به سود کشور و اقتصاد خواهد بود. در حال حاضر هم من فکر می‌کنم بهتر است به‌جای اینکه اصل تهاتر را موردنقد قرار دهیم، چگونگی مراودات را تحلیل کنیم؛ اگر دولت به‌جای نفت عاج فیل یا کالای غیرمصرفی وارد کند، می‌توان به این نهاد نقد کرد که ثروت‌های زیرزمینی کشور را صرف واردات کالاهای بی‌مصرف و تجملی کرده است. اطلاع من نشان می‌دهد در این مدت بیشتر غذا، دارو یا کالاهای اساسی را با نفت تهاتر کرده‌اند که اقدامی مناسب و بجا بوده است. نباید فراموش کنیم که در ایران تولید غذا به اندازه نیاز کشور نیست و ما حتی اگر تحریم هم نباشیم، نمی‌توانیم در زمینه غذا برای بلندمدت خودکفا باشیم.

منظورم از کالاهای مصرفی تنها کالاهای اساسی یا غذا نیست. در شرایط فعلی حتی اگر تهاتر نفت با خودروهای ارزان خارجی هم انجام شود، قطعا به سود کشور خواهد بود. پس امیدوارم این سوءتفاهم ایجاد نشود که فقط تهاتر با کالاهای اساسی و مواد غذایی قابل‌دفاع است و در زمینه‌های دیگر مردود.

◉ برخی با مثال زدن وضعیت عراق در دهه ۹۰ میلادی، برنامه‌هایی از این دست را اقدام به فروش نفت در مقابل غذا می‌دانند. به‌نظر شما شباهتی میان دو کشور وجود دارد؟

من فکر نمی‌کنم ایران وضعیتی مشابه عراق در دهه ۹۰ میلادی داشته باشد. در آن زمان عراق پس از پایان جنگ هشت‌ساله به کویت حمله کرده بود و ارتش امریکا هم به این کشور حمله کرد. عراق در آن زمان کشوری جنگ‌زده بود که تحریم‌ها کاری با آن کردند که هزاران کودک بر اثر بی‌غذایی فوت کردند.امروز ایران کشوری جنگ‌زده نیست، اما از نظر وضعیت اقتصادی، شرایطی نامساعد دارد. ایران در ابتدای مسیری است که عراق دهه ۹۰ میلادی در انتهای آن قرار داشت. همان‌طور که گفتم ما چاره‌ای نداریم، جز اینکه غذا را وارد کنیم و اگر مسئله غذا به بحرانی جدی منجر شود، باید غذای موردنیاز مردم را به هر قیمتی وارد کنند. پس ضمن اینکه نباید تفاوت‌های ایران امروز و عراق دهه ۹۰ میلادی را نادیده گرفت، نفس گرفتن غذا در برابر نفت، مشکلی ندارد و باید از رسیدن به آن وضعیت، پیشاپیش جلوگیری کرد.

◉ سناریوهای دیگری برای توافق احتمالی میان ایران و امریکا مطرح است که آزاد کردن فروش نفت و وارد کردن کالاهای اساسی را گام اول آن می‌دانند. در این صورت هم توافق به سود ایران خواهد بود؟

به‌طور کلی هر اتفاقی که بتواند انتظارات تورمی را کاهش دهد، به سود کشور است. مهم‌ترین عامل افزایش انتظارات تورمی مناقشه هسته‌ای است و رفع این مشکل به خودی خود اقتصاد ایران را وارد دوره‌ای متفاوت خواهد کرد. پس تنش‌زدایی در هر صورت به نفع اقتصاد کشور است. با این همه بسیاری انتظار توافقی تدریجی و مرحله‌ای را دارند و تصور بر آن است که در این حالت هم آزاد کردن فروش مقدار مشخصی نفت و تسهیل واردات کالاهای اساسی باید گام نخست باشد. در صورت تحقق سناریویی که شما به آن اشاره کردید هم اقتصاد ایران نفع خواهد برد.

هر اتفاقی که بتواند انتظارات تورمی را کاهش دهد، به سود کشور است. مهم‌ترین عامل افزایش انتظارات تورمی مناقشه هسته‌ای است و رفع این مشکل به خودی خود اقتصاد ایران را وارد دوره‌ای متفاوت خواهد کرد

معدن معدن معدن

ممنوعیت واردات کالای خارجی دارای مشابه داخلی

رئیس کل دادگستری استان تهران گفت: جلوگیری از ثبت سفارش واردات محصولات دانش‌بنیان خارجی دارای مشابه داخلی باید در اولویت قرار گیرد. به گزارش مهر، علی القاصی رئیس کل دادگستری استان تهران در نشست بررسی مشکلات شرکت‌های دانش‌بنیان بر ضرورت همکاری حداکثری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت کار با هدف تسهیل و تسریع در روند ثبت شرکت‌های دانش‌بنیان تاکید کرد و گفت: استفاده از محصولات تولیدی شرکت‌های دانش‌بنیان در اجرای قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی» مصوب مجلس شورای اسلامی باید به‌عنوان یک ضرورت در دستور کار همگان قرار گیرد. رئیس کل دادگستری استان تهران با یادآوری اهمیت مبارزه جدی با قاچاق محصولات دانش‌بنیان و ضرورت همکاری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا، گمرکات، ضابطین دادگستری و دادستان‌های عمومی و انقلاب سراسر کشور اظهار کرد: جلوگیری از ثبت سفارش واردات محصولات دانش‌بنیان خارجی که مشابه آنها در حد نیاز کشور از سوی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان تولید می‌گردد، باید به‌عنوان یک اولویت از سوی نهادهای متولی و دستگاه‌های ذی‌ربط مورد پیگیری قرار گیرد. القاصی ضمن تاکید بر ضرورت حمایت همه جانبه دولت از شرکت‌های دانش‌بنیان به‌منظور تسهیل بازاریابی خارجی و صادرات آسان این محصولات به خارج از کشور گفت: بانک مرکزی در تخصیص و تأمین ارز مورد نیاز شرکت‌های دانش‌بنیان برای واردات مواد اولیه مورد نیاز خود نقش مهم و غیرقابل انکاری دارد و انجام هر چه بهتر این مهم همکاری حداکثری بانک مرکزی را می‌طلبد.

چرا دانش‌بنیان‌ها از پس معضلات دارویی برنمی‌آیند؟

درد بی‌درمان کمبود نقدینگی

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

براساس آمار شهریور سال گذشته معاونت علمی و فناوری، از ۳۰-۳۶ میلیارد انواع داروی مصرفی سالانه در کشور نزدیک به ۹۷ درصد ساخت داخل است و این میزان ۶۸ درصد ارزش فروش کل داروها را به خود اختصاص می‌دهد. به‌بیان دیگر، فروش داروهای وارداتی از نظر عددی ۳ درصد و از نظر ارزش ریالی ۳۲ درصد را تشکیل می‌دهند. همچنین، حدود ۹۰ شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه تولید دارو فعالیت می‌کنند که صفر تا ۱۰۰ این فرآیند را برعهده دارند و با تولیدات خود یک میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی برای کشور به‌ارمغان آورده‌اند؛ حدود ۷۰ شرکت دانش‌بنیان در حوزه تولید مواد اولیه فعالیت می‌کنند و از این طریق، مانع ارزبری می‌شوند، اما باتوجه به این توان فنی بالا گویا دانش‌بنیان‌ها هنوز حریف معضلات دارویی کشور از جمله کمبود آن در بازار نشده‌اند.

صمت در این گزارش به اصلی‌ترین چالش‌های دانش‌بنیان‌های فعال در زمینه تولید دارو پرداخته است.

عکس: صمت

یکی از معضلاتی که در نتیجه اعمال تحریم‌ها به‌وجود آمد و در صورت تخصیص یا تخصیص نیافتن اعتبار نیز همچنان باقی خواهد ماند، افت کیفیت داروهای تولیدی است

فرمولاسیون یا تولید

آمارها حاکی از آن است که نزدیک به ۹۵ درصد داروی کشور در داخل تولید می‌شود و تنها ۵ درصد داروها که در زمره داروهای های‌تک شناخته می‌شوند، وارد می‌شود، اما معضل اصلی این است که در تولید همان ۹۵ درصد، وابسته به واردات مواد موثره هستیم.

به‌گفته حامد دائمی، عضو هیات‌علمی پژوهشگاه رویان و مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان فعال در گفت‌وگویی که سال گذشته با مهر داشته است؛ غالب موادموثره دارویی را وارد می‌کنیم و روندی هم که به نام تولید در کشور از آن یاد می‌شود، در واقع فرمولاسیون است و تعداد خیلی کمی شرکت در سطح کشور وجود دارد که ماده موثره را خودشان تولید کنند؛ وقتی هم که تولید می‌کنند یک یا ۲ مرحله قبل از فرمولاسیون است. از آنجایی که تحقیق، توسعه و تولید بسیار هزینه‌بر و زمانبر است، خیلی وقت‌ها معقول است که قسمت‌هایی از آن فرمولاسیون را وارد کشور کرد. علت هم این است که خیلی وقت‌ها بازار فقط محدود به بازار کشور خودی است و به‌دلیل مشکلات صادرات، خیلی مقرون‌به‌صرفه نیست که یک واحد تولیدی برای تولید یک دارو فعالیت کند.

خطر افت کیفیت داروهای تولید داخل

سیدسعید میرحسینیان، مدیرعامل یک شرکت خلاق در زمینه فناوری‌های تولید دارو در گفت‌وگو با صمت گفت: یکی از معضلاتی که در نتیجه اعمال تحریم‌ها به‌وجود آمد و در صورت تخصیص یا تخصیص نیافتن اعتبار نیز همچنان باقی خواهد ماند، افت کیفیت داروهای تولیدی است. این معضل در آینده‌ای نه‌چندان دور مشکلات جدی را برای مردم ایجاد می‌کند. معضل کاهش کیفیت داروها آنجایی خود را نشان می‌دهد که باوجود تحریم‌ها، شرکت‌های داروسازی نمی‌توانند مواد اولیه باکیفیتی را که تا پیش از آن از اروپا خریداری می‌کردند، تهیه کنند. در واقع، تحریم‌ها باعث شد کیفیت مواد اولیه برای تولید دارو در کشور با مشکل اساسی مواجه شود و امروزه مواد اولیه درجه ۳ دنیا را هم از دست داده‌ایم. اگر بتوانیم با توان دانش‌بنیان‌ها کیفیت مواد اولیه را در مرحله ساخت افزایش دهیم و از یک‌سو هم حمایت همه‌جانبه‌ای از تولید این مواد صورت گیرد، مهم‌ترین وجه داروسازی را که افزایش کیفیت و کاستن هزینه‌های تامین دارو در زمان اوج‌گیری یک بیماری است، بهبود بخشیده‌ایم.

سلامت در گرو واردات مواد اولیه مرغوب

وی افزود: از آنجایی که طول درمان مراحل متفاوتی دارد، هرچقدر کیفیت داروها در مراحل اولیه درمان بالاتر باشد و بیمار به مراحل بعدی بیماری و درمان نرسد، هزینه درمان کاهش می‌یابد. این روند یعنی کاهش هزینه درمان مستلزم ساخت داروهای باکیفیت است که هزینه زیادی بر مردم تحمیل نمی‌کند. در کل، اگر از دانش‌بنیان‌ها در تولید مواد اولیه دارو حمایت ویژه شود، از یک‌سو سلامت اولیه مردم کمتر به‌خطر می‌افتد و روند بیماری کند یا متوقف می‌شود و از سویی دیگر هم، با افزایش کیفیت، شاهد صادرات سودآورتری هم خواهیم بود.

وی ادامه داد: تا حدی شاهد تولید مواد اولیه باکیفیت از سوی برخی شرکت‌های دانش‌بنیان بوده‌ایم؛ اما هنوز به آن میزان موردانتظار نرسیده‌ایم. در حال حاضر مواد اولیه بیشتر داروهای ساخت داخل وارداتی است که کیفیت گذشته را هم ندارد.

میرحسینیان افزود: در واقع، مهم‌ترین بخش حمایت از دانش‌بنیان‌ها در ارتقای کیفیت دارو است. در چند سال اخیر به‌دلیل تحریم‌ها، کیفیت مواد اولیه وارداتی و داروهای ساخت داخل افت کرده است. به‌عبارتی، با افت کیفیت داروهای تولید داخل نرخ داروهای خارجی بیش از گذشته افزایش یافته است.

وی بااشاره به اهمیت تولید مواد اولیه داخلی گفت: بنابراین اگر ظرفیت تولید مواد اولیه مرغوب داخلی را بالا ببریم، می‌توانیم در تولید بیشتر داروهای مهم و پرمصرف به خودکفایی با نرخ مناسب برسیم، بنابراین اگر حمایت پایه‌ای انجام شود تا تجهیزات لازم برای احداث چنین مجموعه‌هایی در تولید مواد اولیه ارزان‌تر تمام شود، افزون بر افزایش کیفیت مواد اولیه می‌توانیم شاهد ثبات نرخ دارو هم باشیم.

میرحسینیان گفت: مواد اولیه فعلی که به‌دلیل تحریم مجبور می‌شویم با کیفیت پایینی وارد کنیم، ما را به کیفیت داروهای یک دهه اخیر نمی‌رساند. در حال حاضر داروهایی که با مواد اولیه داخلی ساخته می‌شود، توان رقابت با کشور کره و مشابه آن را دارد و این دستاورد بزرگی است که با تولید مواد اولیه داخلی هزینه درمان به‌صورت خودکار و در سیستم بیمه‌ای کاهش می‌یابد و با این روند نرخ دارو برای مردم پایین‌تر آورده می‌شود.

وی ادامه داد: نرخ دارو تنها وابسته به مواد اولیه نیست. وقتی در کل کشور تورم ۴۰ تا ۴۵ درصدی وجود داشته باشد، به‌معنای افزایش هزینه در همه بخش‌های تولید است که روی نرخ کالا تاثیر جدی می‌گذارد که دارو از آن مستثنا نیست، چرا که همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد، تمام هزینه آن وابسته به مواد اولیه نیست، اما اگر نرخ اولیه را ثابت نگه داریم، افزایش قیمت‌های سالانه دارو به مردم و سازمان‌های بیمه‌گر فشار وارد نمی‌کند.

کارنامه درخشان دانش‌بنیان‌ها

وی وضعیت شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه تولید دارو را مساعد دانست و گفت: در تامین مواد اولیه داروهای با فناوری پیشرفته، شرایط بسیار خوبی داریم و دانش‌بنیان‌ها توانستند مواد اولیه باکیفیتی را برای ساخت این داروها تولید کنند که با استانداردهای روز دنیا رقابت می‌کنند. در کل، از نظر کیفیت مواد اولیه آنچه در داخل ساخته شده است، با استانداردهای اروپا برابری می‌کند، اگر هم در برخی موارد فاصله داریم، در بخش کنترل است، نه کیفیت.

میرحسینیان گفت: تاکنون ۳۰ تا ۴۰ درصد راه خودکفایی در تامین داروهای اولیه را رفته‌ایم. بی‌شک می‌توان اذعان کرد که تا ۱۰ سال آینده با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان، کشور به نقطه‌ای می‌رسد که تمامی مواد اولیه داروهای تولیدی از داخل کشور تامین می‌شود. باوجود دانش فنی تنها باید هزینه برای بسترسازی ساخت مواد اولیه ایجاد شود تا به این رویا برسیم.

از نظر کیفیت مواد اولیه آنچه در داخل ساخته شده با استانداردهای اروپا برابری می‌کند و اگر هم در برخی موارد فاصله داریم، در بخش کنترل است، نه کیفیت

سهم ۱۰ درصدی داروهای زیست‌فناوری از بازار

از سوی دیگر، محمدرضا کاظمعلی، داروساز و دبیر انجمن تولیدکنندگان محصولات بیوتکنولوژی پزشکی ایران بااشاره به جایگاه ایران در حوزه دارو و واکسن در گفت‌وگو با صمت گفت: در حال حاضر دنیا به‌سمت یک رویداد انقلابی در عرصه دارو به‌ویژه تولید داروهای ساخته‌شده با فناوری‌های زیستی (بایوتک) حرکت می‌کند. گفتنی است، گردش بازار دارویی ایران نزدیک به ۲۲ هزار میلیارد تومان است که نزدیک به ۲هزارمیلیارد تومان آن به داروهای بایوتکنولوژی اختصاص دارد. وی افزود: باتوجه به آمارهای گفته‌شده، ۱۰ درصد بازار ما را داروهای بایوتکنولوژیک (داروهایی که با فناوری‌های زیستی تولید شده‌اند) به خود اختصاص داده، در حالی که در جهان این میزان به ۳۰ درصد می‌رسد. این اعداد نشان‌دهنده شکاف در حوزه داروهای تکنولوژیک در ایران است. به‌اعتقاد من، این شکاف ۲۰ درصدی را باید فارغ‌التحصیلان و داروسازان ما با بهره‌گیری از امکاناتی که دانش‌بنیان‌ها می‌دهند، رفع کنند. این امر می‌تواند در زمینه واکسن‌سازی کشور بسیار اهمیت داشته باشد. اتفاقی که در زمان شیوع کووید ۱۹ در جهان افتاد، باعث شد که صنعت داروسازی به‌ویژه واکسن و واکسیناسیون جهش چندپله‌ای داشته باشد. برای مثال، تاکنون بسیاری از پلتفرم‌های واکسن در جهان وجود داشت که آزمایشی روی آنها انجام نگرفته بود، اما شیوع کووید ۱۹ باعث شد که دانشمندان نسبت به ظرفیت‌های موجود دست به اقدامات گسترده‌تری بزنند.

کاظمعلی درباره تاثیر شیوع اپیدمی‌ها به‌ویژه کووید ۱۹ بر صنعت داروسازی کشور گفت: در واقع، شیوع کووید ۱۹ در کشور ما هم باعث شد که اتفاقات گسترده‌ای در حوزه دارو به‌وجود بیاید و گروه‌های داروسازی، پلتفرم‌های مختلفی را مورد بررسی و پژوهش قرار دهند. با ادامه این روال، ما می‌توانیم تا ۵ الی ۶ سال آینده تبدیل به یکی از قطب‌های واکسن‌سازی در دنیا شویم. کرونا با همه بدی‌هایش موتور محرکی بر صنعت داروسازی ما شد تا بتوانیم روالی را که در گذشته درباره تولید برخی داروها وجود داشت، دوباره از سر بگیریم.

وی بااشاره به وضعیت مطلوب کشور درباره تولید واکسن گفت: باید نسبت به این هدف بسیار خوشبین بود، در حقیقت ما می‌توانیم تا ۵ الی ۶ سال آینده تبدیل به یکی از قطب‌های واکسن‌سازی در خاورمیانه شویم. برای مثال، ما حتی می‌توانیم واکسن‌هایی نظیر HPV را به دنیا صادر کنیم. در صورت زمینه‌سازی‌های مساعد تا چند سال آینده، توانایی صادر کردن این واکسن را به دنیا خواهیم داشت. نکته قابل‌ذکر اینجا است که تاکنون تعداد واکسن‌سازهای ما محدود بوده، اما همواره نیازهای ما بالا است و به‌همین دلیل نمی‌توانیم در شرایط فعلی صادراتی داشته باشیم، از سوی دیگر، دنیا به‌سمتی می‌رود که همواره ویروس‌های جدید در حال ظهور هستند، به‌همین دلیل ما هم مانند سایر شرکت‌های داروسازی دنیا باید خود را برای مقابله با آنها آماده کنیم.

سخن پایانی

به‌گفته کارشناسان، در این گزارش وقتی صحبت از تولید دارو می‌شود، از آنجایی که با سلامت مردم ارتباط مستقیمی دارد، باید طبق استانداردهای اروپا و امریکا تولید شده باشد. شاید در تولید دیگر کالاها که ارتباط مستقیمی با سلامت مردم ندارند، بتوان استانداردهای داخلی را مدنظر قرار داد، اما زمانی که یک شرکت دانش‌بنیان در عرصه دارو در داخل کشور فعالیت می‌کند، باید توان رقابت با شرکت‌های خارجی را داشته باشد؛ این گزاره نه‌تنها کمال‌گرایی نیست، بلکه یک ضرورت جدی در عرصه تولید دارو است، بنابراین دانش‌بنیان‌های فعال در زمینه دارو نه‌تنها موظف به حرکت در مسیر استانداردهای روز هستند، بلکه باید با چالش‌هایی از جمله عدم‌نقدینگی برای تهیه مواد اولیه و دیگر چالش‌های ذکرشده دست‌وپنجه نرم کنند. بی‌شک هدف نهایی از تاسیس یک شرکت دانش‌بنیان، تولید محصولات باکیفیتی است که توانایی رقابت با همتایان خارجی خود را داشته باشد. در واقع، اگر شرکتی تولیداتی داشته باشد که نیاز داخل را برآورده کند و مانع از خروج ارز شود، رسالت خود را به‌عنوان دانش‌بنیان بودن به‌ثمر رسانده است.

یادداشت

بسترسازی برای تولید داروهای گیاهی

حسین رستمی‌احمدوندی
فعال دانش‌بنیان

ایران از تنوع اقلیمی مطلوبی برای کشت انواع گیاهی برخوردار است و می‌توان نسبت به سود حاصل از آن امیدوار بود. بیشتر گیاهان دارویی که در کشور کشت می‌شوند، مقاوم به کم‌آبی هستند و در مناطق خشک کشور هم می‌توانند رویش داشته باشند و سازگاری خوبی دارند. در بخش زراعت، چالش‌هایی وجود دارد که با گذشت چند دهه از فعالیت مستمر دانش‌بنیان‌ها در این حوزه، هنوز حل‌نشده باقی مانده است. برای مثال، کشت گیاهان وحشی، زمین خاص خود را می‌طلبد و نباید در هر زمینی کاشته شوند، در حالی که به‌طورمعمول چنین اصولی رعایت نمی‌شود، مانند آن است که اجازه دهیم زیستگاه حیوانات‌وحشی در شهر دایر شود که این روند نه برای گیاه خوب است و نه برای دیگر محصولات کشاورزی.

براساس آمارها، در ایران هزار و ۳۰۰ گونه منحصر به فرد گیاهی وجود دارد، اما از آنجا که این مهم چه به‌لحاظ درمانی و چه به‌لحاظ اقتصادی کمتر موردتوجه قرار گرفته است، سهم ایران در تجارت جهانی گیاهان دارویی کمتر از ۲ درصد است، در حالی که طبق آمار جهانی ۸۰ درصد مردم جهان در حال حاضر برای درمان، از گیاهان دارویی استفاده می‌کنند.

اتخاذ نکردن سیاست‌های راهبردی در مدیریت گیاهان دارویی کشور و استفاده نکردن از روش‌های علمی و صحیح در کاشت، داشت و برداشت و همچنین ضعف در بهره‌برداری صنعتی و اقتصادی از مهم‌ترین دلایل ضعف در تولید و تجارت گیاهان دارویی به‌شمار می‌آید. البته باید به مواردی نظیر کاهش تولید تخصصی گیاهان دارویی به دلایل مختلف از جمله کمبود مراکز تخصصی فرآوری گیاهان دارویی هم اشاره کرد که منجر به عقب‌ماندگی در این حوزه شده است. چالش‌های متعددی در مسیر توسعه کشت و صنعت گیاهان دارویی وجود دارد که با شناخت دقیق این چالش‌ها و رفع آنها می‌توان به‌سمت توسعه این صنعت در کشور حرکت کرد. برای کشت گیاهان‌وحشی نیازمند اقداماتی برای رویش باکیفیت‌تر آنها در زمین‌های مخصوص هستیم که شرکت‌ها به‌تنهایی توانایی فراهم آوردن این شرایط را ندارند، بنابراین آنها نیازمند حمایت سازمانی هستند. به‌گفته این فعال بازار گیاهان دارویی، برای تولید انبوه گیاهان، مکانیزاسیون در روند تولید از راهکارهای موثری است که می‌تواند به‌کار گرفته شود، به‌طوری که مراحل کاشت، داشت و برداشت گیاهان دارویی با ماشین‌آلات، منجر به تولید انبوه و بهره‌وری بالایی شود که راه را برای تجاری‌سازی در ابعاد وسیع هموارتر می‌کند.

متاسفانه در بسیاری از موارد به‌ویژه درباره گیاهی نظیر زعفران که با عنوان طلای سرخ هم شناخته می‌شود، هنوز برداشت در بیشتر مزارع به‌صورت سنتی و دستی انجام می‌شود و به‌طورکامل مکانیزه نیست، در حالی که می‌توان با مکانیزه کردن مرحله برداشت، به تولیدات بیشتری از این گیاه دست یافت و ارز بیشتری وارد کشور کرد. چندی پیش، برای نخستین‌بار گیاه کاملینا را از اروپا وارد کردیم و با فرآیندهای مکانیزه توانستیم سطح زیرکشت آن را به ۱۳ هزار هکتار برسانیم؛ گفتنی است، دلیل استقبال کشاورزان از کشت این گیاه، این است که تمام مراحل آن مکانیزه است. بازار از دیگر چالش‌های توسعه دانش‌بنیان‌ها در امر تجاری‌سازی گیاهان دارویی است. متاسفانه فرآیند استانداردسازی گیاهان در کشور انجام نمی‌شود و این باعث شده است که بازارهای خارجی توجه چندانی به گیاهانی که به‌طورمستقیم از ایران صادر می‌شوند، نداشته باشند و ترجیح بدهند از کشورهای دیگری که بسته‌بندی و استانداردهای لازم را دارند، خرید کنند، در حالی که گیاه اصلی از ایران تهیه شده است.

ظرفیت کشورمان در تولید انبوه این گیاهان به‌قدری بالا است که انتظار می‌رود برای کشت هر گیاه، ماشین‌آلات ویژه‌ای طراحی شود، چرا که با تولید انبوه، به‌واسطه کاربرد فناوری، سودهای کلانی حاصل می‌شود و صرفه اقتصادی بالایی خواهد داشت. بنابراین، توجه به شیوه زراعت و مکانیزه شدن آن و بازارسازی مناسب؛ ۲ راهکار برای توسعه تجاری‌سازی گیاهان زراعی است.

گزارش خبری

راه نقش‌آفرینی در آینده بازار انرژی

همزمان با پیشرفت دانش و فناوری ساخت مجموعه‌های چندمنظوره در صنایع مختلف در راستای افزایش بهره‌وری، یکسان‌سازی تولید موردتوجه ویژه‌ای قرار گرفته و در این میان ساخت پتروپالایشگاه‌ها با هدف تجمیع واحدهای پتروشیمی و پالایشگاهی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. وضعیت کشورهای پیشرو در تکمیل زنجیره ارزش منابع پایین‌دستی نفت، نشان می‌دهد این حوزه ظرفیت بالای درآمدزایی دارد و رویکرد اصلی این کشورها تجمیع و تمرکز واحدهای شیمیایی از طریق توسعه زنجیره ارزش پتروپالایشگاه‌ها بوده است.

به‌طور کلی بررسی نرخ مواد در طول زنجیره ارزش مواد پتروشیمیایی از نفت خام از جمله آروماتیک‌ها و اولفین‌ها نشان می‌دهد توسعه زنجیره ارزش تا ۳ لایه امکان ایجاد ارزش افزوده ۸ برابری از نفت خام را دارد؛ از همین‌رو در حال حاضر بسیاری از کشورهای دنیا با سرمایه‌گذاری در حوزه صنایع پتروپالایشی و توسعه این واحدها به‌دنبال ایجاد حداکثر ارزش افزوده از نفت خام هستند.

رقابت کشورهای آسیایی

در همسایگی ایران کشورهایی هستند که در حوزه صنایع پتروپالایشی سرمایه‌گذاری بسیاری انجام داده‌اند و باوجود اینکه محدودیتی بابت فروش نفت خام ندارند، اما باتوجه به روند رشد صنعت پتروپالایشی در دنیا و سود سرشار این صنعت، سرمایه‌گذاری خود را معطوف به ساخت پتروپالایشگاه و پارک‌های شیمیایی کرده‌اند و رفته‌رفته از خام‌فروشی نفت فاصله می‌گیرند. برای مثال شرکت صنایع پتروشیمی کویت (KIPIC)، یکی از شرکت‌های تابعه کویت پترولیوم، در نظر دارد برای تکمیل پالایشگاه الزور (Al-Zour) واحدهای تولید بنزین، مواد آروماتیک، تولید اولفین‌ها و محصولات پلی‌پروپیلن برای تولید نزدیک ۲.۷ میلیون تن مواد آروماتیک و پلی‌پروپیلن بسازد. این واحد که براساس نفت خام سنگین طراحی شده، در کنار تولید فرآورده‌های نفتی، روزانه ۲۲۵ هزار بشکه نفت‌کوره کم‌گوگرد برای تولید برق نیز تامین می‌کند. همچنین عربستان سعودی با هدف بهبود کیفیت سوخت در حال اجرای دو پروژه ۴۰۰ هزار بشکه‌ای رأس تانورا (RasTanura) و ریاض آرامکو (Riyadh Aramco) است و عمان، دیگر همسایه عربی ایران پتروپالایشگاه الدقم (Duqm) را در دست ساخت دارد که با بهره‌برداری از آن منطقه دقم به قطب منطقه‌ای صنعت فولاد، ذخیره‌سازی منابع هیدروکربنی، فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی تبدیل خواهد شد.

غفلت از رشد بازار محصولات پالایشی منطقه

همسایگان ایران نظیر عراق، افغانستان، پاکستان و ترکیه به‌تنهایی در سال ۱۴۰۰ به میزان ۱۷۵ میلیون لیتر در روز واردات فرآورده‌های بنزین، گازوئیل و نفت سفید داشته‌اند. این رقم معادل احداث ظرفیت پالایشی ۲ میلیون بشکه‌ای در روز است. نگاهی به تغییرات سرانه مصرف شیمیایی در کشورهای دنیا و همچنین تغییر سوخت وسایل نقلیه نشان می‌دهد رویکرد تغییر از پالایشگاه به پتروپالایشگاه استراتژیک و آینده‌بینانه است. با افزایش جمعیت کره زمین و تغییر سبک زندگی افراد به‌ویژه در کشورهای توسعه‌یافته، مصرف مواد شیمیایی مشتقات نفتی روند رو به رشدی دارد. از سوی دیگر با پیشرفت فناوری وسایل نقلیه و ملاحظات محیط‌زیستی، سوخت خودروها در حال تبدیل شدن به سوخت‌های پاک است. در این میان باتوجه به نتایج مطالعات ارائه‌شده در کنگره جهانی پالایشگاه و پتروشیمی تقاضای بنزین و نفت کوره در سال‌های آینده با کاهش قابل‌توجهی در اروپا و شمال امریکا مواجه خواهد شد، اما کشورهای غرب آسیا و افریقا همچنان افزایش تقاضا خواهند داشت. طبق بند ۱۳ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در حوزه انرژی، اقتصاد ایران باید با افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی از خام‌فروشی نفت به سمت پالایش و تولید فرآورده‌های نفتی حرکت می‌کرد، اما باوجود این سیاست و با غفلت از روند رو به رشد بازارهای منطقه‌ای و جهانی عملکرد مناسبی صورت نگرفته است.

توسعه صنعت پتروپالایشگاهی

توسعه صنعت پتروپالایشگاهی از جمله برنامه‌های کشورهای توسعه‌یافته و درحال‌توسعه دنیاست. کشورهای توسعه‌یافته با ایجاد پارک‌های شیمیایی و صنایع پتروپالایشگاهی و ارائه اعتبارات و تسهیلات مناسب و ویژه به این صنایع، زمینه رشد چشمگیر صنایع پتروپالایشی خود را فراهم کرده‌اند. این کشورها با توسعه صنایع تبدیلی نفت خام به فرآورده‌های سودآور، سعی در نقش‌آفرینی در آینده بازار انرژی دنیا دارند. در این میان، ایران که سابقه‌ای طولانی در صنعت پالایشگاهی دنیا دارد، از مشکلات عدیده‌ای همچون فرسودگی تاسیسات و تجهیزات پالایشگاهی، عدم بازدهی مناسب در صنایع میان‌دستی و پایین‌دستی نفت خام و فقدان اعتبارات لازم برای نوسازی و توسعه صنایع پالایشگاهی خود رنج می‌برد؛ بنابراین ایجاد یک تحول ازسوی مقامات اجرایی در ساختار پالایشگاه‌های کشور ضروری است تا متناسب با تغییر بازار انرژی منطقه‌ای و جهانی به سمت تنوع بیشتر در سبد محصولات تولیدی حرکت کند. این امر مستلزم ایجاد هماهنگی بین واحدهای پالایشی و مجتمع‌های پتروشیمی است که رسیدن به این هدف با تکمیل پروژه‌های پتروپالایشگاهی نیمه‌کاره کشور میسر است.

در این شرایط ضروری است دولت با برنامه‌ریزی و تنظیم‌گری بلندمدت و شناسایی بازارهای داخلی و خارجی افزایش ظرفیت پالایشی را ذیل قانون پتروپالایشگاه‌ها به‌صورت صحیح ریل‌گذاری کند تا در آینده کشورمان بتواند نقش مهمی در بازارهای آینده پتروشیمیایی و حتی سوختی منطقه داشته باشد.

درخواست صرفه‌جویی در مصرف برق

سخنگوی صنعت برق گفت: افزایش دمای قابل‌توجهی برای روزهای دوشنبه تا چهارشنبه پیش‌بینی شده که ممکن است میزان مصرف برق به ۶۸ هزار مگاوات برسد. مصطفی رجبی مشهدی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به اینکه مصرف برق در روز ابتدایی این هفته تقریبا با روز چهارشنبه هفته گذشته یکسان است، گفت: مصرف برق در روز شنبه نزدیک ۶۵ هزار مگاوات بود که معادل روز چهارشنبه، ۳۱ خرداد بود.

وی در پاسخ به این سوال که قطعی برق برخی از استان‌ها ممکن است به‌دلیل ناترازی برق باشد، گفت: شبکه برق در وضعیت پایدار است و در هیچ جا کمبود برق ناشی از کمبود تولید نبوده و خوشبختانه تاکنون کمبود برق نداشته‌ایم.

رجبی مشهدی اضافه کرد: باتوجه به افزایش دما در کشور مصرف ۶۸ هزار مگاواتی برق در روز چهارشنبه هفته جاری پیش‌بینی می‌شود که عدد قابل‌توجهی است؛ یعنی افزایش مصرف ۲ هزار مگاواتی برق نسبت به روز شنبه پیش‌بینی می‌شود.

سخنگوی صنعت برق در پاسخ به این سوال که آیا افزایش مصرف برق ممکن است منجر به محدودیت صنایع و یا قطعی برق شود، خاطرنشان کرد: با پیش‌بینی‌های صورت‌گرفته در تامین برق صنایع و شبکه خانگی مشکلی نخواهیم داشت.

رجبی مشهدی اضافه کرد: از تمامی شهروندان درخواست می‌شود در روزهای دوشنبه، سه‌شنبه و چهارشنبه مدیریت مصرف بیشتری داشته باشند تا به تامین برق تمامی مشترکان کمک کنند.

پیش‌بینی ۲۵۰ میلیون مترمکعب ناترازی برای سال جاری

آیین‌نامه جدید تعرفه‌های گاز تصویب شد

گروه انرژی
editor@smtnews.ir

نخستین همایش مقاوم‌سازی تاسیسات و تجهیزات تولید، انتقال و شبکه توزیع گاز طبیعی کشور و سمینار بررسی و تدوین آیین‌نامه نظارت بر حسن اجرای استانداردهای تخصصی شرکت ملی گاز ایران در مرکز همایش‌های بین‌المللی وزارت نفت برگزار شد. در این همایش مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران بر تدوین نقشه راه و سند جامع مقاوم‌سازی صنعت گاز تاکید کرد و از تصویب آیین‌نامه جدید تعرفه‌های گاز برای مشترکان کم‌مصرف خبر داد. به‌گفته مجید چگینی آیین‌نامه جدید تعرفه‌های گاز تصویب شده و به‌زودی جزئیات آن اعلام می‌شود. آنچه در ادامه می‌خوانید گزارش صمت از موارد مطرح در این همایش است.

تشویق مشترکان خوش‌مصرف

مجید چگینی با اشاره به تدوین مصوبه جدید تعرفه‌های گاز گفت: در تعرفه‌گذاری جدید تعداد پلکان‌های مصرفی تغییر کرده و برای مشترکان خوش‌مصرف، مشوق‌هایی لحاظ شده است. وی افزود: تعرفه‌های جدید به تصویب هیات دولت رسیده و آیین‌نامه پس از تایید هیات دولت به شرکت ملی گاز و واحدهای تابعه برای اجرا ابلاغ شده و به‌زودی اعلام عمومی خواهد شد. وی با اشاره به میزان مصرف گاز در کشور افزود: شرایط مصرف گاز در کشور نسبت به سال گذشته بهتر شده و دامنه مصرف نسبت به پله‌هایی که قبلا بود تغییر کرده است. چگینی درباره برنامه شرکت ملی گاز ایران برای تشویق مشترکان خوش‌مصرف گفت: آیین‌نامه جدید تشویق هم برای مشترکان در نظر گرفته شده و به‌زودی اجرایی خواهد شد. چگینی با تاکید بر تامین سوخت نیروگاه‌ها نیز گفت: روزانه ۳۰۹ میلیون مترمکعب سوخت به نیروگاه‌ها تحویل می‌شود که به این ترتیب بالاترین حجم گاز در این دوره به نیروگاه‌ها اختصاص یافته است. براساس برنامه‌ریزی امسال نیز میزان گاز تخصیصی برای تامین گاز موردنیاز نیروگاه‌ها، افزایش قابل‌توجهی داشته و این روند ادامه خواهد داشت.

مراوده با ترکمنستان، ترکیه و عراق

مدیرعامل شرکت ملی گاز درباره آخرین وضعیت قرارداد واردات گاز از ترکمنستان، اظهار کرد: در حال مذاکره هستیم و مذاکرات ادامه دارد. وی همچنین درباره بدهی گازی عراق به ایران گفت: وزارت برق عراق کل بدهی را پرداخت کرده و میزان بدهی صفر شده، اما مشکل ما انتقال وجه از بانک عراق به ایران است. مدیرعامل شرکت گاز درباره تمدید قرارداد گاز با ترکیه نیز اظهار کرد: مذاکرات با این کشور در حال انجام است. البته باتوجه به اینکه این قرارداد تا سال ۲۰۲۶ ادامه دارد برای تمدید آن زمان داریم، اما باید گفت این کشور درخواست تمدید کرده است.

مقاوم‌سازی صنعت گاز در راه است

مدیرعامل شرکت ملی گاز همچنین در این همایش با اشاره به اهمیت مقاوم‌سازی در صنعت گاز اظهار کرد: شرکت ملی گاز مسئولیت سنگینی دارد و مجموعه تاسیساتی در بخش تولید، انتقال و توزیع در این صنعت موجود است؛ به‌گونه‌ای که ۷۰ درصد انرژی کشور را تامین می‌کند و اکنون این شرکت یکی از شرکت‌های برتر دنیا به‌شمار می‌آید. وی اضافه کرد: شرکت ملی گاز علاوه بر تامین نیاز بخش خانگی و تجاری نیاز صنایع بزرگ کشور که محور اصلی تولید هستند را نیز تامین می‌کند؛ بنابراین مقاوم‌سازی این تجهیزات برای جلوگیری از بروز هرگونه اختلال در امر خدمت‌رسانی امری مهم و ضروری است. به‌گفته مدیرعامل شرکت ملی گاز مقاوم‌سازی ابعاد مختلفی دارد و صرفا نباید از بعد فیزیکی به آن نگاه شود، چراکه مقاوم‌سازی نیروی انسانی اهمیت بیشتری دارد. چنانچه زمستان سال قبل شاهد اقدامات جهادی نیروی انسانی برای تامین گاز بودیم و همین موضوع اهمیت این مسئله را نشان می‌دهد. چگینی با تاکید بر اینکه مقاوم‌سازی در حوزه پدافند غیرعامل نیز اهمیت دارد، تصریح کرد: مولفه‌هایی که برای پدافند غیرعامل تعریف شده پیشگیری و ایجاد آمادگی برای مواقع بحران است. در این راستا تجربیاتی در دنیا وجود دارد که باید از آنها الگو بگیریم. به‌نظر می‌رسد در این حوزه باید فعال‌تر عمل کنیم. مدیرعامل شرکت ملی گاز اضافه کرد: اگر قرار است یک برنامه بلندمدت را در نظر بگیریم، باید تمام عوامل را در کنار هم قرار دهیم، چراکه مقاوم‌سازی یک مقوله بلندمدت است که باید متناسب با رشد علم و فناوری به آن نگاه شود.

استفاده از الگوی جهانی

چگینی با تاکید بر ضرورت استفاده از الگوهای جهانی تصریح کرد: در سندی که تدوین می‌شود، باید ضمن استفاده از ظرفیت‌های علمی از تجربیات جهانی نیز استفاده شود. وی با بیان اینکه طول شبکه گازرسانی در کشور بیش از ۴۷۵ هزار کیلومتر است که باید از ابعاد مختلف به آن توجه شود، اظهار کرد: با اجرای سیاست مقاوم‌سازی می‌توانیم از ظرفیت‌های جدید برای تجهیزات داخلی در این حوزه استفاده کنیم که این موضوع مهمی است.

مدیرعامل شرکت ملی گاز با بیان اینکه باید نگاه فرابخشی در این حوزه وجود داشته باشد، اظهار کرد: در برنامه هفتم توسعه کشور نیز باید این مسئله موردتوجه قرار گیرد. البته در ابعاد دیگری در صنعت گاز اکنون در حال برنامه‌ریزی هستیم. چگینی با بیان اینکه هوشمندسازی باید در دستور کار قرار گیرد، اظهار کرد: تعویض کنتورهای معمولی با کنتورهای هوشمند و تعویض بخاری‌های راندمان پایین با راندمان بالا را در دستور کار داریم؛ همچنین برنامه جامعی را برای مباحث آموزشی و فرهنگ‌سازی در دستور کار قرار داده‌ایم.

چگینی با اشاره به میزان ناترازی گاز در زمستان امسال تصریح کرد: براساس پیش‌بینی‌های صورت‌گرفته حداقل ۲۵۰ میلیون مترمکعب ناترازی گاز خواهیم داشت؛ بر همین اساس پیش‌بینی شده با بهینه‌سازی و ذخیره‌سازی که اکنون به‌طور روزانه در حال انجام است بتوانیم به کاهش ناترازی کمک کنیم.

وی اضافه کرد: دو مخزن ذخیره‌سازی زیرزمینی داریم که اکنون در حال بارگیری هستند و می‌توانیم مانند سال گذشته از آنها استفاده کنیم. همچنین ذخیره‌سازی روزمینی با روش‌های مختلف در دستور کار است. در این حوزه با صنایع کل کشور مکاتباتی انجام شده و بخش‌هایی نیز برای کمک به شرکت ملی گاز اعلام آمادگی کرده‌اند. چگینی با تاکید بر اهمیت ورود وزارت صمت به این مسئله گفت: می‌توان در محل‌هایی که انرژی‌بر هستند یا شبکه‌های صنعتی وجود دارند، از این روش‌های نوین استفاده کرد. شرکت ملی گاز نیز مشوق‌هایی در این زمینه در نظر گرفته که شیوه‌نامه آن ارائه می‌شود.

> تعرفه‌های جدید گاز به تصویب هیات دولت رسیده و آیین‌نامه پس از تایید هیات دولت به شرکت ملی گاز و واحدهای تابعه برای اجرا ابلاغ شده و به‌زودی اعلام عمومی خواهد شد

ضرورت عملیاتی کردن اهداف راهبردی

حسینعلی محمدحسینی، مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی گاز ایران نیز در نخستین همایش مقاوم‌سازی تاسیسات و تجهیزات تولید، انتقال و شبکه توزیع گاز طبیعی کشور، اظهار کرد: احداث، نوسازی و بازسازی زیرساخت‌های اساسی موردنیاز برای تولید، ذخیره‌سازی، انتقال و صادرات نفت و گاز از اهداف راهبردی ماست.

وی با بیان اینکه ۱۲ هزار و ۸۰۵ میلیارد تومان بودجه مصوب سال ۱۴۰۲ در حوزه مقاوم‌سازی است، ادامه داد: شرکت گاز استان تهران با امضای قراردادی با شرکت ژاپنی در این حوزه پیشرو است و پیشرفت فیزیکی آن در بسیاری از موارد ۱۰۰ درصد است.

محمدحسینی بر ضرورت عملیاتی کردن اهداف راهبردی شرکت ملی گاز ایران در حوزه مقاوم‌سازی تاسیسات و تجهیزات تولید، انتقال و شبکه توزیع گاز طبیعی کشور تاکید کرد و گفت: روزآمد کردن ساختار سازمانی شرکت‌های تابع، برنامه‌ریزی برای اخذ مشاور مدیریت طرح و روزآمد کردن شیوه‌نامه مقاوم‌سازی از طریق تشکیل کارگروه تدوین شیوه‌نامه از اهداف کنونی است.

مقاوم‌سازی تاسیسات گاز، امنیت ملی است

معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور در ادامه این همایش گفت: مقاوم‌سازی به‌منزله بالا بردن مقاومت همه ابعاد یک سازمان از جنبه‌های گوناگون است و نوعی امنیت ملی به‌شمار می‌آید.

به گزارش شانا، عبدالرحمن کشوری ضمن بیان این مطلب افزود: اگر بالا بردن مقاومت در بخش‌های مختلف را سرلوحه مقاوم‌سازی بدانیم، بی‌شک این موضوع باید در حوادث صنعتی مانند خوردگی و حوادث طبیعی هم در نظر گرفته شود و مخاطرات در این زمینه، دو مفهوم دارایی‌شناسی و تهدیدشناسی را در برمی‌گیرد.

وی تاکید کرد: در بحث دارایی‌شناسی موضوع این است که تا دارایی خود را شناسایی نکنیم، چگونه می‌توانیم آن دارایی را از تهدیدها حفظ کنیم و در بحث دوم، اگر تهدید را نشناسیم، نمی‌دانیم دارایی خود را باید در برابر چه چیزی مقاوم کنیم.

معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور با بیان اینکه باید مقاوم‌سازی را در برابر همه تهدیدهای داخلی و خارجی در نظر داشته باشیم، افزود: مقاوم‌سازی در برابر تهدیدها به‌ویژه در برابر تهدیدهای سخت، باید به‌صورت ذاتی در طرح و پروژه‌ها مستتر باشد.

کشوری طراحی نیمه‌دفنی در بحث مخازن را از مهم‌ترین مباحث در این حوزه دانست و تصریح کرد: در بحث مخازن، خطوط لوله و... که جنبه حیاتی دارند، بهترین کار برای مقاوم‌سازی تاسیسات، طراحی نیمه‌دفنی است که اطمینان حداقلی را برای ما به‌وجود می‌آورد. وی یکی از محورهای اصلی در بحث مقاوم‌سازی را حفظ جان نیروی انسانی اعلام کرد و گفت: در طرح توسعه تاسیسات و مقاوم‌سازی، مطالعات پدافند غیرعامل و اجرای آن ضروری است.

معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور در پایان اظهار کرد: مقاوم‌سازی در بحث راهبردی هم بسیار حائزاهمیت است و در افق بالاتر، به‌نوعی امنیت ملی به‌شمار می‌آید.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی
صندوق تحقیق و توسعه صنایع و معادن (سهامی خاص) به شماره ثبت ۲۵۱۶۳۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۹۲۱۰۱۹

بدینوسیله از کلیه سهامداران صندوق تحقیق و توسعه صنایع و معادن (سهامی خاص) جهت حضور در جلسه مجمع عمومی عادی در روز دوشنبه مورخه ۱۴۰۱/۰۴/۱۹ راس ساعت ۰۹:۰۰ صبح در محل تهران- خ کارگرشمالی - بالاتراز خ جلال آل احمد - پردیس دانشکده‌های فنی دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی مکانیک طبقه هفتم دعوت بعمل می‌آید.

دستور جلسه:
۱-انتخاب اعضاء هیئت‌مدیره
۲-بررسی و تصویب آئین‌نامه‌های صندوق
۳ - بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال ۱۳۹۹
٤- بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال ۱٤۰۰
۵- بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال ۱٤۰۱
۶-انتخاب بازرس قانونی سال ۱٤۰۲
۷- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
۸-سایر موارد در صلاحیت مجمع عمومی

هیئت‌مدیره صندوق تحقیق و توسعه صنایع و معادن (سهامی خاص)

توسعه معادن نیازمند برنامه راهبردی است

رئیس خانه معدن ایران با اشاره به ضعف برنامه‌ریزی بلندمدت در بخش معدن گفت: برنامه‌ریزی در بخش معدن باید روبه جلو و با پرهیز از روزمرگی باشد، چراکه در نبود برنامه‌ریزی مدون و پیش‌بینی صحیح با چالش جدی مواجه خواهد شد. به گفته محمدرضا بهرامن، ایران درحالی یک درصد جمعیت دنیا و ۷ درصد از ذخایر جهان را در اختیار دارد که جایگاه واقعی این صنعت در کشور مغفول مانده و سهم قابل توجهی از این ذخایر طبیعی در اختیار نداریم. به گزارش خبرنگار صمت از یزد، بهرامن ضعف بخش معدن را ناشی از بی‌توجهی حاکمیت به این بخش خواند و افزود: دستیابی به رشد ۱۱.۵ درصدی هدف‌گذاری شده برای این بخش نیازمند زیرساخت، اکتشاف و بهره‌برداری به موازات یکدیگر است و در غیر این صورت این مهم محقق نخواهد شد. بهرامن از عمده چالش‌های حوزه معدن را ضعف در بیان واقعیت‌ها خواند و گفت: به همین دلیل مطالبه‌گری به‌درستی انجام نمی‌شود. درحالی رشد ۱۱.۵ درصدی فعالیت‌های معدنی در برنامه هفتم توسعه پیش‌بینی شده که این رشد بدون رفع تعارض با دیگر نهادها برطرف نمی‌شود. رئیس خانه معدن ایران از آزاد بودن ممنوعیت مندرج در ماده ۲۴ قانون معادن برای یک گروه خاص انتقاد کرد و گفت: عدم استفاده درست از این ثروت الهی باعث می‌شود که آیندگان از ما به خوبی یاد نکنند. بهرامن با تاکید بر اهمیت مطالبه‌گری بخش معدن برای رفع چالش‌ها گفت: ارائه اطلاعات درست به متولی معدن سبب می‌شود برنامه‌ریزی‌های درستی در این زمینه انجام شود، درواقع ما باید مشاور امینی باشیم و اطلاعات درست ارائه دهیم.

در نشست «هفته صرفه‌جویی در مصرف آب» عنوان شد

اجرای ۲۲ پروژه آبی در خراسان جنوبی

هفته اول تابستان در تقویم هرساله، به‌عنوان نماد آغاز فصل گرما، به هفته «صرفه‌جویی در مصرف آب» نام‌گذاری شده است و هرسال در این هفته برنامه‌هایی توسط شرکت‌های آب و فاضلاب کشور در راستای اصلاح الگوهای رفتاری در مصرف بهینه آب شهروندان اجرا می‌شود. ازآنجاکه نگاه حاکمیتی به مدیریت مصرف آب، اهمیت بالای آن را در پیشرفت و توسعه کشور نشان می‌دهد، حفظ و نگهداشت آب در همه فصل‌ها امری اجتناب ناپذیراست.
سال ۱۴۰۲ باتوجه‌به چند سال خشکسالی گذشته اهمیت ویژه‌ای دارد. به همین دلیل هفته «صرفه‌جویی در مصرف آب» با شعار؛ «ایران، تغییر اقلیم، مسئولیت‌پذیری» برگزار شد.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

وابستگی اندک خراسان جنوبی به آب‌های سطحی

عضو هیات مدیره شرکت آب منطقه‌ای خراسان جنوبی گفت: میزان وابستگی به منابع آب زیر زمینی در این استان ۸۸.۷ درصد و وابستگی به آب‌های سطحی ۱۱.۳ درصد است. به گزارش ایرنا، سعید سروری در نشست خبری مدیران صنعت آب استان به مناسبت هفته صرفه‌جویی در مصرف آب افزود: این اعداد در کشور به ترتیب ۵۵ و ۴۵ درصد است پس از نظر منابع آب سطحی هم شرایط خوبی نداریم و به دلیل اضافه برداشت، منابع آب زیر زمینی استان به مرحله تنش آبی رسیده است.

وی با اشاره به ۱۳ هزار و ۶۸۳ منبع آبی در استان خراسان جنوبی بیان کرد: سالانه ۹۱۱ میلیون متر مکعب از این منابع آب زیر زمینی برداشت می‌شود که بیشترین حجم تخلیه از طریق چاه‌هاست و برای ثبات برداشت از منابع آبی باید سالانه ۱۶۷ میلیون متر مکعب کاهش برداشت داشته باشیم. عضو هیات مدیره شرکت آب منطقه‌ای خراسان جنوبی گفت: خشکسالی‌های شدید و متوالی در خراسان جنوبی کمیت و کیفیت آب زیر زمینی را کاهش داده و باعث شده به دلیل اضافه برداشت مستمر از منابع آب استان، کسری مخزن تجمعی به چهار میلیارد متر مکعب در سال آبی گذشته برسد. وی با بیان اینکه منابع آب سطحی در سدهای استان شرایط بحرانی دارد افزود: در حال حاضر از ۷۵ میلیون متر مکعب حجم ذخیره سدهای استان، حدود ۱۰ میلیون متر مکعب آب دارد و در ۱۵ درصد مخازن سدها آب ذخیره است. سروری با اشاره به کاهش تخلیه منابع آبی استان در یک دهه اخیر بر اثر خشکسالی و کاهش بارندگی گفت: سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ در مجموع میزان آبدهی چشمه‌ها ۴۲ درصد، آبدهی قنوات ۲۲ درصد و آبدهی چاه‌ها ۲۴ درصد کاهش یافت. وی با اشاره به اینکه تاکنون در زمینه اجرای سند سازگاری با کم‌آبی استان ۳۷.۴ درصد از برنامه مصوب سالانه عقب هستیم بیان کرد: سهم بخش کشاورزی در زمینه کاهش برداشت از منابع آب زیر زمینی ۲۱ درصد عقب است و شرکت آب منطقه‌ای در زمینه اصلاح و تعدیل پروانه‌ها ۴۶.۷ درصد عقب‌ماندگی دارد. عضو هیات مدیره شرکت آب منطقه‌ای خراسان جنوبی افزود: استحصال آب توسط اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان با اجرای طرح‌های آبخیزداری و عملیات مکانیکی ۱۹ درصد از این برنامه جلو است اما در بخش صنعت و معدن ۹۳ درصد از برنامه عقب هستیم. وی گفت: اما در حوزه آب و فاضلاب یعنی سهم آب شهری و روستایی ۱۱ درصد و در بخش الگوی مدیریت مصرف در فضای سبز ۱۷ درصد از برنامه سالانه جلو هستیم. سروری عنوان کرد: همچنین در اصلاح و تعدیل پروانه‌های چاه‌های کشاورزی همه شهرستان‌ها جز تعدادی از شهرستان‌ها از جمله فردوس، سرایان و بشرویه که از نظر منابع آب زیر زمینی شرایط بحرانی دارند، همراهی لازم را در تعدیل پروانه‌ها با شرکت آب منطقه‌ای نداشتند و در شهرستان‌های طبس و نهبندان تعدیل پروانه‌ها به طور کامل انجام نشده به همین خاطر از برنامه در این بخش عقب افتادیم. وی افزود: البته براساس مصوبه شورای حفاظت از منابع آب استان در سال جاری تعدیل پروانه‌های چاه‌های کشاورزی در راستای اجرای سند سازگاری با کم‌آبی را در همه شهرستان‌های استان خواهیم داشت. عضو هیات مدیره شرکت آب منطقه‌ای خراسان جنوبی با اشاره به اینکه تاکنون در ۸۵ درصد چاه‌های کشاورزی، شرب و خدمات استان کنتور هوشمند نصب شده است گفت: این کنتورها روی ۱۰۰ درصد چاه‌های کشاورزی استان نصب شده و تنها در چاه‌های دیزلی و فاقد ظرفیت آبی نصب نشده است. وی اظهار داشت: از سال ۱۳۸۵ تاکنون هزار و ۲۰۰ حلقه چاه غیرمجاز را در استان مسدود کردیم و میانگین کشوری برداشت از چاه‌های غیرمجاز ۳۰ درصد است در حالی که این عدد در خراسان جنوبی کمتر از ۰.۳ درصد است. سروری گفت: برداشت آب از چاه‌های کشاورزی استان ۱۶۲ درصد آب قابل برنامه‌ریزی شده در حالی که در دنیا ۴۰ درصد است. وی بیان کرد: براساس استانداردهای جهانی سالانه ۴۰ درصد حجم ورودی آب به سفره‌های زیر زمینی را می‌توانیم برداشت کنیم که در حال حاضر به مرحله فوق بحران و تنش رسیده‌ایم زیرا نه تنها ۱۰۰ درصد آب ورودی به سفره‌ها یا قابل برنامه‌ریزی برداشت می‌شود بلکه در سال آبی گذشته ۱۲۰ میلیون متر مکعب اضافه برداشت داشتیم. عضو هیات مدیره شرکت آب منطقه‌ای خراسان جنوبی با تاکید بر افزایش بهره‌وری آب در استان به ویژه در بخش کشاورزی گفت: در کشور ما به ازای هر متر مکعب آب یک کیلوگرم محصول برداشت می‌کنیم در حالی که براساس میانگین جهانی این شاخص ۲.۵ کیلوگرم است.

> اداره‌کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان جنوبی با اجرای طرح‌های آبخیزداری و عملیات مکانیکی ۱۹ درصد از برنامه جلوتر است اما در بخش صنعت‌ومعدن ۹۳ درصد از برنامه‌عقب هستیم

ساخت مخزن برای ذخیره ۴۶ هزار متر مکعب آب

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خراسان جنوبی گفت: ۲۲ پروژه تنش آبی برای آبرسانی اضطراری در استان را در دست اجرا داریم و ۴۶ هزار متر مکعب مخزن ذخیره آب در حال ساخت است. مهدی دوستی نیز در این نشست از وجود تنش آبی در شهرهای بیرجند، آرین شهر، قاین، فردوس و طبس خبر داد و افزود: برای تامین آب بیرجند ۲ حلقه چاه جدید حفر شده و در چند حلقه چاه نیز مهندسی مجدد انجام شده است. وی با بیان اینکه در شهر نهبندان با حفر و تجهیز یک حلقه چاه و مهندسی مجدد چاه‌ها ظرفیت آبی جدید ایجاد شده است گفت: در شهر قائن هم علاوه بر تنش کمی، تنش کیفی آب را داریم که حفر ۲ حلقه چاه در قاین انجام شده و به زودی یک حلقه چاه وارد مدار می‌شود. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خراسان جنوبی گفت: شهر آرین شهر نیز تک منبع است که مجبوریم از ظرفیت شهر برای تامین آب روستاهای اطراف استفاده کنیم و برای این منطقه طرح کلان و میان‌مدت لازم است. وی تصریح کرد: با این اقدامات در شرایط فعلی اگر قطعی برق یا مشکلی در استحصال آب نداشته باشیم می‌توانیم مساله تنش آبی را به خوبی در فصل گرما پشت سر بگذاریم. دوستی افزود: سالانه برای رفع تنش آبی در شهرها و روستاهای استان به ۳۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز داریم تا طرح‌های مختلف تامین آب شرب را به اتمام برسانیم. وی گفت: از ابتدای سال جاری تاکنون ۱۰۰ انشعاب غیرمجاز در استان شناسایی شده و این آمار سال گذشته ۱۸۸ مورد بوده است. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خراسان جنوبی با اشاره به تنش آبی در ۱۷ مجتمع آبرسانی استان گفت: پایش مصارف غیرمجاز در دستور کار است و حتی در روستاهایی که تنش آبی داشتند با شناسایی چند انشعاب غیرمجاز، رفع تنش شده است.وی ادامه داد: پروژه‌های مختلفی برای رفع تنش آبی در روستاهای استان دنبال می‌شود. دوستی آمار آب بدون درآمد شرکت آب و فاضلاب استان را ۴۱ درصد اعلام کرد و گفت: از این میزان ۲۷.۵ درصد مربوط به هدررفت واقعی آب بوده در حالی که میانگین کشور در این بخش ۲۳ درصد است. وی افزود: در حال حاضر از ۱۲ هزار کیلومتر خطوط انتقال و توزیع استان ۲ هزار و ۱۰۰ کیلومتر دچار فرسودگی است که از این میزان ۴۵۰ کیلومتر تعدد اتفاقات دارد و اولویت اول برای اصلاح شبکه است. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خراسان جنوبی با اشاره به کاهش ۳۱ میلیمتری بارندگی در سال آبی جاری نسبت به میانگین بلندمدت و افت ۲۶ سانتیمتری منابع آب زیر زمینی به صورت سالانه اظهار داشت: شاهد کاهش ۲۴ درصدی آبدهی دشت‌های استان هستیم که ما را دچار مشکل کرده است. وی گفت: سالانه باید ۲۵۰ لیتر بر ثانیه با حفر ۱۸ حلقه چاه به ظرفیت تامین آب شرب استان اضافه کنیم تا شرایط موجود را حفظ و دچار تنش آبی نشویم، میزان نیاز به تامین آب در زمان پیک مصرف در استان ۳۸ درصد که از نرم کشوری با ۲۵ درصد، بیشتر است. دوستی به تامین آب شرب استان از طریق ۳۸۴ حلقه چاه اشاره کرد و گفت: سالانه ۲۵ میلیون متر مکعب آب شیرین‌سازی می‌شود که هفت درصد نیاز اضطراری به افزایش ظرفیت شیرین‌سازی داریم. وی از پیش بینی وجود ۶ هزار انشعاب و مصارف غیرمجاز براساس تحلیل تولید و مصرف خبر داد و افزود: ۱۳ میلیون متر مکعب آب مربوط به مصارف غیرمجاز است. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب خراسان جنوبی تصریح کرد: از مجموع هزار و ۷۶۹ روستای استان هزار و ۱۰۰ روستا شبکه آبرسانی دارند که ۴۵۰ روستا با ۲۸ تانکر آبرسانی می‌شود. وی گفت: ۲۸۴ روستا فاقد تاسیسات آبرسانی داریم که ۱۰۹ روستا دارای تنش آبی در فصل گرم سال هستند و به جمع روستاهای آبرسانی سیار استان اضافه می‌شوند.

سخن پایانی

دوستی از انعقاد ۲ قرارداد با قرارگاه جهاد آبرسانی امام حسن مجتبی (ع) از سال ۱۴۰۰ خبر داد و افزود: در قرارداد اول با ۲۵۶ میلیارد تومان ۱۱۰ روستا و در قرارداد دوم با ۶۵۰ میلیارد تومان ۴۵۰ روستا آبرسانی می‌شوند که براساس برنامه تا سال ۱۴۰۴ تمامی روستاهای بالای ۲۰ خانوار استان از شبکه آب برخوردار خواهند شد.

تولید روزانه ۱۳ میلیون لیتر بنزین یورو ۵ در پالایشگاه اصفهان

سپیده سلیمی: محسن قدیری مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان در جمع خبرنگاران افزود: تولید محصولات راهبردی این پالایشگاه تا سال ۱۴۰۵ افزایش خواهد یافت و جلوگیری از خام فروشی و تولید محصولات با ارزش افزوده بالا در دستور کار این شرکت قرار دارد. به گزارش خبرنگار صمت از اصفهان، مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان گفت: در زمان حاضر روزانه ۱۳ میلیون لیتر بنزین «یورو ۵» در پالایشگاه اصفهان تولید می‌شود که تا سال ۱۴۰۵ به ۲۲.۷ میلیون لیتر می‌رسد.

وی با اشاره به اینکه حدود ۴۰۰ پروژه در زمان حاضر در این شرکت در حال اجراست، تصریح کرد: ضریب پیچیدگی یعنی استفاده از فناوری‌های برتر و محصولات با کیفیت‌تر در پالایشگاه اصفهان که در زمان حاضر ۶.۵ است و در چشم‌انداز ما تا سال ۱۴۰۶ به ۱۲.۶ می‌رسد و بدین ترتیب در سطح شرکت‌های برتر دنیا خواهیم بود. قدیری با تاکید براینکه با اجرای برخی از این پروژه‌ها به قطب تولید پروپیلن ایران تبدیل خواهیم شد، افزود: عمده محصولات ما در این بخش، صادراتی خواهد بود و به جلوگیری از خام فروشی کمک خواهد کرد. وی با تاکید براینکه چیزی به نام محدودیت یا تحریم در پالایشگاه اصفهان وجود ندارد، اظهارکرد: برنامه‌ریزی کرده‌ایم که ۹۵ درصد از تجهیزات مورد نیاز شرکت‌های زیرمجموعه هلدینگ پتروپالایش را از طریق ساخت در داخل تامین کنیم.

قدیری این موضوع را افتخار بزرگی برای کشور توصیف و اضافه کرد: این دستاوردها پس از انقلاب اسلامی حاصل شده است در حالی که قبل از انقلاب، حتی یک پیچ را هم را از خارج وارد می‌کردند. وی با بیان اینکه ما از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان در ساخت این تجهیزات استفاده می‌کنیم، تصریح کرد: در حالی که عده‌ای هجمه علیه کشورمان در باره آزادی زنان براه انداخته‌اند، ما شرکتی با مدیریت موفق بانوان داریم که نخستین شرکت نفتی ایرانی است که در زمینه تولید شوینده‌ها فعالیت خواهد کرد و در حال ساخت است. قدیری همچنین با تاکید بر اینکه همه کاتالیست‌های مورد استفاده در پالایشگاه اصفهان، تولید داخل است، گفت: این مواد توسط هشت شرکت بطور تخصصی تولید می‌شود. وی با اشاره به جذب حدود یکهزار نیروی انسانی بومی در پالایشگاه اصفهان در سال گذشته خاطرنشان کرد: ۶۵۰ نفر از آنها از نخبگان هستند و مبنای کار ما جوانسازی و حرکت به سمت توسعه پایدار است. وی به برنامه‌های این شرکت در زمینه حمل‌ونقل و ناوبری نیز اشاره کرد و گفت: تا سال ۱۴۰۵ صاحب کشتی خواهیم شد و در حال ایجاد ۸۵ کیلومتر راه‌آهن از محل پالایشگاه به سمت «ورتون»(در شرق اصفهان) هستیم که امید است تا سال آینده این خط آهن راه‌اندازی شود.

قدیری در باره برنامه‌ریزی برای ایجاد نیروگاه خورشیدی خاطرنشان کرد: تا ۱۲ سال آینده، یک نیروگاه خورشیدی با تولید هزار مگاوات برق خواهیم داشت که تا پایان سال آینده ۲۰۰ مگاوات آن قابل بهره‌برداری خواهد بود. مدیرعامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان با اشاره به ایجاد شرکت‌های دیگر در زیرمجموعه این هلدینگ اظهارکرد: با ایجاد واحدهای جدید، گوگرد را که عنصری مزاحم است تا سال ۱۴۰۵ به ۱۲ محصول راهبردی تبدیل می‌کنیم که سالانه ۵هزار میلیارد تومان سود عاید این شرکت خواهد کرد. وی ایجاد مخازن راهبردی آب‌های آتش‌نشانی را از دیگر اقدام‌های این شرکت دانست و افزود: یکی دیگر از طرح‌های مهم این شرکت مدیریت آب است و تا نیمه نخست سال آینده ۷۵ درصد از مصرف آب پالایشگاه اصفهان کاسته می‌شود. قدیری با اشاره به پروژه کلان انتقال آب از دریای عمان توضیح داد: در این پروژه، پالایشگاه، فولاد، ذوب‌آهن، شهرداری و اتاق بازرگانی اصفهان سهم دارند که سهم فولاد ۴۰ درصد و پالایشگاه و ذوب آهن هر کدام ۲۰ درصد است. وی با بیان اینکه طول اجرای این پروژه حدود ۵۰۰ کیلومتر است که تاکنون ۲۳ درصد پیشرفت داشته است، اظهار امیدواری کرد که آب دریای عمان تا نیمه نخست سال آینده به اصفهان برسد. قدیری با بیان اینکه مصرف سوخت پالایشگاه نیز تا سال ۱۴۰۵ حدود ۱۱ درصد کاهش خواهد یافت، افزود: در زمان حاضر ۵ دستگاه آنالیزر در پالایشگاه داریم که به‌طور برخط(آنلاین) میزان آلودگی را به محیط‌زیست گزارش می‌کند که تاکنون شاخص‌های ما پایین‌تر از حد استاندارد بوده است. وی در باره صادرات نیز گفت: عمده صادرات ما در زمان حاضر حلال‌های ویژه است و تا سال ۱۴۰۵ کلیه محصولات ما غیر از بنزین و گازوئیل، صادرات‌محور می‌شود.

روی خط خبر

نشستی برای کنترل اجاره بها در یزد

نشست هماهنگی اجرای مصوبات ابلاغی دولت در حوزه مسکن با حضور مدیرکل راه و شهرسازی و جمعی از مدیران استان یزد برگزار شد به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، مهران فاطمی استاندار یزد در حاشیه برگزاری این نشست درباره کنترل اجاره بها اظهار کرد: پیرو مصوبات شورای‌عالی مسکن با هدف ساماندهی اجاره بها در استان یزد، جلسه‌ای با مقامات قضایی، اطلاعاتی و دستگاه‌های مسئول تشکیل و تصمیمات مهمی مبتنی بر مصوبات هیات دولت گرفته شد. وی ادامه داد: بر اساس دستورات رئیس جمهوری، حداکثر افزایش نرخ اجاره بها در استان‌هایی همچون یزد، ۲۰ درصد است. فاطمی با اشاره به قانون دریافت مالیات از خانه‌های خالی اظهار کرد: حدود ۲۰ هزار خانه خالی در شهرستان‌های استان شناسایی شده است. استاندار با بیان اینکه یکی از دلایل افزایش اجاره بها در استان بیشتر بودن تقاضا به نسبت عرضه در برخی نقاط است گفت: اقدامات صورت گرفته در حوزه طرح نهضت ملی مسکن، عرضه زمین برای ساخت مسکن و ارائه تسهیلات جهت مرمت و بازسازی منازل فرسوده، در نهایت افزایش تولید مسکن شده و در کاهش اجاره بها نقش خواهد داشت.

ردپای بنگاه‌های املاک در اجاره بها

همچنین سیدجواد سادات فیرزنی، مشاور وزیر راه و شهرسازی در جلسه شورای مسکن استان یزد که به ریاست استاندار و دبیری مدیرکل راه و شهرسازی برگزار شد از راهکارهای کنترل اجاره بهاء و نرخ ملک توسط بنگاه‌ها و مشاورین املاک خبر داد و گفت: بحث کنترل نرخ دو لایه دارد یکی لایه صنفی که باید با دقت نظر از بنگاه‌ها و مشاورین املاک بازرسی صورت بگیرد و تمام آنها که بدون مجوز در حال فعالیت هست پلمب شوند. به گزارش صمت به نقل از اداره ارتباطات و اطلاع رسانی، مشاور وزیر راه و شهرسازی بنگاه‌های معاملات املاک غیرمجاز را یکی از دلایل افزایش غیرواقعی و سوداگرانه نرخ مسکن دانست و افزود: عزم خود را جزم کرده‌ایم تا با کمک سایر نهادها درشناسایی بنگاه‌های غیرمجاز و ساماندهی بنگاه‌های مشاور املاک مجاز بتوانیم کمکی به بازار اجاره کنیم.

پرداخت مطالبات گندمکاران

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران از پرداخت ۲۵ هزار میلیارد تومان دیگر از پول گندم‌های خریداری شده به کشاورزان سراسر کشور خبر داد و گفت: با واریز این مقدار، تاکنون ۵۰ هزار و ۵۶۹ میلیارد تومان به صورت علی‌الحساب به گندمکاران سراسر کشور پرداخت شده است. به گزارش ایسنا، سیدسعید راد با اعلام اینکه خرید تضمینی گندم از کشاورزان در بهار ۱۴۰۲ نسبت به بهار ۱۴۰۱، بیش از ۲۸ درصد رشد داشته است، افزود: میزان خرید محصول راهبردی گندم از کشاورزان تاکنون به ۴ میلیون و ۷۷۳ هزار تن رسیده است. وی با اشاره به اینکه با آغاز خرید تضمینی گندم در ۳ استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و زنجان، عملیات خرید هم اکنون در ۲۸ استان کشور در جریان است، اظهار کرد: به ترتیب، استان‌های خوزستان با یک میلیون و ۷۱۴ هزار تن، فارس با ۷۴۷ هزار تن و گلستان با ۴۹۰ هزار تن، پیشتاز خرید این محصول در کشور هستند. راد با بیان اینکه در ۳ استان چهارمحال و بختیاری، کردستان و همدان نیز عملیات خرید گندم از هفته آینده آغاز خواهد شد، تصریح کرد: با توجه به بارش‌های مناسب فصل بهار، این امید می‌رود تا میزان گندم به مراتب بیشتری نسبت به سال گذشته در استان‌های غرب و شمال‌غرب کشور خریداری شود. معاون وزیر جهاد کشاورزی، میزان خرید تضمینی دانه روغنی کلزا در سال جاری را حدود ۸۳ هزار تن، اعلام و خاطرنشان کرد: این میزان دانه روغنی، در ۲۴ استان کشور، خریداری شده است و به ترتیب استان‌های خوزستان، گلستان و مازندران با ۳۱، ۲۰ و ۹ هزار تن، بیشترین میزان این محصول را در کشور خریداری کرده‌اند.

سه‌شنبه
۶ تیر ۱۴۰۲- ۸ ذی‌الحجه۱۴۴۴ - ۲۷ ژوئن ۲۰۲۳- شماره ۲۳۴۶-پیاپی۳۶۶۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

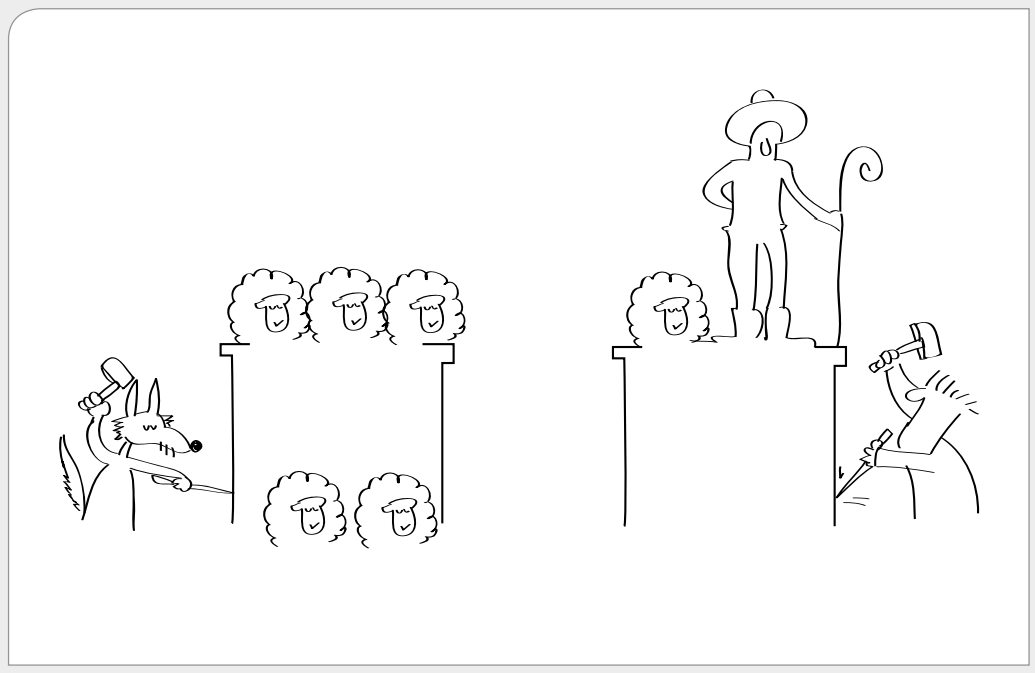
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: امید نشر و چاپ ایرانیان

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بین‌الملل

بنگلادش، ببر جدید آسیا

بـر خلاف تصور عمومی که بنگلادش را کشوری فقیر و فلاکت‌زده تصور می‌کنند، این کشور روی خط توسعه است و به‌زودی تبدیـل به یکـی از ببرهای آسـیا خواهد شد.

بنـگلادش در تولیـد ناخالـص داخلی سرانه از کشورهای هندوستان و پاکستان پیشی گرفته است.

این یک نقطه عطف اقتصادی برای این کشـور به شـمار می‌رود. نگاهی به تولید ناخالص داخلی سـرانه این کشـور نشان می‌دهد که رشـد این کشور شتاب گرفته و از ۵ درصد در سـال ۲۰۱۸ به حدود ۷ درصد در سال ۲۰۱۹ رسیده است.

هندوستان از سـال ۱۹۸۰ از بنگلادش به لحـاظ تولیـد ناخالص داخلی سـرانه پیشـی گرفت، اما میزان رشـد آن کمتر بوده و این روند به ویژه در سال‌های اخیر به شدت محسوس است.

این در حالی اسـت که کشور پاکستان کاملا در مسیر رکود بوده و تولید ناخالص داخلی سـرانه آن تغییر چندانی از سـال ۱۹۸۰ به این سـو نداشته و در چرخه فقر گرفتار شده است.

حـال سـوال ایـن اسـت کـه چگونه بنگلادش پا به این مسیر گذاشت؟

آیا بنگلادش بر مبنای آنچه اسـتیگلیتز گفته مـدل جدیدی از توسـعه بر مبنای «خدمـات» را طی کرده اسـت؟ خیر. در واقع بنگلادش همان مسـیری را پیموده که بریتانیا دو قرن پیش زمانی که تبدیل به نخسـتین کشور صنعتی شد، طی کرد: یعنی تولید و فروش انبوه لباس.

بنـگلادش اکنون به عنوان هاب صنعت پوشـاک جهان معروف اسـت. برحسـب حجـم چین و اروپا هنـوز هم در صادرات پوشـاک در جهان رتبه‌های اول و دوم را دارند، اما بنگلادش در رده سـوم ایستاده و از ویتنام پیشـی گرفته اسـت و صنعت پوشاک بیشـترین سـهم از صادرات این کشور را از آن خود کرده است. ۱۰ کالای اول صادراتـی بنـگلادش به سـایر نقاط جهان به ترتیب زیر است:

– لباس‌هـای بافت و لـوازم جانبی: ۲۰ میلیـارد و ۳۰۰ میلیون دلار معادل ۴۴.۵ درصد کل صادرات

– پوشـاک و لـوازم جانبی (بـه غیر از بافـت): ۱۹ میلیـارد و ۴۰۰ میلیون دلار معادل ۴۲.۴ درصد کل صادرات

– کفـش: یک‌میلیـارد و ۱۰۰ میلیون دلار معادل ۲.۴ درصد کل صادرات

– انـواع پارچـه و لباس‌هـای تاناکورا: یـک میلیارد دلار معـادل ۲.۲ درصد کل صادرات

– نخ کاغذی و پارچه بافته شـده: ۶۰۳ میلیون دلار معادل ۱.۳ درصد صادرات.

– ماهـی: ۵۳۳ میلیون دلار معادل ۱.۲ درصد کل صادرات

– چـرم / دل و روده حیوانـات: ۳۶۸ میلیـون دلار معـادل ۰/۸ درصـد کل صادرات

– روسری: ۳۳۲ میلیون دلار معادل ۰/۷ درصد کل صادرات

– پوسـت خام / چرم: ۱۳۹ میلیون دلار معادل ۰/۳ درصد کل صادرات

– پلاسـتیک و اجناس پلاستیکی: ۱۱۳ میلیو دلار معادل ۰/۲ درصد کل صادرات.

■ بنگلادش به چه کشورهایی لباس صادر می‌کند؟

اکثـرا کشـورهای غربی. طبـق آمارها ۱۴.۲ درصـد صـادرات لبـاس بنگلادش به آلمان اسـت و ۱۴.۵ درصد نیز سـر از ایالات‌متحده در می‌آورند.

حدود ۸.۳ درصد از لباس‌های سـاخت بنـگلادش راهـی انگلسـتان می‌شـوند. اسـپانیا، فرانسـه و لهسـتان در رده‌های بعدی قرار دارند.

به عبارت دیگر، بنگلادش مسـیر سنتی صنعت کارمحور را کاملا با برنامه مشخص انتخاب کـرد و برای ارتقـای این صنعت برنامه‌ریزی کرد و به شکل موفقیت‌آمیزی تبدیـل به یکـی قدرتمندترین کشـورها در ایـن حـوزه شـد. ایـن مسـیر البته بسـیار متفاوت از انقـلاب اول صنعتی در بریتانیـا بود، امـا نتیجه آن یکی اسـت. مـورد بنـگلادش یـک پیـروزی بزرگ بـرای سیاسـت‌گذاری صنعتی به شـمار می‌رود. این نشـان می‌دهد که پیشگویی «دنی رودریـک» مبنی بر «صنعتی‌زدایی زودرس» درسـت از آب در نیامـد و بنگلادش نیز مانند سـایر کشورهایی که از فقر به ثروت رسـیدند با افزایش سـهم صنعت در اقتصاد توانسـت تولید ناخالص داخلی سرانه خود را در طول سال‌ها دائما افزایش دهد و رشـد اقتصادی پایداری را تجربه کند.

بـه عبارت دیگـر، بنگلادش هشـدارها درباره اتوماتیزه شـدن صنعـت کارمحور در طول زمـان و همچنین گفته‌ها درباره اینکه کشوری خارج از اروپا و آسیای‌شرقی نمی‌توانـد بر مبنای تولید صنعتی مسـیر صنعتی‌شـدن را طی کند، کامـلا نادیده گرفت و به سادگی با یک استراتژی سنتی توسـعه مسـیر موفقیت‌آمیز خود را طی کرد.

دریچه

یک بام و دو هوا در اولویت‌بندی واردات کالا

به گفته بسـیاری از کارشناسـان، ناترازی ارزی بر تلاطم‌های اقتصادی و جهش ارزی کشـور تاثیر زیـادی می‌گذارد؛ بنابراین بـرای مدیریت صحیح منابع و مصـارف ارزی اولویت‌بندی موارد واردات کالا و ممنوعیـت برخـی از اقلام با ارزبـری بالا ضروری اسـت. برهمین اساس بسـیاری تاکید دارند در شرایط تحریمی، دولـت به‌جای اختصـاص ارز به کالاهای غیرضـروری و لوکس، بایستی به دنبال اولویت‌بندی اقلام وارداتی باشد.

بااین‌حال، در روزهای اخیر نمایندگان مجلس شورای اسلامی با تصویب لایحه‌ای دوفوریتی، واردات خودروی کارکرده با حداکثر عمر ۵ سـال را مجاز دانسـتند. در صورت تایید مصوبه مجلس از سوی شورای نگهبان و تدوین آئین‌نامه اجرایی آن انتظار می‌رود از یک مـاه دیگر زمینه‌های قانونـی واردات خودروهای کارکرده فراهم شود.

از طرفی، در چند روز گذشته یکی از نمایندگان در صحن علنی مجلس از کمبود بیش از ۲۰۰ قلم دارو در کشور خبر داده است. از دلایـل این موضوع می‌توان به عـدم تامین به‌موقع و به میزان کافـی ارز دارو، ابهـام در نرخ حقوق ورودی گمـرک (تجهیزات پزشـکی)، تخصیص‌ندادن تسـهیلات ارزان‌قیمت به شرکت‌های تولیدکننـده و عدم پرداخت بهنگام و به میزان کافی مابه‌التفاوت ارز ترجیحی در پایان زنجیره اشاره کرد؛ البته از نظر کارشناسان اقتصادی دلیل اصلی مشکلات دارو عدم تخصیص ارز کافی برای واردات است.

در همین راسـتا، رضا غلامی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با مهـر، درباره محدودیت در منابع ارزی کشـور گفت: تحریم‌ها و سـنگ‌اندازی‌های در روند صادرات نفتـی و غیرنفتی در منابع ارزی کشور محدودیت‌هایی را به وجود آورده که حتی باعث بروز مشـکلاتی در جابه‌جایی همان منابع ارزی محدود شـده اسـت. این کارشـناس اقتصـادی ادامه داد: بنابراین بایـد با طبقه‌بندی میان نیازهای اساسـی و مصارف ارزی کشور، اولویت‌های واردات روشن شود. منابع ارزی ابتدا باید به کالاهای اساسی، استراتژیک و ضـروری مانند گندم، برنج و دارو تخصیص داده شـود و بعد از آن نوبت اقلام مواد اولیه تولید است؛ چراکه وارد نکردن این اقلام باعث کاهش تولید، افزایش بیکاری و در نهایت پایین آمدن رشد اقتصادی خواهد شد.

وی تصریـح کرد: همین‌طور اولویت‌ها یکی پس از دیگری جلو رفته تا به کالاهای با ضرورت کمتر برسـد؛ مثلا کالاهایی که در داخل تولید می‌شـود ضرورتی ندارد تا برای واردات آنها نیز ارز از کشور خارج شود. به طور مثال در رابطه با خودرو در حال حاضر ۱۷ شرکت خودروسازی با ظرفیت تولید یک‌میلیون و ۷۰۰ هزار خودرو در کشور وجود دارد.

غلامی با اشاره به گزارش مجلس شورای اسلامی درباره مشکل تخصیـص منابع ارزی بـرای واردات دارو عنوان کـرد: زمانی که منابع ارزی کشور مناسب باشد، واردات خودرو هم بلامانع است؛ اما زمانی که با محدودیت ارزی برای تخصیص ارز دارو، مواد اولیه و غیره مواجه هستیم چه دلیلی دارد که خودرو کامل وارد کنیم؟ وی بیان کرد: در چند وقت گذشـته یکی از مدیران شرکت‌های خودروسـازی اعلام کرد درصورتی‌که ارز برای واردات مواد اولیه تولید خودرو داده نشـود ما نمی‌توانیم خودرویی تولید کنیم و در نتیجه خودروهای پیش‌فروش شـده نیز آماده تحویل نمی‌شـود. با توجه به این اظهارات به نظر می‌رسـد، بـه‌ازای هر واحد پولی که صرف واردات خودرو می‌شـود می‌توان بـا واردات مواد اولیه، خودروی بیشـتری تولیـد کرد؛ بنابراین باید بـرای اولویت‌بندی اختصـاص ارز واردات کالا، درجـه اهمیـت اقـلام لحاظ شـود. باوجوداینکه صنعت خودروی ایران نیازمند اصلاحات اساسی بوده و اسـتفاده از خودروهای باکیفیت حق مردم اسـت؛ اما به دلیل وجود محدودیت در منابع ارزی می‌بایسـت اصل اولویت‌بندی در واردات کالاها رعایت شود؛ درحالی‌که بخشی از نیاز اساسی مردم به دارو و تجهیزات پزشـکی به دلیل عدم تخصیص ارز با مشکل مواجه شـده اسـت؛ چرا برخـی از نمایندگان مجلـس به دنبال واردات خودروهای کارکرده هستند.

از فضای مجازی

آلمان؛ از «ابرتورم» تا «غول اتمی دنیا»

ابرتورم آلمان در سـال ۱۹۲۳ چه بر سر مردم آورد؟ به زمانی می‌رویم که یک آلمانی طبقه متوسـط، میلیاردها مارک در جیب خود حمل می‌کرد اما هنوز نمی‌توانست چیزی بخرد.یک قرص نان ۲۰۰ میلیارد مارک نرخ داشت. با حقوق بازنشسـتگی یک هفته‌ای حتی یک فنجان قهوه را نمی‌شـد خرید. سقوط آزاد ادامه داشت و هر دقیقه از ارزش پول کاسته می‌شد. رستوران‌ها چاپ منوها را متوقف کردند زیرا تا رسـیدن غذا قیمت‌ها بالا رفته بود. یک مرد نخسـتین فنجان قهوه را با نرخ ۵۰۰۰ مارک نوشـید. فنجان دوم برای او ۹۰۰۰ مارک هزینه داشـت. داسـتان‌های آن روزها وحشـتناک بود. این وضعیت پوچ تقریبا در اواسـط جنگ جهانی اول آغاز شـد، زمانی که دولت آلمـان تصمیم گرفت به‌جای اسـتفاده از پول مالیات‌دهنـدگان برای تامین مالی جنگ، از کشـورهای دیگر پول قرض کند. آلمانی‌ها مطمئن بودند که پـس از پیروزی در جنگ، با تصـرف مناطق صنعتی غنی از منابع و تحمیل غرامت به متفقین شکست خورده، می‌توانند بدهی خود را پرداخت کنند.

اما این طرح نتیجه معکوس داد. آلمان در جنگ شکست خورد و در نهایت با بدهی‌های هنگفتی روبه‌رو شـد. علاوه بر این، معاهده ورسای آلمان مبلغ ۱۳۲ میلیـارد مارک (یا ۳۱.۴ میلیارد دلار) به‌عنوان غرامت برای وارد کردن خسارت به متفقین در جریان جنگ باید پرداخت می‌کرد.

برای پرداخت بدهی‌ها، دولت به فریب روی آورد. آنها شـروع به چاپ پول کردند و از آن برای خرید ارز استفاده کردند که سپس برای پرداخت غرامت استفاده می‌شد. به زودی تورم از کنترل خارج شد.

در نیمه اول سـال ۱۹۲۲، نرخ برابری مارک در برابر دلار ۳۲۰ مارک بود. تا پایان سال به ۷۴۰۰ مارک در هر دلار رسید.

کارمندان برای دریافت حقوق چمدان و کوله‌پشتی به محل کار می‌آوردند و قبل از تغییر نرخ ارز به نزدیک‌ترین مغازه می‌رفتند.

اسـکناس‌های با ارزش بالاتـر و بالاتر هر چند هفته یک‌بار چاپ شـده و وارد چرخه اقتصاد می‌شد. حتی اسکناس ۱۰۰۰ میلیارد مارکی منتشر شد. ابرتورم در اکتبر ۱۹۲۳ به اوج خود رسید و ارزش اسکناس به ۱۰۰ تریلیون مارک افزایش یافت. مردم معامله نقدی را متوقف کردند و به‌جای آن شروع به دادوسـتد کالا با کالا کردند. حتی بسیاری از پزشکان اصرار داشتند که از طریق سوسـیس، تخم‌مرغ، زغال سـنگ و مانند آن دستمزد دریافت کنند. بسیاری یک جفت کفش را با یک پیراهن و مقداری ظروف را با قهوه عوض می‌کردند. وحشـت و بی‌اعتمادی اقتصادی در تمام کشور سایه انداخته بود. مـردم طوری زندگی کردند که انگار فردایی وجـود ندارد و فروش کوکائین سر به فلک کشید.

به طرز عجیبی، کالا در بازار تامین بود و کمبود هیچ کالایی وجود نداشت. امـا هیـچ ارز ثابتی بـرای خرید کالا نبود و تنها اشـیایی کـه ارزش واقعی داشـتند، دارایی‌های مشهود مانند الماس، طلا، عتیقه‌جات و کالاهای هنری بودند. به زودی آلمان، کشـور دزدها شـد. مردم شروع به سرقت هر چیزی کردند، از صابون و سنجاق سر گرفته تا لوله‌های مسی و بنزین.

اواخر سال ۱۹۲۳، مارک با یک ارز جدید جایگزین شد – Rentenmark، که توسـط وام مسـکن زمین‌های کشـاورزی و صنعتی پشـتیبانی می‌شد. آلمان لنگان به حالت عادی بازگشـت، اما این کشـور دیگر هرگز مثل سابق نبـود. جورج جـی دبلیو گودمن، نویسـنده و اقتصاددان امریکایی، نوشـت: پس‌اندازهای از دست رفته هرگز بازیابی نشدند.

خلق‌وخـوی متفاوتی در کشـور وجود داشـت، خلقی که هیتلـر بعدها با اسـتعداد شـیطانی از آن بهره برد. پرل اس باک، نویسـنده امریکایی که در سـال ۱۹۲۳ در آلمان بود، نوشت: «شهرها هنوز سر جایشان بودند، خانه‌ها هنوز سالم بودند، اما قربانیان میلیون‌ها نفر بودند. آنها ثروت و پس‌انداز خود را از دسـت داده بودند. آنها مات و مبهوت شده بودند و نفهمیدند که چگونه این اتفاق برایشان افتاده است و دشمنی که آنها را شکست داده کیست.»

مردم آلمان اعتمادبه‌نفس خود را از دسـت داده بودند، احساس خود را از دست داده بودند. دیگر باور نداشتند که اگر به اندازه کافی سخت کار کنند، خودشـان می‌توانند ارباب زندگی خود باشـند. ارزش‌های قدیمی، اخلاق و نجابت نیز از بین رفت.

... و اما آلمان امروز

۱۲ سـال پیش، مدیر اجرایی شـرکت زیمنـس آگ، (Siemens AG) غول اتمی دنیا (در حوزه انرژی)، به بهانه عوارض فاجعه اتمی فوکوشیما که در پی سونامی مهیب، روی داد، از خروج شرکت مذکور از صنعت اتمی خبر داد. ۴ ماه قبل‌تر، آنگلا مرکل از تعطیلی صنایع انرژی اتمی تا سـال ۲۰۲۲ خبر داده بود.

اینکه یک شرکت چند ۱۰ میلیاردی، به‌راحتی از درآمد بالای یک بخش از شـرکت خـود، صرف نظر کند، بحث دیگری اسـت امـا تبعیت غول‌های صنعتی جهـان از دولت مرکزی و طی کوتاه‌تریـن مذاکرات، درس تضمین منافع!

آلمان چند ماه پیش نیز آخرین گام نابودی انرژی هسـته‌ای را با تعطیلی سـه نیروگاه باقیمانده (تامین‌کننده ۵ درصد برق آلمان)، برداشـت. اگرچه این تعطیلی، به علت جنگ اوکراین و عوارضش، با تاخیر یکساله روبه‌رو شد اما، در کمال تعجب ناظران بین‌المللی، در نهایت انجام شد.

گذر از انرژی اتمی، اقدامی است که از کمتر قدرتی برمی‌آید و امروز ثابت شـد، فعلا! فقط این تکنولوژی آلمان اسـت که، اعتمادبه‌نفس عبور از اتم و مزایـا و معایب آن‌را دارد. اگر آلمان موفق شـود کـه طبق برنامه تا ۲۰۳۰، تمام نیازهای انرژی خود را از باد، خورشید و سایر انرژی‌های‌نو، تامین کند، یحتمل مسیر حرکت دنیا را، بطور کامل تغییر خواهد داد.

این تصمیم در آلمان، مانند سایر نقاط جهان، موافقان و مخالفانی دارد. اما بدون تردید، این اقدام دولت، مستظهر به پشتوانه علمی (یا ابداعی بی‌نظیر) و برنامه دقیق [پنهانی] اسـت که سال‌های سال، بدون سروصدا و تبلیغات، روی آن کار و سرمایه‌گذاری شده و امروز به نتیجه رسیده است. جالب اینکه برخی دولتمردان ادعا می‌کنند که در صورت لزوم، به استفاده از زغال سنگ بازخواهند گشت.

آلمان امروز، با موفقیت احتمالی در این زمینه، مرزهای غرور ملی را توسط سلطه علمی خود، جابه‌جا کرده و تلاش دارد؛ ملت سختکوش آلمان را رهبر آینده دنیا و آخرین پیامبر علم و دانش و رقیب تلسکوپ پر سروصدای جیمز وب و هوش مصنوعی، معرفی کند.

درست همان کاری که هیتلر با زور موفق به انجام آن نشد.

تحقق سـلطه در آینده نزدیک، با داشتن پول و زور صرف، میسر نخواهد بود و مدیریت جهان، با کمک دانش و فناوری ممکن خواهد شد.

نظرگاه

ضرورت توسعه روابط بین‌الملل

محمـود سـریع القلم- نویسـنده و پژوهشـگر: در کل دنیا همه کشـورها به سـمت تـوازن میان روابط خود بـا چین و امریکا رفته‌اند و تنها ۴ کشـور بلاروس، ایران، کوبا و کره‌شـمالی هسـتند کـه تمایلات دیگری دارند.

بسـیاری معتقدند توافق امسـال ایران و عربستان به خاطر تصمیم جمهوری اسـلامی بود. با توجه به اتفاقات و تحولاتی که از شـهریور گذشته در ایران افتاده، حاکمیت به این نتیجه رسید که عربستان در این تحولات چقدر نقش اساسی دارد.

در سـفر دوم آقای رئیسی به چین اتفاقات مهمی رخ داد. ضمن اینکـه از آنجایی کـه ایران به دنبال فضای بیشـتری برای تنفس مالی می‌گشت چاره‌ای جز تقویت روابط با چین نداشت. به همین دلیل چینی‌ها توانسـتند، ایران را اقناع کنند که بهتر است توافق ایران با آژانس بررسی شود و در یک اجماع کلی توافق با عربستان صورت گیرد.

روند تصمیم‌گیری در همه کشورها تابعی از تصمیمات اقتصادی آنها اسـت. ژئوپلتیک ترکیـه یا کره جنوبی به مراتب از ما پیچیده‌تر اسـت، کره جنوبی ۴۰ سال قبل از جنگ جهانی دوم مستعمره ژاپن بود.

این کشـور در طـول تاریخ خود بـرای چند قرن زیر فشـار چینی‌ها، روس‌ها و ژاپنی‌هـا بود اما ببینید همین کره‌جنوبی به کجا رسید. مکزیک و ترکیه به کجا رسیدند.

و اینکـه چرا عربسـتان اینهمه توانمنـدی دارد؟ به خاطر توان مالی این کشـور اسـت. آنچه بیش از همه ایران را تهدید می‌کند تقلیل منابع مالی اسـت. ما به یک اسـتراتژی ۱۰ تا ۱۵ ساله نیاز داریم که کانون آن این پرسش باشد که «ایران چگونه می‌تواند از مزایایی چون منابع طبیعی، نیروی انسـانی و دسترسی به دریاها ثروتمند شود؟»

برخـی بهترین راه تحقق این هدف را توسـعه روابط بین‌المللی می‌دانند.